

Załącznik  
do Uchwały  
r.



# **Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030**

1.	WPROWADZENIE.....	5
2.	WYZWANIA ROZWOJU .....	7
2.1	WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ .....	7
2.2	WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ .....	10
2.3	WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ .....	12
2.4	OCENA JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE NA PODSTAWIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWCH .....	14
2.4.1	OCENA SYTUACJI GMINY .....	15
2.4.2	PRIORYTETY ROZWOJOWE .....	16
2.5	KONSULTACJE SPOŁECZNE .....	17
2.6	ANALIZA SWOT .....	19
3.	STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU .....	21
3.1	MISJA I WIZJA .....	21
3.2	CELE STRATEGICZNE .....	22
3.2.1	CEL STRATEGICZNY 1: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY, PRZESTRZENI I ŚRODOWISKA .. .....	23
3.2.2	CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY .....	28
3.2.3	CEL STRATEGICZNY 3: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW .....	31
3.3	MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO PRZESTRZENNEJ.....	35
3.4	USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTALTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ .....	36
3.5	SPÓJNOŚĆ KIERUNKÓW ROZWOJU GMINY Z KIERUNKAMI WYNIKAJĄCYMI ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA.....	37
3.6	SYSTEM REALIZACJI STRATEGII.....	42
3.7	RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA .....	43
4.	ZAŁĄCZNIKI .....	45
	ZAŁĄCZNIK NR 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ	45

1.	DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY.....	45
1.1	INFORMACJE OGÓLNE.....	45
1.2	PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	47
1.3	WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE.....	50
2.	DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY.....	57
2.1	GOSPODARKA LOKALNA I RYNEK PRACY.....	57
2.2	INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO.....	64
2.2.1	INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	64
2.2.2	OCHRONA PRZED SKUTKAMI SKRAJNYCH ZJAWISK HYDROLOGICZNYCH.....	65
2.2.3	URZĄDZENIA SIECIOWE.....	66
2.2.4	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	69
2.2.5	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	71
2.3	STAN FINANSÓW SAMORZĄDOWYCH.....	72
2.3.1	WYKONANIE BUDŻETU.....	72
2.3.2	STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW.....	73
3.	DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY.....	75
3.1	DEMOGRAFIA.....	75
3.1.1	ZMIANY ZALUDNIENIA.....	75
3.1.2	URODZENIA, ZGONY I PRZYROST NATURALNY.....	75
3.1.3	MIGRACJE.....	76
3.1.4	STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI.....	76
3.1.5	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA.....	79
3.2	KAPITAŁ SPOŁECZNY.....	80
3.2.1	EDUKACJA.....	80
3.2.2	KULTURA I SPORT.....	82
3.2.3	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	84
3.2.4	OTOCZENIE WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE.....	85

3.3	OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA .....	86
	ZAŁĄCZNIK NR 2: WZÓR ANKIETY .....	88
	ZAŁĄCZNIK NR 3: TABELA EWALUACYJNA.....	92
	ZAŁĄCZNIK NR 4: OPINIA RDOŚ DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” . .....	98
	ZAŁĄCZNIK NR 5: OPINIA SANEPID DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” .....	99
	ZAŁĄCZNIK NR 6: OPINIA PAŃSTWOWEGO GOSPODARSTWA WODNEGO WODY POLSKIE DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” .....	99
	ZAŁĄCZNIK NR 7: OPINIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” .....	102
	ZAŁĄCZNIK NR 8: OPINIA RDOŚ DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” I „PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO” .....	103
	ZAŁĄCZNIK NR 9: OPINIA SANEPID DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” I „PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO” .....	104
5.	SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW .....	105

# 1. WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030 (zwana dalej „Strategią”) jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Określa ona nadrzędne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie najbliższych lat oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia to plan działania wyznaczający strategiczne cele rozwoju Gminy. Dokument ten realizuje ustawowe regulacje dotyczące prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o programy rozwoju oraz uprawnienia Gminy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym do prowadzenia spraw pozostających w zakresie działania Gminy, w tym uchwalania programów gospodarczych. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią będą podstawę długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Dokument będzie dotyczył prac władz Gminy, ale także innych interesariuszy działających na rzecz tworzenia jak najlepszych warunków do rozwoju Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Galewice jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Galewice, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Została ona opracowana na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej, nieaktualnej Strategii Rozwoju Gminy Galewice, obowiązującej do 2020 roku. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Prace nad Strategią rozpoczęto, kiedy to Rada Gminy Galewice przyjęła uchwałę nr XLIV/290/22 w dniu 19 stycznia 2022 roku w sprawie określenia trybu i harmonogramu

opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030, w tym trybu jej konsultacji.

W celu poznania opinii mieszkańców na temat rozwoju Gminy Galewice, przeprowadzono badanie ankietowe, którego wyniki pozwoliły na pogłębienie diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy.

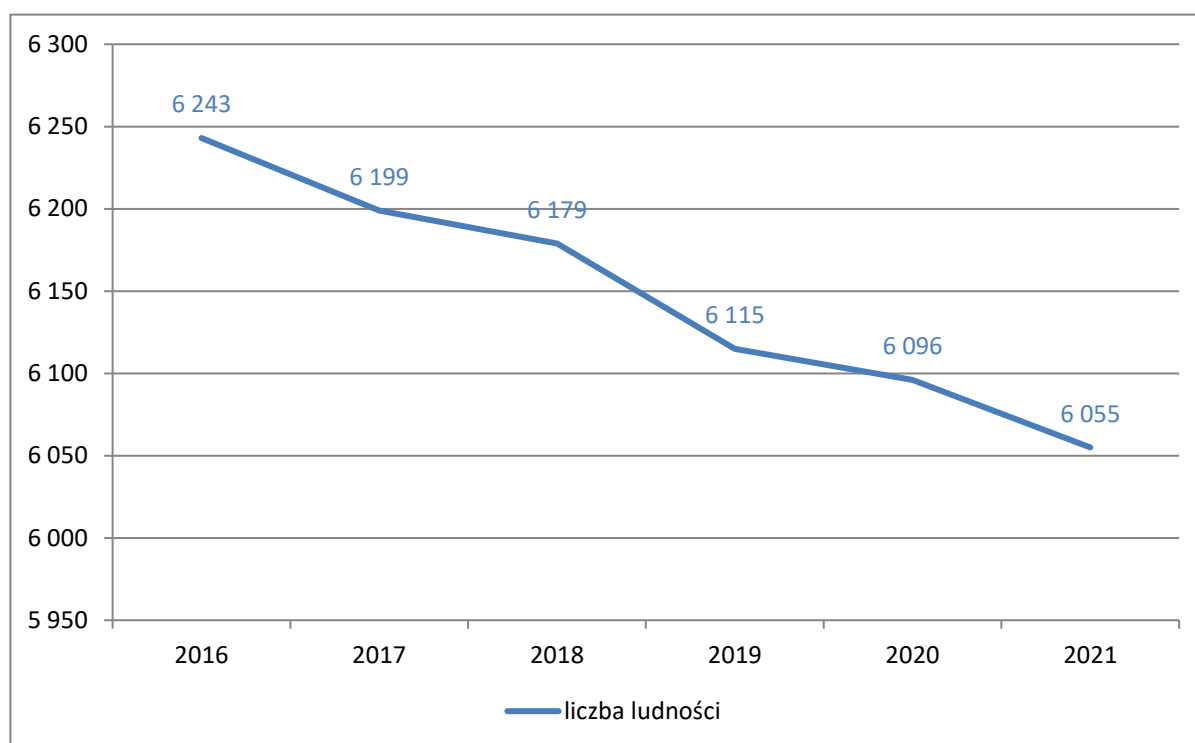
Projekt Strategii Rozwoju Gminy Galewice został przygotowany zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 poz. 559) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzonych badań ankietowych. Następnie projekt dokumentu poddano konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa łódzkiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378).

## 2. WYZWANIA ROZWOJU

### 2.1 WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ

Gmina Galewice jest drugą najbardziej zaludnioną gminą w powiecie wierszowskim. Wg GUS w 2021 roku zamieszkała była przez 6.055 osób (14,65% ludności powiatu i 0,25% ludności województwa). Pod względem gęstości zaludnienia, Gmina znajduje się na siódmym miejscu. Z diagnozy sytuacji społecznej Gminy Galewice wynika, że w ostatnim okresie obserwowany jest stały spadek liczby mieszkańców. Jest to uwarunkowane ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji.



Wykres 1 Zmiany liczby ludności w Gminie Galewice w latach 2016-2021

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wraz ze spadkiem liczby mieszkańców zmienia się także struktura liczby osób w poszczególnych grupach wiekowych. Z uwagi na wydłużanie się przeciętnego trwania życia należy spodziewać się w najbliższych latach, stałego wzrostu liczby osób starszych. W latach 2016-2021 liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje. Ma to z pewnością związek ze niską liczbą urodzeń. Liczba osób w wieku produkcyjnym także spada. Z kolei grupa osób w wieku poprodukcyjnym systematycznie powiększa się. W przypadku pierwszej z wymienionych grup udział w ogólnej liczbie mieszkańców spadł z 19,01% w 2016 r. do 18,56% w 2021 r., w przypadku drugiej – z 63,64% do 61,93%. Wzrósł natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców z 17,35% do 19,50%.

Te informacje oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie licznie zasilana przez grono osób znajdujących się aktualnie w wieku produkcyjnym, świadczy o tym, że prognozy demograficzne dla Gminy Galewice wyglądają mało korzystnie. Jest to sytuacja identyczna z sytuacją kraju. Z pewnością powyższe tendencje będą wymagały przystosowania usług społecznych do potrzeb seniorów.

Według prognozy GUS na obszarze Gminy Galewice oczekiwać należy:

- Zwiększenia liczby ludności ale:
  - Spadku liczby ludności w Gminie w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym;
  - Wzrostu udziału w populacji osób w wieku poprodukcyjnym.

Pozwala to na wysunięcie wniosku, że najsłabszymi stronami demografii Gminy obecnie są m.in.:

- Niski poziom urodzeń;
- Zmniejszający się udział ludności w wieku produkcyjnym,
- Ujemny przyrost naturalny;
- Ujemne saldo migracji.

Bardzo niepożądanym pod względem demograficznym zjawiskiem, mogącym nasilić i uwidocznić się w najbliższych latach w Gminie Galewice, jest przyrost liczby ludzi starszych w ogólnej populacji Gminy – starzenie się społeczeństwa.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości skutkowałą zmianą popytu na usługi publiczne: oświatę i wychowanie, opiekę na osobami starszymi, usługi komunalne, kulturę i sport. W związku z różnicą liczby mieszkańców wymieniających się na rynku pracy (20-24 i 60-64) konieczne jest także przewidzenie i uwzględnienie w planach rozwojowych Gminy zmieniającej się podaży potencjałów w zakresie aktywności społecznej, rynku pracy i przedsiębiorczości oraz wpływów z podatków. Władze Gminy dostrzegają konieczność podjęcia działań na rzecz świadomej polityki demograficznej, zwłaszcza przeciwdziałaniu negatywnym skutkom starzenia się społeczeństwa poprzez działania w zakresie polityki przestrzennej i podniesienia jakości usług społecznych, które przełożą się na podniesienie jakości życia rodzin na terenie Gminy.

W 2022 r. w Gminie Galewice funkcjonowało 5 placówek oświatowych – 4 szkoły podstawowe oraz gminne przedszkole. Na terenie Gminy funkcjonują również inne formy wychowania przedszkolnego – 3 punkty przedszkolne. Infrastruktura i baza dydaktyczna szkół



podstawowych na terenie Gminy, dla których samorząd jest podmiotem tworzącym, jest systematycznie modernizowana. Szkoły są dobrze wyposażone (sale komputerowe, językowe), a uczniowie mogą korzystać z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych.

Władze samorządowe przywiązują dużą wagę do podnoszenia jakości życia mieszkańców, co wyraża się troską o infrastrukturę i działania związane z kulturą, sportem i rekreacją, skoncentrowane wokół Gminnego Ośrodka Kultury w Galewicach. Mieszkańcy mogą korzystać z bogatej oferty kulturalnej i sportowej oferowanej dla każdej grupy wiekowej przez wymienione jednostki. Dużym plusem jest także w miarę szeroka baza obiektów sportowych i rekreacyjnych dostępnych dla mieszkańców. W Gminie działa również kilka klubów sportowych, a miejscowi sportowcy osiągają sukcesy w swoich dyscyplinach.

W Gminie Galewice przywiązuje się dużą wagę do rozwijania i podwyższania jakości usług społecznych skoncentrowanych wokół prężnie działającego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiącego w środowisku lokalnym centrum usług społecznych. Bogata oferta usług psychologicznych, pedagogicznych, asystenckich, prawnych, opiekuńczych i profilaktycznych poszerzona poprzez realizację projektów ze środków europejskich adresowane jest dla wielu mieszkańców. Wciąż zauważalne jest również duże zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej. W związku z sytuacją demograficzną Gmina dostrzega również konieczność opracowania systemowych rozwiązań wsparcia seniorów, poprzez umożliwienie im korzystania z dodatkowej oferty aktywizującej społeczność, w tym z zajęć kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych i usług opiekuńczych.

Gmina Galewice, zмага się z problemem niewystarczającego dostępu do specjalistycznej opieki medycznej. Mieszkańcy Gminy Galewice w zakresie podstawowej ochrony zdrowia mogą korzystać z usług świadczonych przez lokalne przychodnie lekarskie. Aby skorzystać ze specjalistycznych usług mieszkańcy muszą udać się do większych ośrodków (Wieruszów, Ostrzeszów, Kępno).

Na terenie Gminy działa wiele organizacji społecznych, które biorą aktywny udział w życiu kulturalnym i sportowym, ale także wpływają na pozytywny wizerunek Gminy Galewice. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej czuwają nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym. OSP Galewice, OSP Ostrówek i OSP Węglewice ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

## 2.2 WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ

Gmina Galewice charakteryzuje się rosnącą liczbą podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, przy czym 95% z nich stanowią mikro i małe przedsiębiorstwa. Odniesienie liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców pozwala porównać gminę z powiatem wierszowskim i województwem łódzkim. Niestety, pomimo systematycznego wzrostu tego wskaźnika na przestrzeni ostatnich lat, Gmina Galewice negatywnie odznacza się na tle pozostałych jednostek. Przyczyn tego można doszukiwać się m.in. w restrukturyzacji gospodarstw rolnych, wzroście mechanizacji i rezygnacji z prowadzenia działalności przez mniejsze podmioty. Ponadto lokalizacja Gminy nie jest jej atutem pod względem potrzeb większych przedsiębiorstw, które szukają przede wszystkim miejsc z dobrym dostępem do tras szybkiego ruchu. Chociaż w tym przypadku należy zwrócić uwagę na ważny czynnik poprawiający zewnętrzną dostępność komunikacyjną Gminy - drogę ekspresową S8, która znajduje się w odległości ok. 4 km od Gminy.

Ze względu na dominujący rolniczy charakter Gminy, największe przedsiębiorstwa na jej terenie związane są z działalnością okołorolniczą, przetwórczą i handlową. Dostrzega się przebranzawianie mniejszych gospodarstw rolnych na produkcje okołorolnicze

Gmina Galewice charakteryzuje się porównywalnym poziomem bezrobocia jak średnia wojewódzka i powiatowa. Od 2013 roku zauważa się systematyczny spadek bezrobocia w Gminie, przy stałym spadku średniej dla powiatu.

Przez teren Gminy Galewice przebiegają dogodne szlaki komunikacyjne tj. drogi powiatowe i drogi gminne. Na dzień 31 grudnia 2021 r. długość dróg gminnych publicznych w Gminie wynosiła 119,69 km o łącznej powierzchni 718,14 tyś. m<sup>2</sup>. Przez teren Gminy nie przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie.

Cały teren Gminy jest objęty siecią wodociągową, dzięki której są zaopatrywani w wodę wszyscy zainteresowani odbiorcy. Zaopatrzenie ludności w wodę pochodzi z ujęć wód podziemnych (w piętrze czwartorzędowym, trzeciorzędowym i jurajskim). Gmina czerpie wodę z 8 ujęć wodnych znajdujących się w 5 miejscowościach tj.: Galewice – 2 ujęcia, Osiek – 2 ujęcia, Węglewice – 1 ujęcie, Ostrówek – 2 ujęcia i Niwiska – 1 ujęcie. Systematycznie wzrasta liczba przyłączy wodociągowych co wpływa na zwiększenie liczby ludności korzystającej z sieci.

Na terenie Gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków pierwsza o wydajności Qd-400 m<sup>3</sup>/d, którą zlokalizowano w Galewicach i druga o wydajności 2x175 m<sup>3</sup>/d zlokalizowana w Węglewicach. W nieskanalizowanych miejscowościach Gminy ścieki są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych na nieczystości płynne i okresowo wywożone do oczyszczalni. Ścieki do oczyszczalni dowożone są również taborem asenizacyjnym, co pozwala na częściowe weryfikowanie zagospodarowania nieczystości ciekłych. Biorąc pod uwagę wysoki stopień zwodociągowania Gminy i brak dostatecznie rozbudowanej sieci kanalizacyjnej czy systemu przydomowych oczyszczalni ścieków należy zauważyć niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy. Niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna w porównaniu do rozbudowanej sieci wodociągowej powoduje, że do ziemi wprowadzane są ścieki nieczyszczone, pochodzące z często nieszczelnych szamb. W związku z tym istnieje pilna potrzeba rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Gminy.

W 2020 r. w m. Osiek i Kolonia Osiek Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi rozpoczął budowę sieci gazowej. Sieć gazowa zostanie wybudowana na odcinku od m. Cieszęcin przez m. Kolonia Osiek i Osiek do m. Węglewice. Dostęp do sieci gazowej wpływa również na polepszanie jakości powietrza, ze względu na zmniejszenie wykorzystywania tradycyjnych form ogrzewania gospodarstw domowych.

Organizacja gospodarki odpadami odbywa się poprzez odbiór odpadów niesegregowanych (zmieszanych), bioodpadów oraz odpadów segregowanych bezpośrednio z nieruchomości. Możliwe jest także przekazywanie odpadów segregowanych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Galewicach. Dostrzega się potrzebę kontynuowania edukacji ekologicznej i podnoszenia świadomości mieszkańców w tym zakresie.

Gmina Galewice podejmuje szereg działań związanych z walką ze zmianami klimatu oraz mające na celu ochronę środowiska. Mieszkańcy mają możliwość otrzymania dotacji do wymiany wysokoemisyjnych pieców na bardziej ekologiczne rozwiązania z WFOiGW.

Występująca coraz częściej susza, wpływa na efektywność plonów, co jest szczególnie istotne dla Gminy rolniczej. Co więcej, produkcja roślinna i zwierzęca charakteryzuje się występowaniem zagrożenia związanego z nadmiernym odpływem ścieków i substancji biogennych do cieków wodnych, zarówno z gospodarstw jak i pól uprawnych. Samorząd prowadzi kampanie edukacyjne związane z ochroną środowiska, jednak dostrzega się potrzebę intensyfikacji tych działań, a być może zmiany podejścia w tym zakresie.

W latach 2015-2020 zauważalna była tendencja wzrostowa dotycząca dochodów do budżetu Gminy. W ślad za tym, zwiększały się również wydatki. Wynik budżetu był w analizowanych latach na ujemnym poziomie. Analizując kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia w kolejnych latach, stwierdza się możliwość obsługi dodatkowych zobowiązań.

### **2.3 WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ**

Gmina Galewice leży na południowo-zachodnich krańcach województwa łódzkiego i jest największą z siedmiu gmin powiatu wierszowskiego. Gmina graniczy z: gminą Czajków i gminą Grabów nad Prosną (województwie wielkopolskie, powiat ostrzeszowski), gminą Klonowa (powiat sieradzki), gminą Lututów (powiat wierszowski), gminą Sokolniki i gminą Wieruszów (powiat wierszowski), gminą Doruchów (województwo wielkopolskie, powiat ostrzeszowski). Siedzibą Urzędu Gminy jest wieś Galewice.

Sieć osadniczą Gminy tworzy 31 miejscowości podzielonych na 22 sołectwa (Biadaszki, Brzózki, Dąbie, Foluszczyki, Galewice, Galewice A, Gąszcze, Jeziorna, Kaski, Kaźmirów, Kolonia Osiek, Kużaj, Niwiska, Osiek, Ostrówek, Osowa, Pędziwiatry, Przybyłów, Rybka, Spóle, Węglewice, Żelazo).



Rysunek 1 Gmina Galewice  
źródło: <https://mapa.targeo.pl/>

Gmina Galewice jest typową gminą wiejską i stanowi rodzaj pomostu pomiędzy Wyżyną Wieluńską a Wzgórzami Ostrzeszowskimi.

Obszar Gminy posiada niezwykle walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz bardzo dobry stan środowiska. Cechy te wyraźnie predestynują go do rozwoju turystyki i rekreacji. Lesistość Gminy Galewice w 2021 roku wynosiła 44,4%.

Na terenie Gminy występuje rezerwat przyrody, obszar chronionego krajobrazu i obszar Natura 2000.

Głównym ciekim wodnym na terenie Gminy jest rzeka Proсна. Mniejsze ciekі wodne stanowiące dopływy Proсны to: Struga Węglewska, Struga Grądy, Struga Kraszewicka, Struga Rybka, Struga Zamość. Sytuacja hydrograficzna całego regionu, odpływowy charakter sieci rzecznej, zasoby wód powierzchniowych pierwszego poziomu gruntowego powodują, że

zasadzie cały ten obszar jest zaliczony do zlewni chronionych - zlewni Rzeki Warty. Szczególnej ochrony, uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpowiedniego zagospodarowania terenu celem zwiększenia retencji wód i spowolnienia odpływu, wymaga zlewnia górnej i środkowej Prozny tj. m.in. obszar Gminy Galewice. Dla zwiększenia retencji wód i ochrony przeciwpowodziowej oraz możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem planuje się budowę zbiornika retencyjnego „Okoń”.

Gmina na swoim terenie posiada wiele obiektów zabytkowych, w oparciu o które można rozwinąć rekreację oraz turystykę pieszo-rowerową.

Kształtowanie ładu przestrzennego i zachowanie spójnej polityki przestrzennej w Gminie prowadzone jest w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzone Uchwałą Nr XXII/117/12 Rady Gminy w Galewicach z dnia 20 listopada 2012 roku.

Gmina Galewice nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy 2012 r. zostało wskazane 100% powierzchni Gminy co stanowi 13.577 ha

Gospodarka przestrzenna prowadzona jest głównie w oparciu o decyzje celu publicznego o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

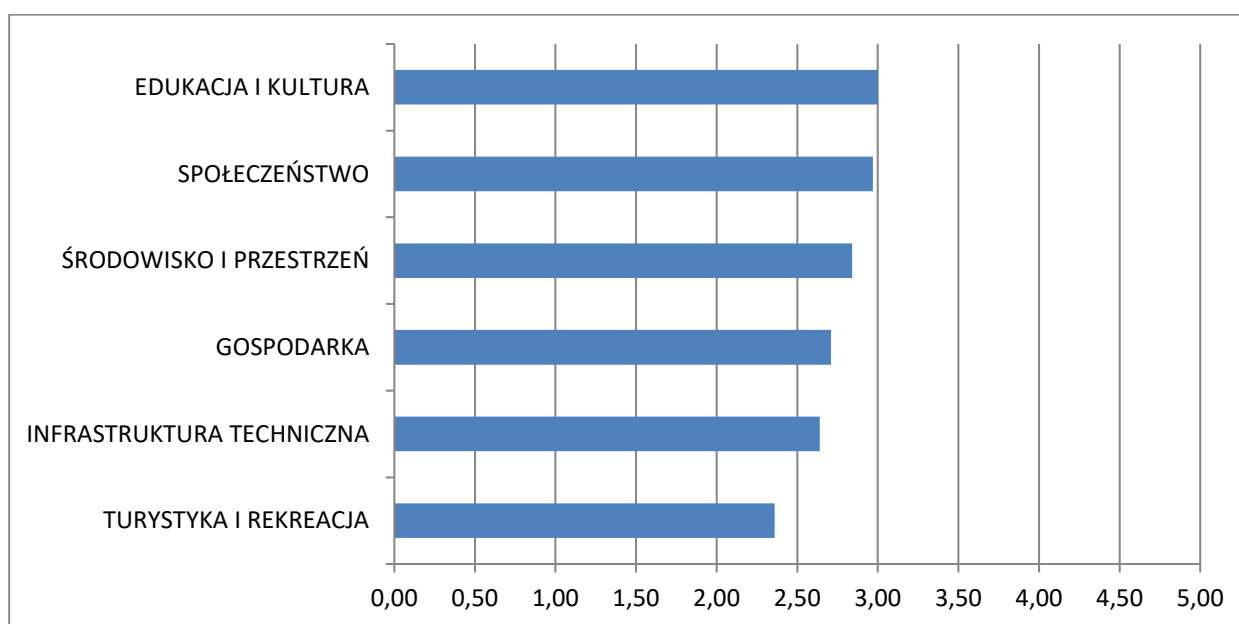
## **2.4 OCENA JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE NA PODSTAWIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWCH**

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Galewice przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza online. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w styczniu i lutym 2022 roku.

Respondenci oceniali poszczególne zagadnienia z zakresu 6 pogrupowanych obszarów działalności Gminy: społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Większą część respondentów stanowili mężczyźni (65%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 36-50 lat – 60%. Dominowały osoby z Galewic, Galewic A i miejscowości Osiek. Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik nr 2 do opracowania.

## 2.4.1 OCENA SYTUACJI GMINY

W pierwszej części ankiety respondenci oceniali podstawowe obszary działalności Gminy w skali od 1 do 5, gdzie 1 stanowi ocenę najniższą, a 5 to ocena najwyższa. Wśród mieszkańców Gminy Galewice, najwyższe oceny otrzymał dział związany z edukacją i kulturą. Zagadnienia dotyczące turystyki i rekreacji oraz infrastruktury technicznej ocenione zostały nieco niżej.



Wykres 2 Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych  
źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

Tabela poniżej przedstawia najlepiej i najgorzej oceniane elementy przez ankietowanych w poszczególnych obszarach. Najniżej oceniony ze wszystkich obszarów został poziom bazy gastronomicznej (1,79 pkt) i dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,88 pkt). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie jakości i różnorodności wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w Gminie, funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy czy też Jakości sieci gazowej.

Tabela 1 Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najlepiej oceniane	Najgorzej oceniane
SPOŁECZEŃSTWO	Jakość opieki żłobkowej na terenie Gminy	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
GOSPODARKA	Atrakcyjność inwestycyjna obszaru Gminy	Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy
ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	Czystość terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce)	Świadomość ekologiczna mieszkańców
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Jakość sieci kanalizacyjnej	Jakość sieci gazowej
TURYSTYKA I REKREACJA	Atrakcyjność turystyczna Gminy Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	Poziom bazy gastronomicznej

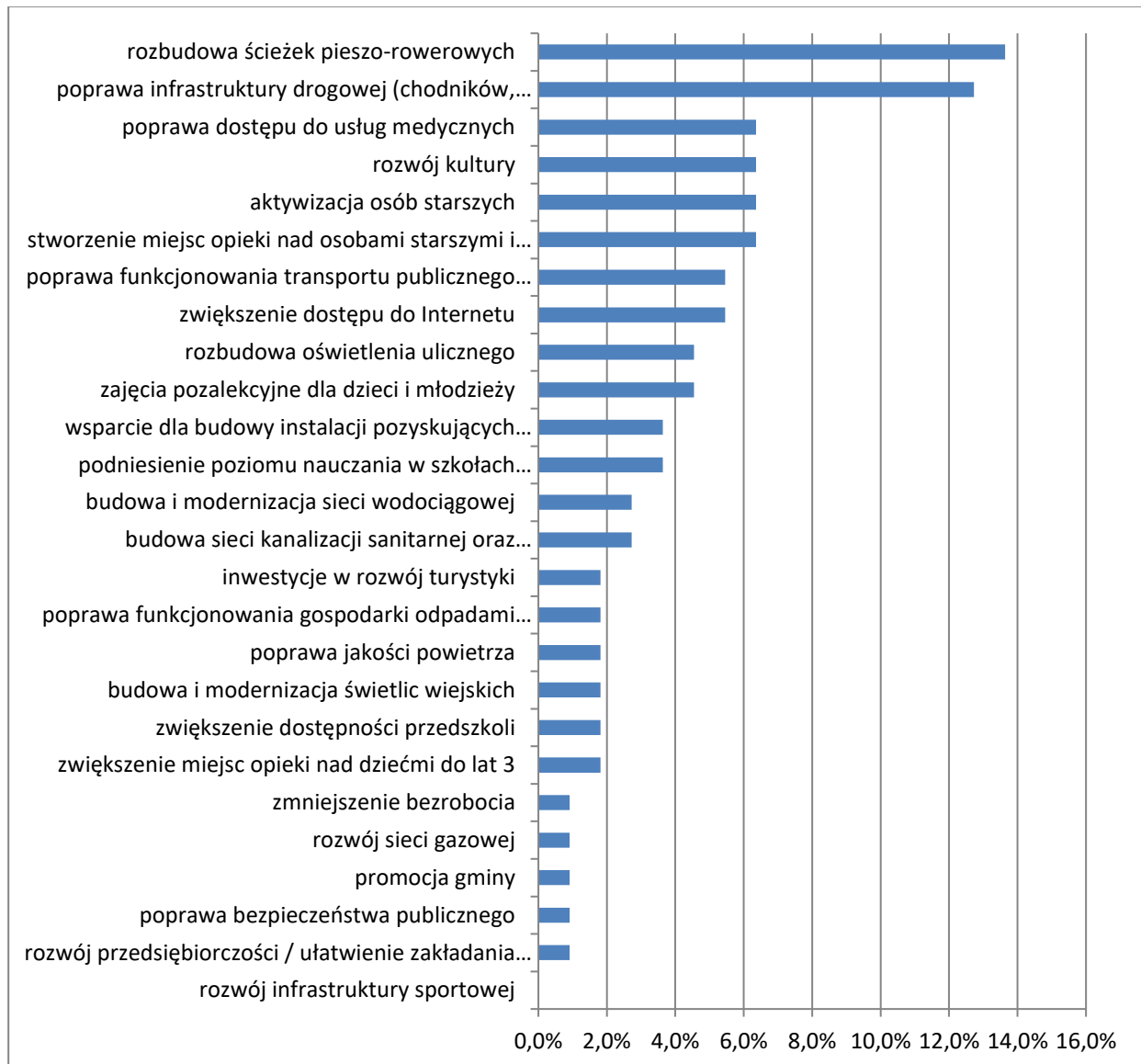
EDUKACJA I KULTURA	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w Gminie
--------------------	--	---

źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

Zdecydowanie najlepiej oceniono jakość opieki żłobkowej na terenie Gminy (4,29 pkt) oraz dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (3,55 pkt).

## 2.4.2 PRIORYTETY ROZWOJOWE

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy.



Wykres 3 Główny priorytet rozwoju Gminy Galewice według ankietowanych

źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych i inwestycje w poprawę infrastruktury drogowej. Mieszkańcy zwracają także uwagę na kwestie związane z kulturą, aktywizacją osób starszych, zwiększeniem dostępu do usług medycznych oraz wskazują potrzebę stworzenia miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.



Jako najczęściej pojawiające się refleksje, uwagi, spostrzeżenia, rekomendacje, pomysły, propozycje projektów wskazywano:

- poprawę bezpieczeństwa poprzez rozbudowę ścieżek pieszo-rowerowych oraz rozszerzanie oświetlenia ulicznego,
- rozwój rekreacji, możliwości spędzania wolnego czasu, w szczególności na świeżym powietrzu, poprzez umożliwienie młodzieży obiektów typu skatepark, a także budowa leśnych ścieżek rowerowych,
- rozwój edukacji w szkołach podstawowych w tym rozszerzanie zajęć pozalekcyjnych,
- wspieranie mieszkańców w pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych,
- rozwój kultury dostosowany do potrzeb mieszkańców,
- aktywizacja osób starszych poprzez np. klub seniora.

Przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców wskazują, że kluczowe dla rozwoju i wymagające interwencji obszary to:

- poprawa dostępu do usług medycznych, zarówno podstawowych jak i specjalistycznych,
- infrastruktura techniczna, głównie w zakresie ścieżek rowerowych, dróg i chodników,
- usługi społeczne, głównie w zakresie aktywizacji seniorów,
- poszerzenie oferty kulturalnej.

## **2.5 KONSULTACJE SPOŁECZNE**

Konsultacje społeczne to proces, w którym przedstawiciele władz prezentują obywatelom projekty przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie codzienne obywateli. Konsultacje nie ograniczają się jednak tylko do przedstawienia tych planów, ale także do wysłuchania opinii na ich temat, modyfikowania projektów i informowania o ostatecznej decyzji. Konsultacje społeczne są istotnym elementem demokratycznego państwa prawa.

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt programu rozwoju pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice”.

„Strategia Rozwoju Gminy Galewice” została sporządzona jako dokument wieloletni, planistyczny zawierający zespół działań których celem jest zrównoważony rozwój pozwalający zarówno rozwiązywać problemy jak i tworzyć podstawy rozwoju w obszarach społecznym, gospodarczym, ekologicznym i przestrzennym. Strategia jest dokumentem zrealizowanym

w celu osiągnięcia harmonijnego, wielostronnego rozwoju Gminy. Strategia jest dokumentem nakreślającym główne cele i kierunki przyszłego rozwoju Gminy, uwzględniającym potrzeby społeczności lokalnej. Strategia winna być realizowana poprzez przygotowanie nowych i modyfikowanie już prowadzonych działań na terenie Gminy Galewice. Działania te porządkuje się w programy odpowiadające celom strategicznym. Cele te łącznie składają się na uzupełniający się program rozwoju Gminy. Realizacja Strategii sprawi, że Gmina stanie się lepszym środowiskiem dla jej mieszkańców. Projekt strategii rozwoju Gminy podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi Gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi i mieszkańcami Gminy.

Konsultacje społeczne odbyły się w maju i czerwcu 2022 roku w trybie pisemnym poprzez wypełnienie formularza konsultacyjnego (zdecydowano się na taką formę ze względu na sytuację związaną z pandemią COVID-19). Wypełniony formularz można było odesłać w wersji elektronicznej lub złożyć w formie papierowej w Urzędzie Gminy w Galewicach.

Zawiadomienie o konsultacjach społecznych zamieszczone zostało na stronie internetowej Gminy i tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy przy ulicy Wieluńskiej 5.

Podczas konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag.

W trakcie trwania konsultacji pozyskano także pozytywną opinię dotyczącą projektu Strategii Rozwoju dla Gminy Galewice na lata 2022-2030 wydaną przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Ponadto na etapie tworzenia dokumentu Strategii był on wielokrotnie konsultowany i omawiany z pracownikami Urzędu Gminy w Galewicach. Przeprowadzono także badanie ankietowe dostępne dla wszystkich mieszkańców i interesariuszy. Z tych źródeł uzyskano wiele wartościowych informacji oraz wyciągnięto wiele wniosków, które zostały wykorzystane w Strategii. Należy zauważyć, że Strategia ze swej istoty jest dokumentem o dużej skali ogólności, dlatego czasem prezentuje złożone wnioski bez szczegółowego umiejscowienia. Ponadto należy zaznaczyć, że postulaty wybiegające poza ustawowe możliwości działania samorządu gminnego nie mogą zostać uwzględnione w Strategii, natomiast są cenną informacją dla władz Gminy pozwalającą prowadzić działania wspierające potrzeby mieszkańców.

Konsultacje społeczne projektu „Strategii Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030” i „Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Galewice na lata

2022-2030” odbyły się w terminie 22 lipca 2022 r. – 12 sierpnia 2022 r. Celem konsultacji jest uzyskanie propozycji zmian w zakresie zapisów wymienionych dokumentów. Formularze konsultacyjne można było składać osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy w Galewicach, drogą elektroniczną na adres sekretariat@galewice.pl lub przesać do urzędu za pośrednictwem poczty na adres: Urząd Gminy w Galewicach ul. Wieluńska 5 98-405 Galewice.

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem nr WOOŚ.410.237.2022.AJa z dnia 26 lipca zaopiniował pozytywnie projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

## 2.6 ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- wnioski z opisu charakterystyki Gminy;
- dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych oraz ze źródeł zewnętrznych;
- wyniki badań ankietowych;

Analizę SWOT dla Gminy Galewice przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Położenie Gminy;</li> <li>• Brak uciążliwego przemysłu;</li> <li>• Współpraca z sąsiadującymi Gminami i powiatami;</li> <li>• Dobrze działające rolnictwo;</li> <li>• Kultywowanie tradycji;</li> <li>• Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa;</li> <li>• Potencjał obszarów przyrodniczych;</li> <li>• Cenne zabytki kultury;</li> <li>• Przedsiębiorczość mieszkańców;</li> <li>• Szlaki turystyczno-rekreacyjne;</li> <li>• Spokojna i bezpieczna okolica odpowiednia dla migracji rodzin z dziećmi i osób starszych;</li> <li>• Liczne miejsca aktywności kulturalnej i sportowej;</li> <li>• Sprawny samorząd;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niepełne wykorzystanie terenów leśnych i obszarów przyrodniczych;</li> <li>• Wąskie odcinki dróg, częściowy brak chodników;</li> <li>• Niewystarczająca ilość środków na remonty i modernizację infrastruktury drogowej;</li> <li>• Silny indywidualizm mieszkańców, brak poczucia konieczności wspólnego działania dla ogólnego dobra/rozwoju;</li> <li>• Niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacyjna;</li> <li>• Niewielka ilość stowarzyszeń i organizacji społecznych;</li> <li>• Mała różnorodność imprez kulturalnych i rozrywkowych</li> <li>• Niewystarczające środki na dofinansowanie oświaty i kultury;</li> <li>• Niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych;</li> <li>• Zła sytuacja demograficzna (ujemny przyrost, ujemne saldo migracji);</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rosnąca liczba podmiotów gospodarczych;</li> <li>• Dość dobre warunki dla potencjalnych inwestorów;</li> <li>• Zorganizowany system wywozu odpadów komunalnych;</li> <li>• Możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych;</li> <li>• Dobry stan techniczny obiektów szkolnych i ich wyposażenia;</li> <li>• Pracownie komputerowe w szkołach;</li> <li>• Sprawnie działający system ochrony przeciwpożarowej i ratowniczy;</li> <li>• Aktywne organizacje pozarządowe;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niezadawalający dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej;</li> <li>• Zanieczyszczenia środowiska charakterystyczne dla obszarów wiejskich – niska emisja, odpływ biogenów do wód powierzchniowych.</li> </ul>
<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostępność programów edukacyjnych i pomocowych dla rolników i przedsiębiorców;</li> <li>• Dostępność środków zewnętrznych co wspierałoby: powstawanie nowych miejsc pracy, specjalizację gospodarstw rolnych, poprawę infrastruktury;</li> <li>• Tworzenie nowych miejsc pracy poprzez przyciągnięcie kapitału wewnętrznego i zewnętrznego;</li> <li>• Wykorzystanie i wzmocnienie inicjatywy społeczności Gminy (m.in. poprzez dostarczanie szeroko rozumianej informacji);</li> <li>• Rozwój turystyki i agroturystyki (w tym min. budowa ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych);</li> <li>• Rozwój gospodarstw ekologicznych (tradycje, bliskość rynku zbytu, długi okres wegetacji);</li> <li>• Promocja Gminy (min. poprzez organizowanie cyklicznych corocznych imprez promujących gminę);</li> <li>• Rozwój budownictwa jednorodzinnego ;</li> <li>• Współpraca z otoczeniem i zagranicą w zakresie pozyskiwania informacji na temat rozwoju, promocji itp.;</li> <li>• Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej</li> <li>• Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz rozwoju;</li> <li>• Wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo dla rozwoju turystyki z zachowaniem ochrony środowisk naturalnych;</li> <li>• Rozwój turystyki kilkudniowej i weekendowej;</li> <li>• Pozyskanie zewnętrznych inwestorów strategicznych;</li> <li>• Rozbudowa bazy rehabilitacyjnej dla niepełnosprawnych i osób starszych;</li> <li>• Wprowadzenie preferencji podatkowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Spadek przyrostu naturalnego (starzenie się społeczeństwa Gminy);</li> <li>• Atrakcyjność dużych miast, głównie dla ludzi młodych, absolwentów szkół, co skutkuje ich migracją</li> <li>• Konkurencja innych obszarów;</li> <li>• Warunki klimatyczne;</li> <li>• Wypieranie małych gospodarstw rolnych przez wielkoobszarowe</li> <li>• Niedostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy;</li> <li>• Ograniczenie dostępnych środków przeznaczonych na oświatę i kulturę;</li> <li>• Pandemie</li> <li>• Migracja młodych, wykształconych fachowców do większych ośrodków miejskich;</li> <li>• Niestabilna polityka fiskalna państwa wobec małych i średnich firm;</li> <li>• Brak stabilności przepisów prawa, zwłaszcza dotyczących samorządów;</li> <li>• Brak rozwiązań systemowych w zarządzaniu gospodarką wodną (spółki wodne);</li> <li>• Obniżenie lustra wody;</li> <li>• Kopalnia Złoczew i CPK.</li> </ul>

<p>dla podmiotów gospodarczych inwestujących w Gminie;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wzrost dochodów firm i Gminy poprzez aktywizację gospodarczą terenów wiejskich;</li> <li>• Poprawa stanu technicznego istniejącej infrastruktury;</li> <li>• Dalsze wyposażanie Gminy w sieć kanalizacyjną;</li> <li>• Wyposażenie Gminy w sieć gazowej;</li> <li>• Duże możliwości rozwoju sportu przy wykorzystaniu już istniejącej infrastruktury.</li> </ul>	
--	--

Źródło: opracowanie własne

### 3. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU

#### 3.1 MISJA I WIZJA

Strategia Rozwoju Gminy Galewice jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary wymagające poprawy. W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne jest również określenie misji i wizji. Są to dwa elementy strategii ukazujące kierunek w jakim dąży samorząd. Misja samorządu w zwięzły sposób precyzuje istotę jego działań i podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy. Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Galewice brzmi następująco:

***Misją Gminy Galewice jest stworzenie spokojnej, przyciągającej i bezpiecznej przestrzeni do zamieszkania, zrównoważonego rozwoju, wspierania przedsiębiorczości, poprzez aktywną współpracę mieszkańców, instytucji samorządowych i innych grup społecznych.***

Tak określona misja pozwala na wyznaczenie wizji Gminy, rozumianej jako projekcja stanu, do jakiego dąży społeczność lokalna i reprezentująca ją władza samorządowa w perspektywie najbliższych lat. Wizja Gminy Galewice to:

***Gmina Galewice aktywnie czyni postępy, w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Ludność Gminy ma dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku oraz zapewnione czyste środowisko i poczucie bezpieczeństwa. Gospodarka Gminy, lokalny kapitał społeczny i coraz wyższy poziom usług społecznych gwarantują zrównoważony rozwój Gminy.***

Jedną z podstawowych wartości, jaką kieruje się Gmina Galewice jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim swoim mieszkańcom, bez względu na wiek czy status społeczny. Bezpieczeństwo to rozumiane jest nie tylko w zakresie eliminowania przestępczości, ale przede wszystkim zapewnienia stabilnego rozwoju Gminy i jej mieszkańców, w oparciu o wysokiej jakości edukację, infrastrukturę, gospodarkę. Należy podejmować wszelkie wysiłki, aby w Gminie odwrócić proces wyludniania. Gwarancja wygody, dostępu do usług opiekuńczych, społecznych, a także możliwość realizacji swoich pasji i rozwoju zawodowego, w połączeniu ze strefami do wypoczynku i korzystania z kultury, mają szansę przyciągnąć nowych mieszkańców i zatrzymać odpływ obecnych.

Realizacji wizji rozwoju towarzyszy ścisła współpraca władz Gminy i jednostek organizacyjnych z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Gminy, wsparcie i zaangażowanie mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych, wreszcie współpraca z samorządem powiatu i województwa. Tylko efektywne wykorzystanie potencjałów i aktywności wszystkich interesariuszy daje szansę na pomyślny i trwały rozwój Gminy Galewice

### 3.2 CELE STRATEGICZNE

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Galewice, jej sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju, określono 3 cele strategiczne, którymi są:

- **CEL 1: Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska**
- **CEL 2: Rozwój gospodarczy Gminy**
- **CEL 3: Poprawa jakości życia mieszkańców**

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 3 Cele strategiczne i operacyjne

<b>CELE STRATEGICZNE</b>		
<b>CEL 1: Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska</b>	<b>CEL 2: Rozwój gospodarczy Gminy</b>	<b>CEL 3: Poprawa jakości życia mieszkańców</b>
<b>CELE OPERACYJNE</b>		
1.1 Poprawa infrastruktury komunikacyjnej	2.1 Rozwój gospodarczy oparty na zasobach Gminy	3.1 Zapewnienie wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji
1.2	2.2	3.2

Zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy	Ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego	Rozwój oferty rekreacyjnej, kulturalnej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego
1.3 Zapewnienie wysokiej jakości środowiska w Gminie	2.3 Rozwój turystyczny i promocja Gminy	3.3 Zapewnienie bezpieczeństwa i rozwój oferty prozdrowotnej

Źródło: opracowanie własne

Cele strategiczne Gminy Galewice odwzorowują obszary rozwojowe w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, które są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Z kolei zadania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej będą podstawą do realizacji zadań w sferze gospodarczej, rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

### **3.2.1 CEL STRATEGICZNY 1: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY, PRZESTRZENI I ŚRODOWISKA**

Aby zrealizować założenia celu strategicznego nr 1 wyznaczono 3 cele operacyjne:

- 1.1. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej;
- 1.2. Zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy;
- 1.3. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska w Gminie.

Niezbędnym czynnikiem zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy jest optymalna sieć dobrej jakości infrastruktury komunikacyjnej. Dzięki jej zapewnieniu, nie tylko zwiększają się możliwości gospodarcze obszaru, ale także podnosi się jakość życia mieszkańców, ich zadowolenie i wygoda. Jakość projektowanej infrastruktury i jej zmian rzutuje w dużym stopniu na życie codzienne lokalnej społeczności. Zaznaczyć należy, że drogi i pozostałe ciągi komunikacyjne, zarówno gminne jak i powiatowe, są w większości na dobrym poziomie. Jednak coraz większa liczba aut je użytkujących w połączeniu z maszynami rolniczymi wpływa na stopniowe pogarszanie się pewnych fragmentów dróg. Dodatkowo na niekorzyść działają występujące coraz częściej anomalie pogodowe jak duże mrozy lub bardzo wysokie temperatury, co dodatkowo uszkadza nawierzchnię. Mając na uwadze dalszy rozwój Gminy Galewice, należy dalej rozwijać sieć drogową, zarówno w zakresie własnej działalności, jak i współpracy z innymi samorządami i instytucjami. Ponadto przewiduje się podejmowanie

działań z zakresu transportu publicznego, lub uruchomienia transportu celowanego np. dla użytku seniorów.

Zrównoważony rozwój Gminy musi iść w parze z przemyślanym i systematycznym rozwojem przestrzennym. Powinien on wynikać z potrzeb mieszkańców i możliwości samorządu, przy uwzględnieniu dokumentów planistycznych wyższego rzędu. Polityka przestrzenna musi być również nakierowana na zapewnienie terenów i wspieranie budownictwa mieszkaniowego, zagospodarowanie i rewitalizację wymagających tego części Gminy, a także zapewnienie przestrzeni dla odnawialnych źródeł energii.

Niezwykle istotnym zagadnieniem poruszonym w obrębie tego obszaru strategicznego jest ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu. Przewiduje się zmniejszenie emisji pochodzącej z tradycyjnych metod ogrzewania budynków, dzięki wykorzystaniu dostępnych środków zewnętrznych i kontynuację programów gminnych. Poza ochroną powietrza, ważne jest również podejmowanie działań z zakresu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, które narażone są na zanieczyszczenia nie tylko komunalne, ale przede wszystkim rolnicze, związane z nadużywaniem nawozów sztucznych, nieodpowiednim sytuowaniem pasz, kiszzonek i innych elementów związanych z produkcją rolną. Zachodzące zmiany klimatu coraz częściej oddziałują na każdą gałąź życia społecznego. Należy więc wspierać działania mające na celu ich przeciwdziałanie oraz adaptację do tych zmian, które już postępują i są widoczne. Wymienić tutaj można działania z zakresu wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, zwiększenia bioróżnorodności, retencji wodnej.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.



Tabela 4 Cel strategiczny 1

**CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska**

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>1.1. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,</li> <li>• Aktywna współpraca z powiatem wierszowskim w celu rozbudowy i modernizacji dróg powiatowych, w tym przylegających chodników, ścieżek rowerowych i infrastruktury towarzyszącej,</li> <li>• Podniesienie standardu dróg dojazdowych do pól, np. poprzez utwardzanie nawierzchni,</li> <li>• Rozbudowa szlaków pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą np. przystankami, odpowiednim oznakowaniem,</li> <li>• Uruchomienie transportu celowanego, m.in. dla seniorów, pozwalającego dojechać z miejsca zamieszkania np. do ośrodka zdrowia czy jednostek administracyjnych;</li> <li>• Rozwój infrastruktury kolejowej poprzez wsparcie dla budowy linii kolejowej nr 86 z przystankiem kolejowym w Galewicach</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy (drogi gminne i powiatowe),</li> <li>• poprawa stanu i jakości dróg już istniejących na terenie Gminy,</li> <li>• zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy,</li> <li>• zachęcenie mieszkańców do korzystania z transportu rowerowego</li> <li>• rozwój sieci kolejowej;</li> <li>• stworzenie możliwości samodzielnego załatwienia spraw dla seniorów</li> <li>• integracja mieszkańców z różnych części Gminy dzięki funkcjonującej komunikacji.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• długość zmodernizowanych dróg gminnych (km),</li> <li>• liczba nowych obiektów drogowych np. ronda (szt.),</li> <li>• długość zmodernizowanych dróg i ciągów pieszo-rowerowych we współpracy z powiatem wierszowskim (km),</li> <li>• długość utwardzonych dróg polnych (km),</li> <li>• długość szlaków pieszo-rowerowych na terenie Gminy (km),</li> <li>• liczba nowych elementów infrastruktury towarzyszącej ścieżkom rowerowym np. wiat, przystanków, tablic informacyjnych (szt.),</li> <li>• liczba osób korzystających z transportu celowanego (os.),</li> <li>• przystanek kolejowy w Galewicach (szt.)</li> </ul>
<p>1.2. Zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wspieranie budownictwa mieszkaniowego m.in. poprzez zapewnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, uczestnictwo w programach rządowych,</li> <li>• Rekultywacja terenów wokół istniejących zbiorników wodnych wraz z koncepcją alternatywnego użytkowania terenu,</li> <li>• Działania związane z zapobieganiem powodziom;</li> <li>• Zagospodarowanie (opracowanie koncepcji) terenu. na cele np. ośrodka zdrowia, budownictwa mieszkaniowego lub innych usług</li> <li>• Modernizacja najbardziej zaniedbanych, zniszczonych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem ładu przestrzennego,</li> <li>• zwiększenie funkcjonalności przestrzeni,</li> <li>• poprawa estetyki i funkcjonalności reprezentatywnych obiektów gminnych poprzez ich rewitalizację,</li> <li>• zapewnienie miejsc do odpoczynku i integracji mieszkańców,</li> <li>• mniejsze ryzyko zalań spowodowanych przez powodzie</li> <li>• usystematyzowanie polityki przestrzennej,</li> <li>• kierowanie się zaktualizowanymi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zwiększenie powierzchni przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową (ha),</li> <li>• postępy w rewitalizacji obszarów priorytetowych (%),</li> <li>• postępy w aktualizacji dokumentów z zakresu planowania przestrzennego (%).</li> </ul>

	<p>miejsc w Gminie (np. budynków reprezentatywnych, placów, zabytków),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bieżąca aktualizacja dokumentów z zakresu planowania przestrzennego, w tym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.</li> </ul>	dokumentami planistycznymi.	
<p>1.3 Zapewnienie wysokiej jakości środowiska w Gminie</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozbudowa i remont sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej (wraz z hydroforniami) w kolejnych miejscowościach Gminy,</li> <li>• Remonty i modernizacje oczyszczalni ścieków,</li> <li>• Stworzenie programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, wspierającego mieszkańców niemających możliwości podłączenia się do sieci kanalizacyjnej,</li> <li>• Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej</li> <li>• Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawnej segregacji odpadów i odpowiedniego gospodarowania odpadami,</li> <li>• Wspieranie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, m.in. poprzez kontynuację programu dopłat do wymiany pieców,</li> <li>• Współpraca z NFOŚiGW w zakresie programu Czyste powietrze, w tym stworzenie punktu obsługi dla mieszkańca,</li> <li>• Działania związane z kształtowaniem spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa;</li> <li>• Działania związane z utrzymaniem istniejących form ochrony przyrody;</li> <li>• Promocja i wsparcie procesu wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (w tym pompy ciepła, energia słoneczna, wiatrowa),</li> <li>• Dalszy rozwój instrumentów wykorzystujących energię odnawialną (np. farmy fotowoltaiczne itp),</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zwiększenie atrakcyjności Gminy pod względem nowych mieszkańców i przedsiębiorców,</li> <li>• zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz postępowania z odpadami,</li> <li>• spełnienie wymaganych poziomów recyklingu,</li> <li>• optymalizacja kosztów systemu gospodarki odpadami,</li> <li>• zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła,</li> <li>• zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych na potrzeby budynków użyteczności publicznej oraz ich promocja wśród mieszkańców,</li> <li>• poprawa ekologicznego wizerunku Gminy,</li> <li>• rozwój fotowoltaiki;</li> <li>• poprawa bezpieczeństwa na drogach,</li> <li>• zmniejszenie zużycia energii,</li> <li>• polepszenie jakości środowiska;</li> <li>• zabezpieczenie Gminy przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych.</li> <li>• zmniejszenia skutków skrajnych zjawisk hydrologicznych zachodzących na skutek zmian klimatycznych i pustynnienia regionu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• długość rozbudowanej sieci kanalizacyjnej (km),</li> <li>• długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km),</li> <li>• liczba mieszkańców korzystających ze wsparcia w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (os.),</li> <li>• udział odpadów segregowanych w stosunku do całości wyprodukowanych odpadów (%),</li> <li>• liczba usuniętych wysokoemisyjnych źródeł ciepła (szt.),</li> <li>• energia uzyskana z farm fotowoltaicznych (MWh);</li> <li>• liczba nowych instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy (szt.),</li> <li>• liczba obiektów wodnych na których wykonano prace w danym roku (szt.),</li> <li>• liczba nowych sadzonek drzew wprowadzonych do ekosystemów gminnych (szt.),</li> <li>• liczba budynków objętych termomodernizacją (szt),</li> <li>• liczba nowych obwodów oświetleniowych (szt.)</li> </ul>

- |  |  |  |  |
|--|--|--|--|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dalsze systematyczne wymiany oświetlenia ulicznego na inteligentne systemy;</li> <li>• Odpowiednie utrzymanie systemów melioracyjnych cieków wodnych, we współpracy z Wodami Polskimi,</li> <li>• Współpraca w sprawie realizacji przedsięwzięcia w zakresie realizacji inwestycji: „Budowa zbiornika retencyjnego Okoń” z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie;</li> <li>• Zwiększenie retencji wodnej na obszarze Gminy (tzw. Zielona i niebieska infrastruktura oraz poprzez m. in. promocję), promowanie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;</li> <li>• Budowa infrastruktury przeciwwzrostowej, w tym budowa i modernizacja obiektów hydrotechnicznych i innych urządzeń wodnych, ekologicznych zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz racjonalne gospodarowanie obszarami zagrożenia powodziowego;</li> <li>• Zwiększenie kontroli nad zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych (np. poprzez szkolenia dla rolników);</li> <li>• Promocja i wsparcie nowych nasadzeń krzewów i drzew, w szczególności miododajnych w celu zwiększenia bioróżnorodności.</li> </ul> |  |  |
|--|--|--|--|

Źródło: opracowanie własne

### **3.2.2 CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY**

Aby zrealizować założenia celu strategicznego nr 2 wyznaczono 3 cele operacyjne:

- 2.1. Rozwój gospodarczy oparty na zasobach Gminy;
- 2.2. Ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego;
- 2.3. Rozwój turystyczny i promocja Gminy.

Na jakość życia mieszkańców Gminy duży wpływ ma stan gospodarki i sytuacja na rynku pracy. Odpowiednio wysokie zarobki mieszkańców wpływają na zwiększenie wpływów dla lokalnej gospodarki, za sprawą korzystania z lokalnych dóbr i usług. Gospodarka Gminy Galewice ze względu na swój głównie rolniczy charakter i uwarunkowania historyczne, głównie opiera się na produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także przetwórstwie produktów rolnych. Celem jest bardziej wszechstronny rozwój, nakierunkowany również na inne branże, tym bardziej biorąc pod uwagę przemiany związane z restrukturyzacją rolnictwa i wypieraniem małych gospodarstw przez wielkoobszarowe.

Bazowanie na lokalnych wytworach, a także dziedzictwie kulturowym, pomoże nie tylko w odnalezieniu się na rynku pracy osobom tracącym zatrudnienie w małych gospodarstwach, ale także wpłynie na rozwój turystyki. Gmina będzie się rozwijała w zakresie ścieżek rowerowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, dlatego duży potencjał dostrzega się w turystyce rowerowej, a także wodnej.

Rozwój turystyczny musi jednak iść w zgodzie z potrzebami mieszkańców. Należy mieć na uwadze, że to oni są głównymi odbiorcami wszelkich dóbr i usług na terenie Gminy, dlatego oferta turystyczna, kulturalna i sportowa, musi być dostosowana do potrzeb każdej kategorii wiekowej. W zwiększeniu dochodów z turystyki pomoże rozszerzenie promocji Gminy przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, np. geocatching.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 5 Cel strategiczny 2

**CEL STRATEGICZNY 2: Rozwój gospodarczy Gminy**

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1. Rozwój gospodarczy oparty na zasobach Gminy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozyskanie nowych terenów z przeznaczeniem na inwestycje,</li> <li>• Pozyskanie nowych inwestorów skłonnych lokalizować przedsięwzięcia na terenie Gminy,</li> <li>• Stworzenie spójnego systemu ulg podatkowych i zachęt inwestycyjnych,</li> <li>• Wsparcie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, w szczególności z wykorzystaniem istniejącego potencjału rolniczego (rodzinne przetwórnictwo, rolniczy handel detaliczny), w tym stworzenie przestrzeni pod sprzedaż produktów lokalnych,</li> <li>• Realizacja inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,</li> <li>• Aktywizacja zawodowa osób rezygnujących z prowadzenia działalności rolniczej, m.in. poprzez pomoc w nabywaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych;</li> <li>• Rozwój przewodowej i bezprzewodowej infrastruktury telekomunikacyjnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy,</li> <li>• promocja istniejących terenów inwestycyjnych wśród inwestorów (z terenu Gminy oraz z zewnątrz),</li> <li>• zwiększenie liczby ofert inwestycyjnych na terenie Gminy,</li> <li>• zwiększenie liczby nowych inwestycji (napływ nowego kapitału inwestycyjnego) na terenie Gminy,</li> <li>• zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy,</li> <li>• aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy (np. poprzez zakładanie przez nich nowych działalności gospodarczych),</li> <li>• nawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy Urzędem a przedsiębiorcami,</li> <li>• rozwój sieci telekomunikacyjnych;</li> <li>• zmniejszenie bezrobocia spowodowanego rezygnacją z pracy w rolnictwie.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• powierzchnia nowych terenów pozyskanych na cele inwestycyjne (ha),</li> <li>• liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.),</li> <li>• liczba przedsiębiorców korzystających z systemu ulg i zachęt (szt.),</li> <li>• liczba podmiotów działających w branży okołorolniczej (szt.),</li> <li>• liczba inwestycji zrealizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (szt.),</li> <li>• liczba mieszkańców rezygnujących z rolnictwa objętych aktywizacją zawodową (os.);</li> <li>• liczba nowych sieci telekomunikacyjnych (szt.)</li> </ul>
2.2. Ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wsparcie inwestycji związanych z renowacją obiektów zabytkowych na terenie Gminy,</li> <li>• Tworzenie zachęt do odnowy zabytków będących w posiadaniu właścicieli prywatnych,</li> <li>• Utworzenie izby pamięci/wystawy prezentującej historię i dziedzictwo lokalne Gminy,</li> <li>• Organizacja imprez cyklicznych dla mieszkańców (kulturalnych, sportowych połączonych ze zwiedzaniem/odkrywaniem lokalnego dziedzictwa),</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zwiększenie świadomości walorów turystycznych i rekreacyjnych wśród mieszkańców Gminy, odwiedzających i turystów,</li> <li>• wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców,</li> <li>• promocja Gminy na zewnątrz,</li> <li>• wzmocnienie rozpoznawalności Gminy, w oparciu o cykliczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba odnowionych gminnych obiektów zabytkowych (szt.),</li> <li>• liczba prywatnych obiektów zabytkowych, odnowionych ze wsparciem Gminy (szt.),</li> <li>• liczba zorganizowanych imprez/wydarzeń kulturalnych, sportowych, historycznych (szt.),</li> <li>• liczba lokalnych wytwórców</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wspieranie kultury lokalnej m.in. zespołów folklorystycznych, kół gospodyń wiejskich,</li> <li>• Wsparcie dla lokalnych wytwórców oraz znalezienie produktu lokalnego,</li> <li>• Promowanie działań związanych z ustanowieniem formy ochrony obszarowej dla Węglewic, które są cennym układem przestrzennym;</li> </ul>	<p>imprezy związane z dziedzictwem lokalnym.</p>	<p>wspieranych finansowo, merytorycznie lub promocyjnie przez Gminę (os.),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>•</li> </ul>
<p>2.3 Rozwój turystyczny i promocja Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poprawa stanu istniejącej bazy noclegowej, w tym agroturystyk, we współpracy z podmiotami prywatnymi,</li> <li>• Utworzenie punktu informacji turystycznej,</li> <li>• Promocja Gminy poza jej granicami m.in. poprzez utworzenie folderu reklamowego, wykorzystanie istniejących wydawnictw,</li> <li>• Wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie pozyskiwania turystów (np. geocatching),</li> <li>• Promocja ekstensywnej turystyki, niezakłócającej środowiska na obszarach leśnych i chronionych, we współpracy z Lasami Państwowymi oraz jednostkami ościennymi.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną i rekreacyjną Gminy,</li> <li>• wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców,</li> <li>• promocja Gminy na zewnątrz,</li> <li>• wzmocnienie rozpoznawalności Gminy</li> <li>• integracja mieszkańców,</li> <li>• zachęcenie potencjalnych mieszkańców do zamieszkania w Gminie,</li> <li>• wzmocnienie i promocja działań lokalnych grup związanych z tradycyjnymi wyrobami oraz grup artystycznych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba zmodernizowanych obiektów noclegowych we współpracy z gminą (szt.),</li> <li>• punkt informacji turystycznej (szt),</li> <li>• wydrukowany i rozproszony nakład materiałów reklamowych Gminy (szt.),</li> <li>• liczba korzystających z nowoczesnych z aplikacji typu geocatching (os.).</li> </ul>

Źródło: opracowanie własne

### **3.2.3 CEL STRATEGICZNY 3: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW**

Aby zrealizować założenia celu strategicznego nr 3 wyznaczono 3 cele operacyjne:

- 3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji;
- 3.2. Rozwój oferty rekreacyjnej, kulturalnej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego;
- 3.3. Zapewnienie bezpieczeństwa i rozwój oferty prozdrowotnej.

Rozwój Gminy w dużej mierze oparty jest na czynnikach społecznych. W Gminie Galewice zauważalne są negatywne trendy demograficzne, związane z odpływem mieszkańców, przejawiającym się ujemnym saldem migracji i ujemnym przyrostem naturalnym. Dostrzega się więc potrzebę realizacji działań, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa i podniesienie atrakcyjności Gminy w zakresie spełniania usług społecznych. Należą do nich m.in. rozwinięta oferta edukacyjna, opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym, a także nad dziećmi do lat 3. W zakresie oświaty należy nadal podnosić jakość infrastruktury, wykonując potrzebne remonty, modernizacje, a także doposażać sale lekcyjne w pomoce naukowe. Gmina Galewice we współpracy z innymi jednostkami, może podejmować próby nawiązania współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi, w celu zwiększenia korelacji pomiędzy wykształceniem młodzieży, a potrzebami na lokalnym rynku pracy.

Biorąc pod uwagę zmiany w strukturze demograficznej i wzrost liczby seniorów, zaproponowano pakiet działań mających na celu aktywizację i pomoc tej grupie społecznej. Dalszego rozwoju i dostosowania do potrzeb mieszkańców, wymaga także oferta kulturalna i sportowa. Tworzenie nowych miejsc do odpoczynku po pracy czy szkole, podniesie atrakcyjność Gminy nie tylko w oczach obecnych mieszkańców, ale także osób, które potencjalnie mogą być zainteresowane osiedleniem się na galewickiej ziemi.

Niezwykle ważnym elementem podnoszącym komfort zamieszkania w Gminie Galewice jest bezpieczeństwo. Władze Gminy dostrzegają potrzebę dalszych działań, zarówno w zakresie rozwoju monitoringu gminnego, ale także zapewnienia zaplecza socjalno-komunalnego dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji. Bezpieczeństwo mieszkańców rozumiane jest także w odniesieniu do opieki zdrowotnej, zarówno podstawowej jak i specjalistycznej. Aktualnie stwierdza się problemy w dostępności do służby zdrowia, na co w dużej mierze wskazują mieszkańcy. Sytuacja ta jest typowa dla wielu gmin z województwa łódzkiego. Istotne jest zapewnienie pełnej dostępności do budynków i usług użyteczności publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami. Przewiduje się podejmowanie w tym zakresie działań m.in.

montażu wind, dostosowanie infrastruktury do faktycznych potrzeb osób z niepełnosprawnością, czy dostosowanie stron internetowych jednostek gminnych pod kątem dostępności cyfrowej i informacyjnej.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.



Tabela 6 Cel strategiczny 3

**CEL STRATEGICZNY 3: Poprawa jakości życia mieszkańców**

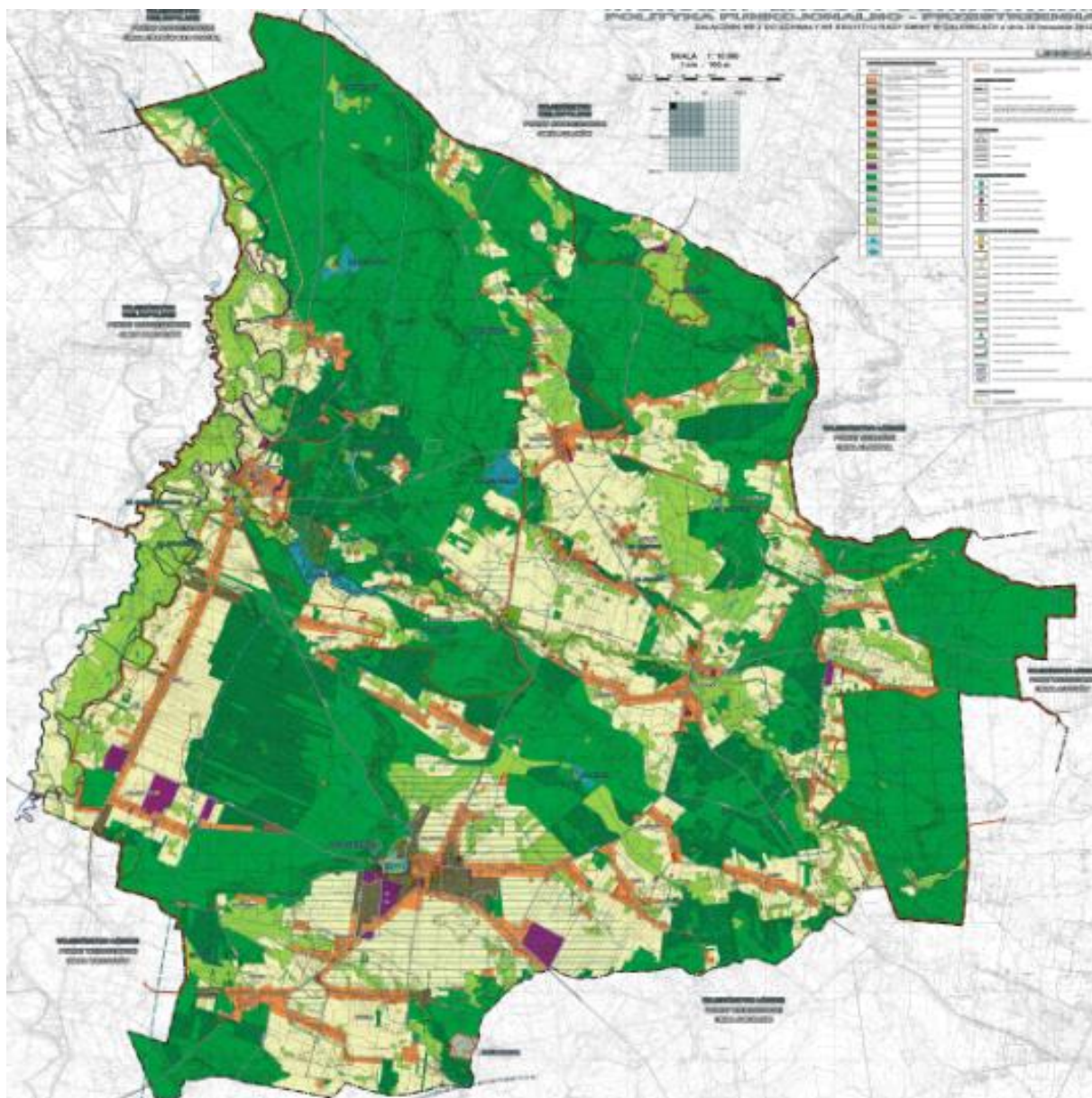
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przebudowa, rozbudowa i modernizacja budynków szkół w celu dostosowania do aktualnych potrzeb,</li> <li>• Dostosowanie godzin funkcjonowania przedszkoli do potrzeb mieszkańców,</li> <li>• Stałe doposażanie placówek oświatowych w pomoce naukowe i technologie sprzyjające nauce,</li> <li>• Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi, w zakresie korelacji pomiędzy potrzebami na lokalnym rynku pracy a wykształceniem młodzieży,</li> <li>• Aktywne włączanie dzieci i młodzieży w zajęcia z zakresu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,</li> <li>• Organizacja letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży np. w formie półkolonii.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• powrót rodziców, a w szczególności kobiet na rynek pracy dzięki możliwości zapewnienia przez gminę miejsc opieki dla dzieci do lat 3,</li> <li>• przyciągnięcie nowych mieszkańców z małymi dziećmi dzięki zapewnieniu ścieżki rozwoju dziecka od 3 roku życia, aż do momentu zakończenia szkoły podstawowej,</li> <li>• poprawa warunków nauczania w szkołach podstawowych i przedszkolach,</li> <li>• wielopłaszczyznowy rozwój dzieci i młodzieży, zarówno pod kątem edukacyjnym, ruchowym, jak i psychologiczno-pedagogicznym,</li> <li>• zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży podczas wakacji szkolnych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nakład środków poniesiony na przebudowę, rozbudowę i modernizację szkół (zł),</li> <li>• liczba sal lekcyjnych wyposażonych w pomoce naukowe (szt.),</li> <li>• liczba dzieci aktywnie uczestniczących w zajęciach psychologiczno-pedagogicznych (os.),</li> <li>• liczba dzieci biorących udział w zorganizowanych formach wypoczynku (os.).</li> </ul>
<p>3.2. Rozwój oferty rekreacyjnej, kulturalnej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stworzenie bazy aktywizacji i opieki nad seniorami: Klubu Seniora, domu dziennej opieki, Rady Seniorów jako organu współpracującego z Wójtem i Radą Gminy,</li> <li>• Popularyzacja kultury fizycznej i zdrowego trybu życia, m.in. poprzez rozbudowę i modernizację bazy sportowej,</li> <li>• Rozwój bazy rekreacyjnej,</li> <li>• Wyznaczenie nowych oraz modernizacja istniejących szlaków spacerowo-rowerowych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą,</li> <li>• Systematyczne doposażanie i modernizacja świetlic wiejskich, placów zabaw, Gminnego Ośrodka Kultury,</li> <li>• Dalsza organizacja i rozwój zawodów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturowym,</li> <li>• dopasowanie oferty usług do zmieniającej się struktury demograficznej,</li> <li>• stworzenie miejsc rekreacji</li> <li>• integracja mieszkańców,</li> <li>• zwiększenie poziomu aktywności fizycznej mieszkańców, również w grupie seniorów,</li> <li>• podniesienie jakości życia, poprzez zwiększoną aktywność rekreacyjną,</li> <li>• poprawa stanu zdrowia mieszkańców Gminy dzięki uczestnictwu w aktywności rekreacyjnej,</li> <li>• zachęcanie potencjalnych mieszkańców do osiedlenia się i założenia rodziny w Gminie.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba seniorów korzystających z poszczególnych aktywności (os.),</li> <li>• liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów sportowych (szt.),</li> <li>• długość nowych szlaków spacerowo-rowerowych (km),</li> <li>• liczba zmodernizowanych lub wyposażonych placów zabaw (szt.),</li> <li>• liczba zawodów sportowych zorganizowanych w Gminie w roku (szt.).</li> </ul>

	<p>sportowych o randze lokalnej i ponadlokalnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Utworzenie nowych siłowni zewnętrznych, miniparku sensorycznego, ścianki wspinaczkowej i lodowiska</li> </ul>		
<p>3.3 Zapewnienie bezpieczeństwa i rozwój oferty prozdrowotnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poprawa dostępności do obiektów gminnych dla osób ze szczególnymi potrzebami m.in. poprzez zniesienie barier architektonicznych,</li> <li>• Zwiększenie dostępności mieszkańców do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, m.in. przy wykorzystaniu transportu celowanego,</li> <li>• Działania profilaktyczne związane z ochroną zdrowia - programy zdrowotne realizowane we współpracy i samodzielnie przez gminę,</li> <li>• Rozwój monitoringu gminnego,</li> <li>• Stworzenie świetlicy socjoterapeutycznej,</li> <li>• Zapewnienie dostępności do stałej opieki psychologicznej,</li> <li>• Wspieranie rodzin w funkcjonowaniu (np. badanie rozwoju dzieci, pomoc asystenta rodziny),</li> <li>• Działania na rzecz problemów związanych ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i narkomanii, uzależnień behawioralnych,</li> <li>• Współpraca z instytucjami zapobiegającymi bezrobociu, ubóstwu i bezdomności,</li> <li>• Rozwój zaplecza komunalno-socjalnego na terenie Gminy,</li> <li>• Systematyczne doposażanie i modernizacja przychodni lekarskich i OSP</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach,</li> <li>• zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym dzięki zwiększonemu wsparciu tych osób,</li> <li>• poprawa jakości życia i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością,</li> <li>• stworzenie dobrych warunków do życia i zamieszkania dla rodzin wielopokoleniowych,</li> <li>• polepszenie zdrowia mieszkańców Gminy,</li> <li>• podniesienie poziomu bezpieczeństwa.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• liczba obiektów dostosowanych do osób ze specjalnymi potrzebami (szt.),</li> <li>• liczba programów zdrowotnych realizowanych w Gminie (szt.),</li> <li>• liczba nowych punktów monitoringu (szt.),</li> <li>• liczba osób korzystająca z pomocy psychologicznej (os.),</li> <li>• liczba rodzin objętych wsparciem ze strony Gminy,</li> <li>• liczba mieszkań w zasobie komunalno-socjalnym Gminy (szt.).</li> </ul>

Źródło: opracowanie własne

### 3.3 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO PRZESTRZENNEJ

Gmina Galewice jest jednostką rolniczo-produkcyjno-mieszkaniową. Zdecydowana większość jej powierzchni stanowią grunty użytkowane rolniczo i lasy. Te obszary Gminy pełnią zdecydowaną funkcję rolniczą i produkcyjną. Zlokalizowane są tam również gospodarstwa rolne, w tym wielkoobszarowe, a także przedsiębiorstwa przemysłowe, głównie związane z działalnością okołorolniczą, przetwarzające produkty ziemi galewickiej.



Rysunek 2 Pokrycie terenu i użytkowanie ziemi w Gminie Galewice  
Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Galewice

Struktura osadnicza Gminy nie odbiega od typowej struktury Gminy wiejskiej. Zabudowa skupiona jest co do zasady w miejscowościach, z których największe są Galewice liczące ok. 1,4 tys. mieszkańców, a następnie wieś Osiek (prawie 900 mieszkańców), średnie wsie:

Biadaszki, Kolonia Osiek, Niwiska, Osowa, Ostrówek, Węglewice – liczące w granicach od 200 do 500 mieszkańców, następnie wsie małe, osady i kolonie, poniżej 200 mieszkańców: Brzeziny, Brzózki, Dąbie, Dąbrówka, Foluszczyki, Galewice-Zmyślona, Gąszcze, Grądy, Jeziorna, Kalety, Kaski, Kaźmirów, Kostrzewy, Kużaj, Okoń, Pędziwiatry, Płęsy, Przybyłów, Rybka, Spóle, Załozie, Zataje, Żelazo. Większość z ww. wsi posiada zabudowę zwartą, tylko niektóre ich części są wsiami kolonizacyjnymi – rozproszonymi.

Ze względu na rolniczy charakter na terenie Gminy dominuje zabudowa zagrodowa uzupełniana miejscowo zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Zabudowania skupione są głównie wzdłuż dróg w postaci zwartych pasm. Siedliska rozmieszczone w otwartej przestrzeni występują nielicznie, głównie w północnej części Gminy. Taki sposób zagospodarowania warunkowany jest istniejącym podziałem działek oraz siecią drogową.

Lasy stanowią ponad 40% ogólnej powierzchni Gminy. Jest tu niespotykana w okolicach lesistość. Wszystkie lasy na terenie Gminy należą do lasów ochronnych. Lasy w północnej części Gminy oraz grunty rolne na skraju lasu w rejonie okolicy wsi Foluszczyki uznane są za ostoje zwierzyny. Warunki środowiskowe sprzyjają gnieźdzeniu się chronionych gatunków ptaków wodno-błotnych. Na terenie Gminy znajdują się trzy parki podworskie i wiejskie. Są one położone w Galewicach, Węglewicach i Dąbiu.

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego Gmina Galewice znajduje się megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionie Nizina Południowowielkopolska i mezoregionie Kotlina Grabowska

### **3.4 USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ**

Kształtowanie polityki przestrzennej Gminy powinno odbywać się w oparciu o następujące zasady:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy;
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;

- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony tradycji i kultury regionu;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

Zaleca się dalsze prowadzenie polityki przestrzennej w oparciu o zapisy Studium (oraz o aktualizacje Studium), przyjmując jednak sukcesywnie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, szczególnie na obszarach które z różnych przyczyn należy chronić przed niekontrolowaną zabudową, a także dla lokalizacji obiektów użyteczności publicznej np. ścieżek rowerowych czy terenów rekreacyjnych.

### **3.5 SPÓJNOŚĆ KIERUNKÓW ROZWOJU GMINY Z KIERUNKAMI WYNIKAJĄCYMI ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA**

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych potencjałów oraz obszarów problemowych na terenie Gminy Galewice, ale są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej, takimi jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Regionalną Strategią Innowacyjności dla Województwa Łódzkiego 2030 LORIS 2030. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji tych dokumentów. Przedmiotowa Strategia jest także zgodna z założeniami Agendą 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Działania, których celem jest zrównoważony rozwój regionu, zostały także zapisane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. W SRWŁ 2030 wyznaczono trzy cele strategiczne oraz jeden cel horyzontalny, które pozwolą na osiągnięcie założonej wizji regionu.

W Strategii rozwoju województwa łódzkiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

- Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka,
- Obywatelskie społeczeństwo równych szans,
- Atrakcyjna i dostępna przestrzeń,

oraz cel horyzontalny:

- Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane województwo.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Galewice w odniesieniu do SRWŁ 2030.

Tabela 7 Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Galewice ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

CELE	
Cele Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Cele Strategii Rozwoju Gminy Galewice
<p><b>Cel strategiczny I: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka</b></p> <p>1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego</p> <p>1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego</p> <p>1.3. Wsparcie rozwoju MŚP</p> <p>1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności</p>	<p><b>Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy</b></p> <p>Cel operacyjny 2.1. Rozwój gospodarczy oparty na zasobach Gminy</p> <p>Cel operacyjny 2.3. Rozwój turystyczny i promocja Gminy</p> <p><b>Cel strategiczny III: Poprawa jakości życia mieszkańców</b></p> <p>Cel operacyjny 3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji</p>
<p><b>Cel strategiczny II: Obywatelskie społeczeństwo równych szans</b></p> <p>2.1. Rozwój kapitału społecznego</p> <p>2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców</p> <p>2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego</p>	<p><b>Cel strategiczny I: Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska</b></p> <p>Cel operacyjny 1.2. Zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy</p> <p><b>Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy</b></p> <p>Cel operacyjny 2.2. Ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego</p> <p>Cel operacyjny 2.3. Rozwój turystyczny i promocja Gminy</p> <p><b>Cel strategiczny III: Poprawa jakości życia mieszkańców</b></p> <p>Cel operacyjny 3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji</p> <p>Cel operacyjny 3.2. Rozwój oferty rekreacyjnej, kulturalnej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel operacyjny 3.3. Zapewnienie bezpieczeństwa i rozwój oferty prozdrowotnej</p>
<p><b>Cel strategiczny III: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń</b></p> <p>3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska</p> <p>3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu</p> <p>3.3. Zwiększenie dostępności transportowej</p> <p>3.4. Nowoczesna energetyka w województwie</p> <p>3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami</p> <p>3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych</p>	<p><b>Cel strategiczny I: Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska</b></p> <p>Cel operacyjny 1.1. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej</p> <p>Cel operacyjny 1.2. Zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy</p> <p>Cel operacyjny 1.3. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska w Gminie</p>
<p><b>Cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane województwo</b></p>	<p><b>Cel strategiczny I: Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska</b></p>

Poza celami, które zostały sformułowane ogólnie dla całego regionu województwa łódzkiego, SRWŁ 2030 poprzez wyznaczone obszary strategicznej interwencji dokonuje ich terytorializacji, czyli ukierunkowania interwencji na obszary wymagające szczególnego wsparcia. Obszary Strategicznej Interwencji to określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych, do których kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne.



Rysunek 3 Obszary strategicznej interwencji w województwie łódzkim  
 źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Gmina Galewice została zaliczona do obszaru zielonej gospodarki. Obszar ten obejmuje 94 Gminy położone poza Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi, z dominującą funkcją rolniczą, przyrodniczą oraz predysponowanych do rozwoju turystyki ze względu na: potencjał endogeniczny środowiska przyrodniczego (doliny rzek, obszary cenne przyrodniczo



i krajobrazowo) i dziedzictwa kulturowego (obszary i obiekty zabytkowe), a także zagospodarowanie turystyczne.

W Gminach, w których potencjał rolnictwa jest wysoki, grunty rolne powinny być chronione, a wiodąca funkcja rozwijana. Istotne będą działania związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, w tym m.in. właściwym doбором upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystaniem potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalnym stosowaniem nawożenia i środków ochrony roślin. W zakresie zwiększania opłacalności produkcji rolnej istotne będzie polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk. Ważnym kierunkiem działań będzie wspieranie przetwórstwa rolno-spożywczego. Na obszarze gmin położonych w sąsiedztwie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo wskazaniem dla gospodarowania będzie system rolnictwa zrównoważonego, produkcja żywności wysokiej jakości, w tym rozwój produkcji ekologicznej.

Istotne będzie również wspieranie działań umożliwiających dywersyfikację gospodarczą tych obszarów związanych m.in. z rozwojem turystyki aktywnej, wspieraniem bazy turystycznej (w tym ekoturystyki i agroturystyki), rozbudową szlaków turystycznych i infrastruktury rowerowej, kreowaniem marki i popytu na usługi balneologiczne, uzdrowiskowe i rehabilitacyjne, budowaniem zintegrowanych produktów turystycznych opartych na walorach kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych oraz kultywowaniu tradycji, wykreowaniem wizerunku obszarów jako atrakcyjnych turystycznie, które będą sprzyjać budowaniu rozpoznawalnej marki turystycznej województwa.

Zarówno dla rozwoju funkcji rolniczej, jak i turystycznej ważne będą działania związane z ochroną i poprawą jakości środowiska oraz wzmocnieniem odporności OSI na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne. Wymagać to będzie interwencji z zakresu m.in. zwiększania zdolności retencyjnych zlewni (m.in. wprowadzania zalesień, zakrzewień, zadrzewień, budowy i modernizacji zbiorników wodnych, rozwoju systemów melioracyjnych, odtwarzania oczek wodnych i mokradeł) oraz rozwiązań ukierunkowanych na ochronę środowiska (m.in. poprawę czystości wód, w tym tworzenie wysokoefektywnych stref ekotonowych, renaturalizację siedlisk i cieków wodnych, zwiększanie powierzchni obszarów objętych ochroną prawną), a także inwestycji w infrastrukturę przeciwwązrożeńową (m.in. przeciwpowodziową, przeciwpożarową).

Właśnie takie cele zostały założone w Strategii Rozwoju Gminy Galewice.

### **3.6 SYSTEM REALIZACJI STRATEGII**

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Galewice będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji danego celu strategicznego.

Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji w okresie realizacji Strategii będą m.in. program ochrony środowiska czy też strategia rozwiązywania problemów społecznych oraz programy jednoroczne. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina uaktualni Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności powiat wierszowski. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina Galewice będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy

realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w Gminie. Dodatkowo przewiduje się podejmowanie działań w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie Gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał Rady Gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie Strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na jej podstawie uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje o stanie realizacji działania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakim stopniu został osiągnięty założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

### **3.7 RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA**

Gmina Galewice na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Funduszy Europejskich dla Łódzkiego 2027, ogólnopolskich programów operacyjnych, Krajowego Planu Odbudow;
- środki budżetu państwa i państwowych funduszy celowych;
- programu jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Łódzkiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowania, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Galewice. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, w szczególności udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatek od nieruchomości. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych referatów Urzędu Gminy w Galewicach oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z Gminami sąsiednimi, powiatem wieruszowskim, województwem łódzkim i ich jednostkami organizacyjnymi, a także związkami międzygminnymi, spółkami komunalnymi i stowarzyszeniami, których członkiem jest Gmina Galewice. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

## **4. ZAŁĄCZNIKI**

### **ZAŁĄCZNIK NR 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ**

#### **1. DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY**

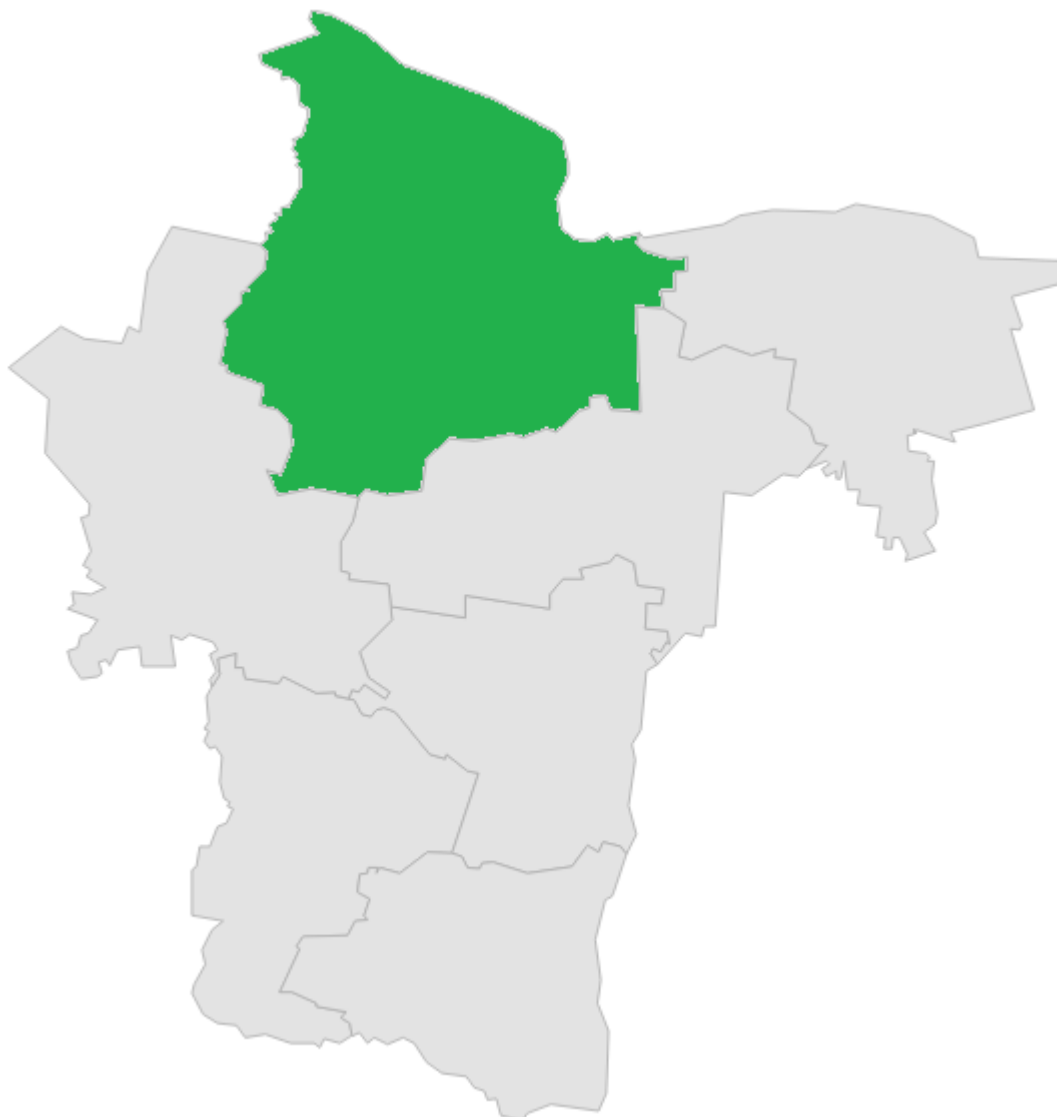
##### **1.1 INFORMACJE OGÓLNE**

Gmina Galewice leży na południowo-zachodnich krańcach województwa łódzkiego i jest największą z siedmiu gmin powiatu wierszowskiego. Gmina graniczy z:

- gminą Czajków i gminą Grabów nad Prosną od północy (województwo wielkopolskie, powiat ostrzeszowski),
- gminą Klonowa (powiat sieradzki) i gminą Lututów (powiat wierszowski) od wschodu,
- gminą Sokolniki (powiat wierszowski) od południowego wschodu,
- gminą Wieruszów (powiat wierszowski) od południowego zachodu,
- gminą Doruchów od zachodu (województwo wielkopolskie, powiat ostrzeszowski).

Siedzibą Gminy jest wieś Galewice zlokalizowana w bliskiej odległości od następujących miejskich i regionalnych ośrodków:

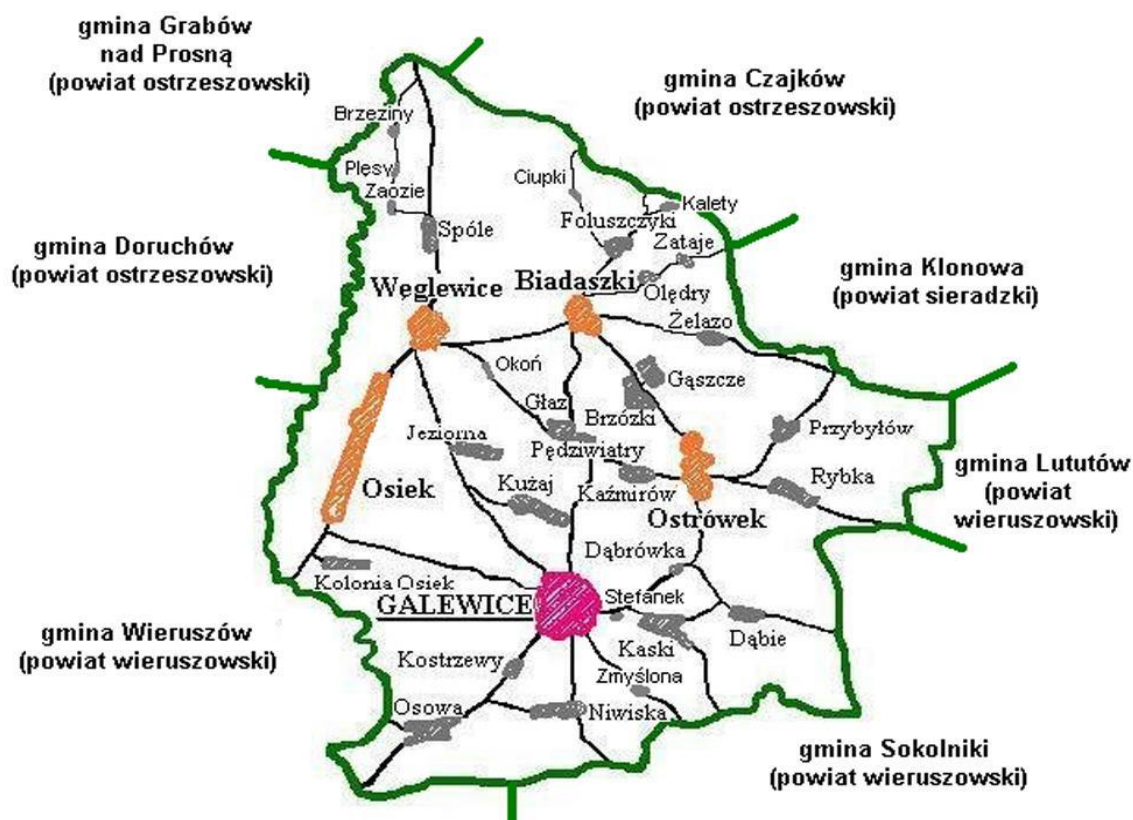
- od Wieruszowa – 11 km,
- od Wielunia – 27 km,
- od Kalisza – 52 km,
- od Ostrowa Wlkp. – 34 km,
- od Sieradza – 53 km



Rysunek 4 Gmina Galewice na mapie powiatu wieruszowskiego  
(źródło opracowanie własne na podstawie: <https://wybory.gov.pl>)

Gmina Galewice jest największą gminą w powiecie wieruszowskim. Zajmuje powierzchnię 136 km<sup>2</sup> (13.577 ha) co stanowi 23,57% powierzchni powiatu i 0,75% powierzchni województwa. Wg GUS w 2020 roku zamieszkała była przez 6.055sób (14,49% ludności powiatu i 0,25% ludności województwa).

Sieć osadniczą Gminy tworzy 31 miejscowości podzielonych na 22 sołectwa (Biadaszki, Brzózki, Dąbie, Foluszczyki, Galewice, Galewice A, Gąszcze, Jeziorna, Kaski, Kaźmirów, Kolonia Osiek, Kużaj, Niwiska, Osiek, Osowa, Ostrówek, Pędziwiatry, Przybyłów, Rybka, Spóle, Węglewice, Żelazo).



Rysunek 5 Mapa Gminy Galewice  
(źródło: Urząd Gminy w Galewicach)

Gmina Galewice jest typową gminą wiejską i stanowi rodzaj pomostu pomiędzy Wyżyną Wieluńską a Wzgórzami Ostrzeszowskimi.

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego Gmina Galewice znajduje się megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionie Nizina Południowowielkopolska i mezoregionie Kotlina Grabowska.

Znacząca część Gminy Galewice – zachód (dolina rzeki), północ i wschód (kompleksy leśne) - zaliczona została do obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Proсны”. Gmina jest częścią większego obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Proсны – Obszar Brzeziny (Kotlina Grabowska)”.

## 1.2 PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Dominującą funkcją na terenie Gminy Galewice jest produkcja rolnicza. Jest to związane z dużym udziałem użytków rolnych w stosunku do powierzchni Gminy. Rolniczy charakter Gminy nie oznacza, że na jej terenie nie rozwija się przemysł i mieszkalnictwo. W ewidencji

działalności gospodarczej zarejestrowane jest kilkaset podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie:

- usługi transportowe,
- przemysł drzewny i produkcja mebli,
- usługi budowlane,
- handel.

Ze względu na rolniczy charakter na terenie Gminy dominuje zabudowa zagrodowa uzupełniana miejscowo zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Zabudowania skupione są głównie wzdłuż dróg w postaci zwartych pasm. Siedliska rozmieszczone w otwartej przestrzeni występują nielicznie, głównie w północnej części Gminy. Taki sposób zagospodarowania warunkowany jest istniejącym podziałem działek oraz siecią drogową.

Lasy stanowią 40% ogólnej powierzchni Gminy. Jest tu niespotykana w okolicach lesistość. Wszystkie lasy na terenie Gminy należą do lasów ochronnych. Lasy w północnej części Gminy oraz grunty rolne na skraju lasu w rejonie okolicy wsi Foluszczyki uznane są za ostoje zwierzyny. Warunki środowiskowe sprzyjają gnieźdzeniu się chronionych gatunków ptaków wodno-błotnych. Na terenie Gminy znajdują się trzy parki podworskie i wiejskie, które figurują w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Są one położone w Galewicach, Węglewicach i Dąbiu.

Na terenie Gminy Galewice obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Galewice zatwierdzone Uchwałą Nr XXII/117/12 Rady Gminy w Galewicach z dnia 20 listopada 2012 roku.

Gmina Galewice nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy 2012 r. zostało wskazane 100% powierzchni Gminy co stanowi 13.577 ha.

Sieć drogowa Gminy składa się z dróg publicznych: powiatowych i gminnych, które uzupełniają drogi wewnętrzne stanowiące obsługę terenów zabudowy wiejskiej i dojazdy do pól.

Obecne układy rozłogów pól są dziś żywym dowodem wielowiekowych procesów związanych z podziałem ziemi i charakterem prowadzonej na niej gospodarki rolnej. Zdecydowanie przeważa układ pasmowy z niewielkim udziałem typu blokowo-pasmowego.

Częstym zjawiskiem jest lokalizowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w sąsiedztwie zabudowy zagrodowej. Wraz ze zmieniającą się strukturą zatrudnienia



w Gminie, stopniowo zmniejsza się liczba osób zatrudnionych w rolnictwie, a co za tym idzie powierzchnia gruntów rolnych użytkowanych rolniczo. Ponadto w ostatnich latach zaznaczył się wyraźny wzrost zainteresowania nieruchomościami przeznaczonymi pod zabudowę przez osoby zamieszkujące większe ośrodki miejskie. Utworzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową pozwoli zaspokoić rosnące zapotrzebowanie. Głównym celem przy wyznaczaniu terenów nowej zabudowy powinno być racjonalne wykorzystanie przestrzeni. Rozwój powinien się ściśle wiązać z potencjałem demograficznym Gminy i przebiegać etapowo. W pierwszej kolejności należy dążyć do uzupełniania i uporządkowania struktury istniejącej zabudowy, a dopiero po odpowiednim wypełnieniu tej przestrzeni przystępować do zagospodarowania terenów niezainwestowanych. Przyjęte rozwiązania powinny zapewniać ochronę ładu przestrzennego, zachować harmonię przestrzenną oraz odpowiednią skalę i proporcje zabudowy. Nie można zapominać o wyposażeniu nowych obszarów w niezbędną infrastrukturę techniczną podnoszącą jakość życia mieszkańców.

Wyraźnie wyodrębnionym przestrzennie elementem są lasy. Główne kompleksy położone w północnej, środkowej i wschodniej części Gminy pełnią rolę zarówno produkcyjną, jak i ekologiczną. Pozytywny wpływ lasu na środowisko przejawia się przede wszystkim w kształtowaniu i ochronie gleb i powietrza, stabilizującym oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze, czyli wpływem na obieg wody, opady, wiatry, temperaturę, mikroklimat, erozję gleb. Równie istotne jest oddziaływanie na jakość życia (jakość powietrza, czystość wód powierzchniowych, wypoczynek, turystykę, wartości estetyczne, krajobrazowe, kulturalne).

Na terenach nie objętych obecnie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W 2021 roku wydano łącznie 115 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego w tym 13 decyzji o ustaleniu inwestycji celu

Tabela 8 Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Gmina Galewice	102	70	107	86	91
	Powiat wierszowski	497	444	577	460	471
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Gmina Galewice	16,34	11,29	17,32	14,06	14,93
	Powiat wierszowski	11,77	10,51	13,67	10,93	11,22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując zawarte tabeli powyżej dane można zauważyć, że liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy utrzymuje się na zbliżonym poziomie w ostatnich latach. Jednocześnie

liczba wydawanych decyzji w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia wyznaczona dla powiatu wieruszowskiego. Zebrane dane świadczą stabilnym ruchu inwestycyjnym w zakresie budownictwa na terenie Gminy Galewice.

### **1.3 WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE**

Gmina Galewice położona jest na terenach równinnych, w dorzeczu rzeki Proсны, a jej powierzchnia w znaczącej większości jest pokryta lasami, których drzewostan stanowią głównie: sosna, brzoza, dąb, świerk. Tereny te nadają się do zbierania płodów runa leśnego. W obrębie Węglewic znajduje się rezerwat przyrody, w którym ochronie podlega, paproć – długosz królewski oraz mech torfowiec. Mała ilość zakładów przemysłowych na terenie gminny sprawia, że środowisko naturalne jest wolne od skażeń.

Na terenie Gminy Galewice świat zwierzęcy i roślinny charakterystyczny jest dla obszarów nizinnych. Najbardziej naturalną formą roślinności są lasy. Obszar Gminy jest terenem rolniczym, dlatego też roślinność jest typowa dla terenów rolniczych. Znaczną powierzchnię stanowią łąki, na których rosną przeważnie trawy, jak kupkówka, wyczyniec czy tymotka oraz liczne rośliny motylkowe. Lasy administracyjnie przynależą do Nadleśnictwa Przedborów. Przeważającym typem lasów są bory iglaste. W runie takich lasów charakterystyczne są krzewinki z rodziny wrzosowatych, w wilgotniejszych lasach występują siedliska z podszyciem borówkowym lub mszystym. Różnorodność ekosystemu Gminy Galewice sprzyja różnorodności gatunkowej fauny tego regionu. Żyje tu wiele gatunków, które są typowe dla tej części kraju. W tutejszych lasach licznie gromadzą się lisy, dziki i sarny. Na skraju pól i lasów można spotkać przepiórki, kuropatwy i zające. W okolicach nadrzecznych gnieździ się ptactwo wodne, m.in. żurawie, dzikie gęsi i kaczki krzyżówki. Spośród gryzoni można spotkać wiewiórki. Bardzo ciekawy jest świat owadów związany z obszarami zalesionymi. Można tu znaleźć również żmiję zygzakowatą, zaskrońca i jaszczurkę żyworodną. Teren Gminy Galewice to rejon lęgowy dla bocianów. Bogaty jest również świat ptaków, który związany jest z rezerwatami przyrody i większymi zbiornikami wodnymi. Spośród ptaków można tu wyróżnić orlika białego, żurawie, kaczki krzyżówki, dzikie gęsi, jaskółki i bociany i wiele innych.

Obszar Gminy posiada niezwykle walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz bardzo dobry stan środowiska. Cechy te wyraźnie predestynują go do rozwoju turystyki i rekreacji.

Lesistość Gminy Galewice w 2021 roku wynosiła 44,4%. Jest ona wyższa od lesistości powiatu wieruszowskiego (26,0%) i województwa łódzkiego (21,4%). Lasy w Gminie kształtują klimat

okolicy, są magazynami czystej wody, zapobiegają erozji oraz pochłaniają zanieczyszczenia powietrza.

Na terenie Gminy występują następujące formy ochrony przyrody<sup>1</sup>:

- Rezerwat przyrody:
  - „Długosz Królewski w Węglewicach” – o powierzchni 3,26 ha, przedmiotem ochrony rezerwatu jest zachowanie w celach dydaktycznych i naukowych miejsc naturalnego występowania długosza królewskiego (*Osmunda regalis*) na siedlisku boru bagiennego. W rezerwacie rośnie około 140 kęp tego rzadko spotykanego gatunku paproci. Ilość ta sprawia, że rezerwat Węglewic stanowi jedno z pokaźniejszych zgrupowań. Węglewickie okazy dochodzą do 2 metrów wysokości. Na terenie rezerwatu niewielką powierzchnię zajmują płaty torfowiska przejściowego. Jest to bardzo ważny fitocenon, ponieważ w jego płatach właściwie dla wegetacji znajdują osobniki chronionej paproci „Długosz Królewski *Osmunda Regalis*”. Jest to największa w naszej florze paproć. Jest jedynym przedstawicielem w Polsce i Europie bardzo starej rodziny Osmundaceae. Jest elementem oceanicznym, posiadającym w Polsce wschodnią granicę zasięgu. Warto podkreślić, że gatunek ten figuruje na liście roślin narażonych na wymarcie;
- Obszary chronionego krajobrazu:
  - Dolina Proсны (PL.ZIPOP.1393.OCHK.255) – obszar obejmuje Dolinę Proсны oraz Kotlinę Grabowską i Wzgórza Chełmce. Na jego obszarze znajdują się tereny o różnych typach ekosystemów;
  - Dolina Proсны (PL.ZIPOP.1393.OCHK.547) – wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych;
- Obszar Natura 2000:
  - Torfowiska nad Prosną (PLH100037) – obszar położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны. Zachodnią część obszaru stanowią łąki zalewowe. Najcenniejsze fragmenty znajdują się w południowo – wschodniej i wschodniej części obszaru, gdzie występuje siedlisko: Górskie

---

<sup>1</sup> Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk oraz stanowiska lipiennika Loesela.

Ważnym elementem środowiska są parki podworskie i wiejskie. Mają one ogromną wartość przyrodniczą. Zakładane były w miejscach szczególnie uprzywilejowanych pod względem mikroklimatu, żyzności gleb i walorów wizualnych krajobrazu, takich jak łągowiska w pobliżu zbiorników, cieków wodnych czy rozległe skarpy opadające do dolin. Zieleń parkowa jest ważnym elementem współczesnego zagospodarowania wsi i bardzo dużym stopniu podnosi jej estetykę. Na terenie Gminy znajdują się trzy parki podworskie i wiejskie:

- Dąbie – pozostałości parku z kilkoma drzewami,
- Węglewice – pozostałości parku z pomnikowymi dębami i klonami,
- Galewice – park o powierzchni 3,8 ha z XIX w. (wpisany do rejestru zabytków przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków )

Głównym zadaniem parku w Galewicach jest stworzenie warunków dla wypoczynku o charakterze indywidualnym i niezorganizowanym. Dominują w nim obszary przeznaczone pod wypoczynek bierny i spacerowy. Park ten posiada ogromną wartość przyrodniczą, która wynika z jego naturalno-krajobrazowego charakteru. Różnorodność i bogactwo flory i fauny zdecydowały o wpisaniu go do Wojewódzkiej Ewidencji Konserwatorskiej. Na terenie parku występuje dąb szypułkowy, który stanowi pomnik przyrody. Otaczające wieś lasy sosnowe o wyjątkowym mikroklimacie są dla mieszkańców miejscem spacerów i wypraw rowerowych.

Park podworski utworzony został w II połowie XIX wieku, wokół posiadłości wznoszącej się na niewielkim pagórku - klasycystycznego murowanego dworu z II połowy XIX wieku. Zakładany był najprawdopodobniej ze względu na walory wizualne krajobrazu, jak i specyficzny mikroklimat.

Na obszarze parku zachował się dawny zespół dworski, na który składają się: klasycystyczny murowany dwór szlachecki z drugiej połowy XIX w., park krajobrazowy o powierzchni ponad 3 ha oraz zabudowania gospodarcze (folwarczne). W południowo-zachodniej części parku znajduje się dworek szlachecki z drugiej połowy XIX w. Najcenniejszymi drzewami w parku są dęby szypułkowe wysadzone w dwóch alejach dębowych. Ponadto znajduje się tu wspianała aleja grabowa. Do drzew rosnących na terenie parku zaliczyć należy robinie akacjowe, świerki pospolite sosny klony zwyczajne brzozy brodawkowate. Ponadto wyróżnić należy krzewy bzu czarnego i dzikiej róży. Wokół znajdującego się w parku stawu i rowu odprowadzającego

można spotkać stanowiska zawilców gajowych, konwalii majowej i knieci błotnych. W północnej części parku występuje śnieguliczka biała. W parku można spotkać wiewiórki pospolite, dzięcioły wróble sikorki bogatki.

Głównym ciekim wodnym na terenie Gminy jest rzeka Proсна. Mniejsze ciekі wodne stanowiące dopływy Proсны to: Struga Węglewska, Struga Grądy, Struga Kraszewicka, Struga Rybka, Struga Zamość. Sytuacja hydrograficzna całego regionu, odpływowy charakter sieci rzecznej, zasoby wód powierzchniowych pierwszego poziomu gruntowego powodują, że zasadzie cały ten obszar jest zaliczony do zlewni chronionych - zlewni Rzeki Warty. Szczególnej ochrony, uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz odpowiedniego zagospodarowania terenu celem zwiększenia retencji wód i spowolnienia odpływu, wymaga zlewnia górnej i środkowej Proсны tj. m.in. obszar Gminy Galewice. Dla zwiększenia retencji wód i ochrony przeciwpowodziowej oraz możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem planuje się budowę zbiornika retencyjnego.

Atrakcyjność Gminy Galewice wynika z wyjątkowego jej położenia i zróżnicowania przyrodniczego oraz z dużej wartości jej walorów krajoznawczych i kulturowych. Gmina pozbawiona jest praktycznie zabudowy o charakterze miejskim co pozwala zarówno mieszkańcom, jak i turystom cieszyć się wspaniałymi krajobrazami.

Zgodnie z wykazem zabytków sporządzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do najcenniejszych zabytków Gminy Galewice należą:

- **GALEWICE:**

- dwór z 2 poł. XIX w., przebud. 1919-1939;
- park dworski z poł. XIX w.;
- rządcówka przy ul. Przemysłowej, 2 poł. XIX w. przebud. 1919-1939;
- pozostałość założenia folwarcznego przy ul. Przemysłowej z 2 poł. XIX w.;
- cmentarz parafialny z XIX wieku;

- **WĘGLEWICE:**

- kościół parafialny p.w. św. Trójcy, 1808-1810 r., nr rejestru 326/126/A decyzja z dnia 30.12.1967 r.;
- cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia w zespole kościoła parafialnego z 1 poł. XIX w.;
- pałacyk z pocz. XX w. przy ulicy Szkolnej;
- cmentarz parafialny z 1861 r.

- **OSTRÓWEK:**

- cmentarz parafialny z 1 połowy XX w.

Ponadto w licznych wsiach Gminy Galewice odnotowano obecność obiektów mających wartość historyczno-kulturową, lecz nie wpisanych do wykazu zabytków. W większości są to domy mieszkalne i obiekty budownictwa zagrodowego, powstałe w początkach XX w. Reprezentatywnym przykładem jest układ ruralistyczny Węglewic.

Głównym atutem Gminy Galewice są duże kompleksy leśne. Stąd nazwa „Łódzkie Bieszczady”. Rozbudowana sieć gospodarstw agroturystycznych położonych w malowniczych zakątkach, liczne szlaki turystyczne – piesze, rowerowe i konne oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe decydują, że Gmina jest obszarem atrakcyjnym turystycznie, co sprzyja uprawianiu turystyki wiejskiej i rekreacyjnej. To wymarzone miejsce dla aktywnego wypoczynku i relaksu o każdej porze roku.

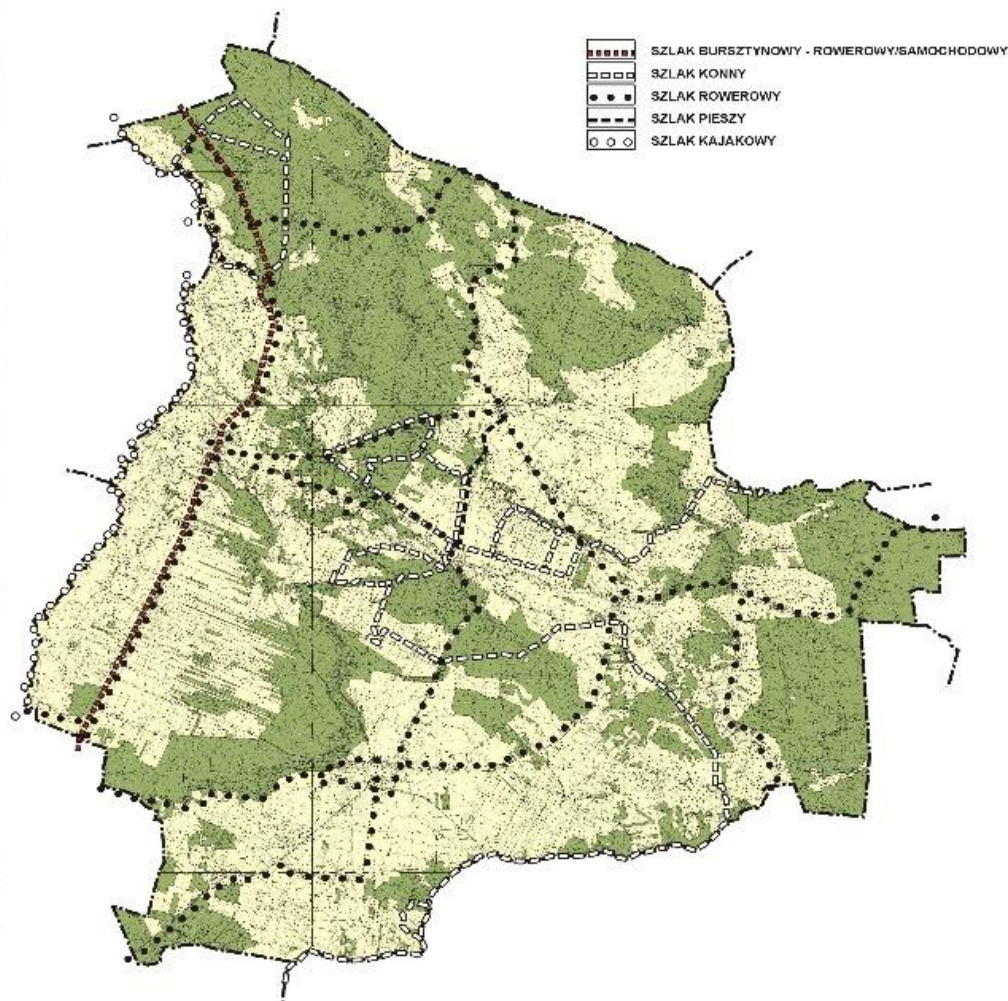
Na terenie Gminy Galewice jest rozwinięta oferta turystyczna oraz rekreacyjna. Przez teren Gminy przebiega wiele tras rowerowych, pieszych, konnych, wodnych i samochodowych<sup>2</sup>:

- „Śladami Powstania Styczniowego” – szlak pieszy o długości 140,6 km (w tym 29,3 km w Gminie Galewice);
- „Rowerem Przez Powiaty” – szlak rowerowy o długości 142,6 km (w tym 50,7 km w Gminie Galewice);
- „Śladami św. Wojciecha” – szlak rowerowy o długości 21,1 km (w tym 1,5 km w Gminie Galewice);
- „Do Rezerwatu Długosz Królewski” – szlak rowerowy o długości 4,5 km;
- „Pielgrzymkowy” – szlak rowerowy o długości 5,0 km;
- „Rybczański” – szlak rowerowy o długości 6,0 km (w tym 4,7 km w Gminie Galewice);
- „Pałacowo-Parkowy” – szlak rowerowy o długości 1,5 km;
- „Bocianowy” – szlak rowerowy o długości 2,6 km;
- „Sokolnicki” – szlak rowerowy o długości 16,4 km (w tym 2,0 km w Gminie Galewice);
- „Ostrówiecki” – szlak rowerowy o długości 16,0 km (w tym 10,5 km w Gminie Galewice);
- „Galewicki” – szlak rowerowy o długości 6,2 km;

---

<sup>2</sup> Źródło: Urząd Gminy w Galewicach

- „Rowerowa Pętla Południowej Wielkopolski” – szlak rowerowy o długości 344,9 km (w tym 2,4 km w Gminie Galewice);
- „Wokół Głazu” – szlak jeździecki o długości 9,3 km;
- „Łącznik Wschodni” – szlak jeździecki o długości 1,5 km;
- „Pętla Północna” – szlak jeździecki o długości 4,8 km;
- „Łącznik (Części Południowej z Częścią Północną ) Pętli Północnej – szlak jeździecki o długości 1,0 km;
- „Łącznik Południowy” – szlak jeździecki o długości 2,0 km;
- „Wokół Brzezin” – szlak jeździecki o długości 12,0 km;
- „Łącznik Zachodni” – szlak jeździecki o długości 0,1 km;
- „Pętla” – szlak jeździecki o długości 9,4 km;
- „Łącznik Wschodni” – szlak jeździecki o długości 2,5 km;
- Łódzki Szlak Konny im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” Odcinek 31 – szlak jeździecki o długości 72,8 km (w tym 20,6 km w Gminie Galewice);
- Łącznik Szlaku im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” – szlak jeździecki o długości 3,1 km;
- szlak kajakowy na Prośnie mający zróżnicowany charakter obfitujący w bardzo wiele miejsc wartych zobaczenia z uwagi na walory przyrodnicze oraz historyczno-kulturalne,
- samochodowy Szlak Budownictwa Drewnianego przebiegający drogami powiatowymi łączącymi miejscowości Cieszęcín – Kolonia Osiek – Galewice – Ostrówek oraz z Galewic do Sokolnik.



Rysunek 6 Szlaki turystyczne na terenie Gminy Galewice

Źródło: Urząd Gminy w Galewicach

Walory przyrodniczo-krajobrazowe, występowanie dużych kompleksów leśnych oraz położenie Gminy w niewielkiej odległości od większych miast i korzystne usytuowanie komunikacyjne decyduje o tym, że Gmina jest obszarem atrakcyjnym turystycznie i wypoczynkowo. Działalnością rekreacyjno-turystyczną na obszarze Gminy zajmują się głównie gospodarstwa agroturystyczne<sup>3</sup>:

- Gospodarstwo Agroturystyczne Dom Wczasów Dziecięcych w miejscowości Głaz;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Jagoda” Małgorzata Borowska w Galewicach;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Nad Prosną” Justyna Bielewska w Brzezinach;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Podkowa” Magdalena i Dariusz Góralscy w Galewicach;
- Turystyka Wiejska „POD DĘBEM” w miejscowości Osowa;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Zagroda” Eugeniusz Kasprzak w Niwiskach;

<sup>3</sup> Źródło: Urząd Gminy w Galewicach



- Gospodarstwo Agroturystyczne ze zdrową żywnością „Pod Lipą” Józef Okoń w Galewicach;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „U RENATY” Renata Zawadzka w Galewicach;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Viola” Jacek Żurek w miejscowości Gąszcze.

Oprócz infrastruktury gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy można także korzystać z obiektów rekreacyjno-sportowych tj. parku w Galewicach, kompleksu boisk sportowych w Galewicach i w Osieku, placów zabaw w Kol. Osiek, Kaskach, Ostrówku, Węglewicach, Galewicach, Biadaszkach, Osieku, Niwiskach, strzelnicy w Galewicach oraz wielu siłowni zewnętrznych. Na obszarze Gminy nie wykorzystuje się w pełni możliwości i potencjału do rozwoju turystyki i agroturystyki. Jedną z głównych barier rozwojowych jest niewystarczająca baza turystyczna tj. niewystarczająca liczba miejsc noclegowych, a także miejsc letniej rekreacji np. zbiornika wodnego.

Według danych GUS z 2020 r., na terenie Gminy Galewice znajdował się 1 obiekt noclegowy, dysponujący 75 miejscami noclegowymi. Należy zauważyć, że nie jest to z pewnością pełna liczba obiektów i miejsc noclegowych. W statystyce GUS nie są uwzględniane obiekty dysponujące mniej niż 10 miejscami, stąd też duża liczba kwater agroturystycznych i pokoi gościnnych nie jest umieszczona w zestawieniu.

Tabela 9 Struktura obiektów noclegowych w Gminie Galewice w 2021 r.

Typ obiektu	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych
Ośrodki kolonijne	1	75

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

## 2. DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

### 2.1 GOSPODARKA LOKALNA I RYNEK PRACY

W Gminie Galewice liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych, na przestrzeni ostatnich lat, systematycznie wzrasta i w 2021 roku wynosiła 521. Działają one głównie w takich sekcjach, jak: budownictwo (117) handel i usługi w zakresie napraw (115), oraz przetwórstwo przemysłowe (94). W 2021 roku zarejestrowano 45 nowych podmiotów, a 20 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

Tabela 10 Podmioty gospodarcze w Gminie Galewice w latach 2016-2021

Rok	Liczba podmiotów gospodarczych		
	Ogółem	W sektorze publicznym	W sektorze prywatnym
2021	521	11	510
2020	496	11	485
2019	486	12	474
2018	451	12	439
2017	422	12	410
2016	410	13	396

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Szczegółowe dane przedstawia tabela.

Tabela 11 Podmioty gospodarcze w Gminie Galewice w poszczególnych sekcjach polskiej klasyfikacji działalności (PKD) w sektorze prywatnym w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	16	15	14	13	13	12
Górnictwo i wydobywanie(B)	0	0	0	0	0	0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	72	76	80	87	97	94
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D)	0	0	0	0	0	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (E)	2	2	2	2	2	1
Budownictwo (F)	82	91	100	108	108	117
Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	100	98	105	110	110	115
Transport i gospodarka magazynowa (H)	32	34	36	37	36	38
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (I)	7	7	8	8	8	9
Informacja i komunikacja (J)	1	1	2	3	3	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	2	2	4	5	5	4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (L)	3	4	4	4	4	4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	17	16	17	19	21	23
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N)	3	5	5	5	5	8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	11	11	11	11	11	11
Edukacja (P)	0	0	0	1	1	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	17	17	17	18	17	19
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (R)	8	6	6	8	8	8
Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (S,T)	23	25	28	35	36	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w Gminie Galewice jest zróżnicowana. Ośrodkiem szczególnej koncentracji działalności gospodarczej jest miejscowość Galewice.

Tabela 12 Podmioty gospodarcze w Gminie Galewice według wielkości w latach 2016-2021

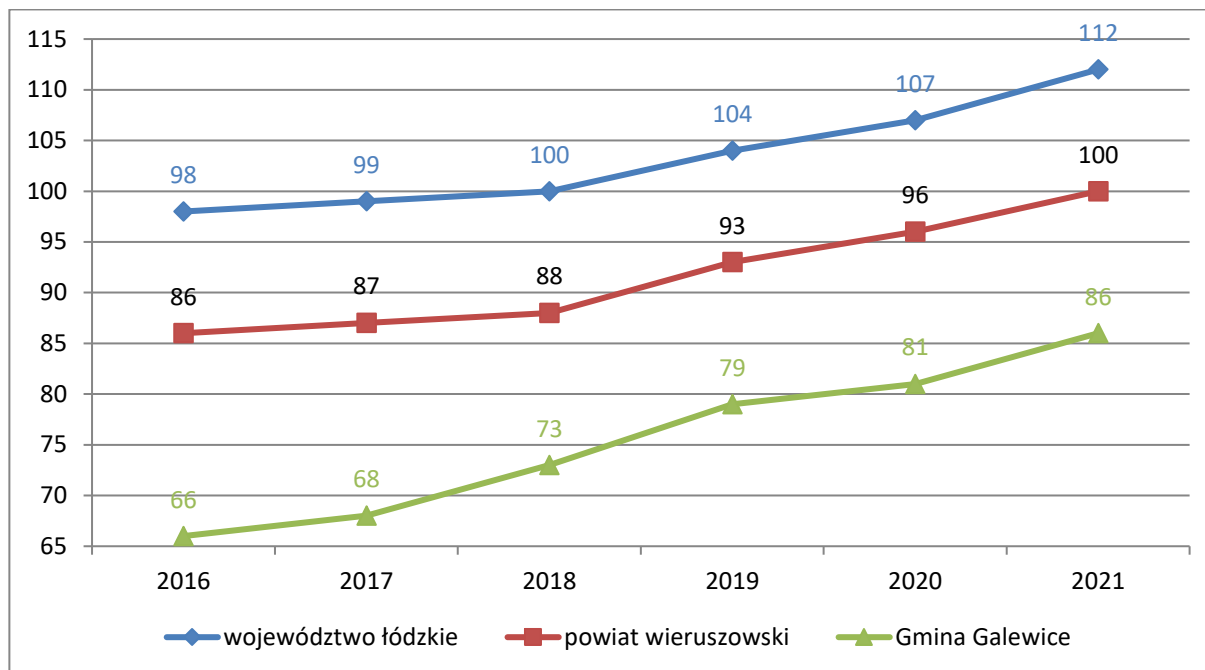
Podmioty wg liczby zatrudnionych	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	410	422	451	486	496	521
0-9	386	399	428	462	471	497
10-49	22	21	21	22	23	23
50-249	2	2	2	2	2	2
250-999	0	0	0	0	0	0
1000 i więcej	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W strukturze wielkościowej podmiotów działających w Gminie Galewice dominują mikro i małe przedsiębiorstwa. 95% wszystkich podmiotów gospodarczych w Gminie zatrudnia do 9 osób. Ta grupa wielkościowa przedsiębiorstw w latach 2016-2021 charakteryzowała się największym przyrostem nowych podmiotów, wynoszącym 111 firm. Filarem przedsiębiorczości w Gminie jest dobrze rozwijający się sektor prywatny. Ponad 82% firm sektora prywatnego w Gminie prowadzonych jest przez osoby fizyczne.

Na terenie Gminy rynek pracy tworzą głównie przedsiębiorstwa prywatne zlokalizowane m.in. w miejscowościach Galewice, Kol. Osiek, Osiek, Węglewice i Biadaszki. W znacznej części miejscowości na terenie Gminy jedyną prowadzoną działalnością jest rolnictwo i handel w sklepach spożywczych. Mieszkańcy Gminy w większości zatrudnieni są poza terenem Gminy tj. Wieruszów, Kępno i okolice. Na terenie Gminy w ostatnich latach obserwuje się rozwój przemysłu drzewno-meblarskiego oraz produkcji rolno-spożywczej (produkcja mleka i przetwórstwo mięsa) oraz przemysłu odzieżowego. Największe znaczenie ma przemysł drzewny z uwagi na dobre zaplecze surowcowe (dużo lasów). Dlatego należy dążyć do rozwoju przemysłu z uwzględnieniem specyfiki obszaru Gminy.

Poniższy wykres obrazuje kształtowanie się liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Galewice na tle powiatu i województwa. W Gminie i powiecie wieruszowskim liczba ta jest niższa niż w województwie łódzkim. Oznacza to, iż poziom przedsiębiorczości na obszarze Gminy Galewice jest stosunkowo niski. Wynika to przede wszystkim z rolniczego charakteru tego obszaru.



Wykres 4 Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Galewice na tle powiatu i województwa  
 Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Gmina Galewice ma charakter rolniczy, ale również dobrze rozwija się mała i średnia przedsiębiorczość pozarolnicza, skupiona w sektorze gospodarki prywatnej. Atutem Gminy jest dobry stan środowiska naturalnego oraz duże możliwości intensyfikacji ekologicznej produkcji rolniczej, rozwijanej równoległe z agroturystyką.

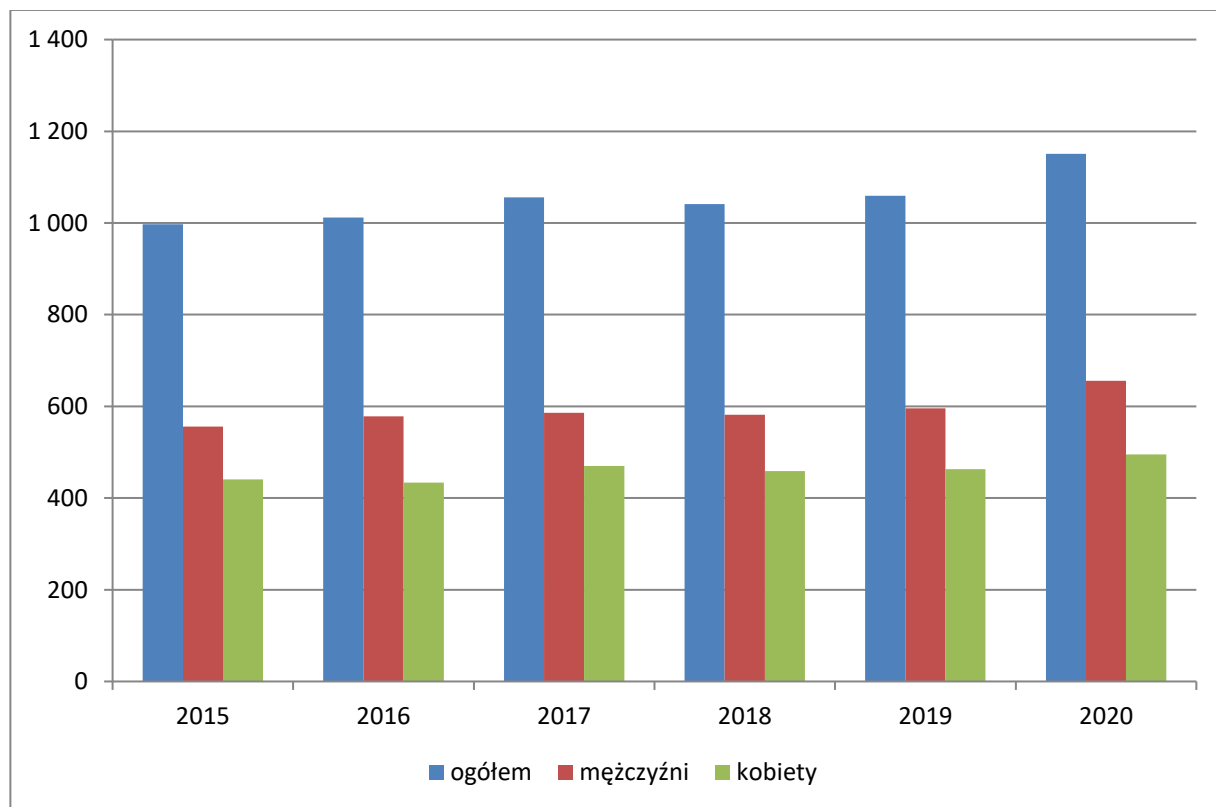
W Gminie Galewice użytki rolne stanowią 6.303,94ha tj. ok. 46% powierzchni terenu. Zdecydowanie przeważają grunty orne. Wśród gruntów rolnych przeważają słabe gleby utworzone z piasków luźnych całkowitych lub słabo gliniastych, lokalnie podścielonych piaskami luźnymi. Gleby te są w przewadze trwale za suche, przewiewne i przepuszczalne, bardzo mało urodzajne. Dominują niskie klasy bonitacyjne - kl. V i VI, co stanowi ok. 80% powierzchni wszystkich gruntów ornyczych. Tylko w południowo-zachodniej części Gminy, w rejonie wsi Galewice, Niwiska, Osiek zajmują gleby wyższych klas bonitacyjnych, głównie kl. III i IV. Są to przeważnie gleby brunatne lub bielcowe utworzone z glin lekko spłaszczonych lub piasków słabogliniastych na glinie. O wiele większe powierzchnie zajmują gleby hydrogeniczne, kl. V i VI, murszaste lekkie na piaskach, o wadliwych stosunkach wodnych (okresowo zbyt mokre).

W Gminie funkcjonuje 1.026 gospodarstw rolnych znajdujących się w rękach indywidualnych rolników. Dominują gospodarstwa o areale do 5 ha – co stanowi 48% ogólnej liczby gospodarstw rolnych. Gospodarstwa o areale powyżej 10 ha stanowią tylko 10%. Większość

gospodarstw prowadzi działalność nastawioną wyłącznie na samozaopatrzenie. Sytuację pogarszają słabe klasy bonitacyjne ziemi. Głównie uprawia się żyto i mieszanki zbożowe o niskich wymaganiach glebowych oraz ziemniaki. W zakresie hodowli dominuje trzoda chlewna.

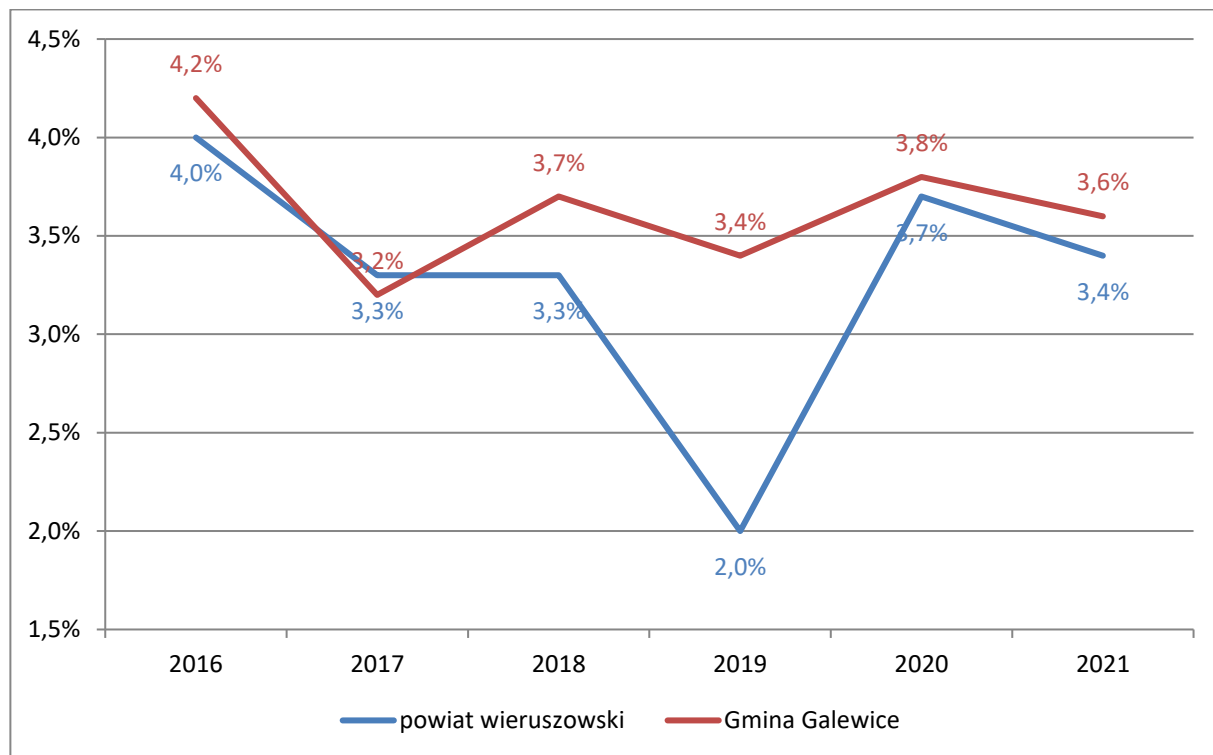
Ze względu na brak dużego przemysłu teren Gminy Galewice jest atrakcyjny dla ludzi lubiących czynny wypoczynek, zbieraczy runa leśnego, wędkarzy i myśliwych. W okolicach lasów oraz na terenach wiejskich panują cisza i spokój. Ze względu na walory turystyczne Gminy wskazany byłby na tym obszarze rozwój rolnictwa ekologicznego, które może być mechanizmem umożliwiającym rozwój agroturystyki. Należy zauważyć, że walory przyrodnicze obszarów wiejskich tworzą doskonałe warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego w związku z coraz większym zainteresowaniem i zapotrzebowaniem na żywność ekologiczną (głównie dla zaopatrzenia chłonnego rynku zbytu). Rolnictwo ekologiczne jest ważnym czynnikiem zwiększającym zatrudnienie na wsi, dostarcza nowych miejsc pracy oraz daje rolnikom dodatkowe źródło dochodu.

Liczba osób pracujących w Gminie Galewice wzrosła w 2020 roku do 1.151 osób i w porównaniu z 2019 rokiem była wyższa o 92 osoby (jest to wynik świadczący o poprawie na rynku pracy, należy wziąć także pod uwagę fakt zmniejszającej się populacji Gminy).



Wykres 5 Liczba osób pracujących w Gminie Galewice w latach 2015-2020  
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W Gminie Galewice bezrobocie jest na podobnym poziomie jak to rejestrowane w powiecie wieruszowskim. Na koniec 2021 r. wskaźnik bezrobocia (liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym) wynosił 3,6%. Od 2013 roku utrzymuje się tendencja spadkowa poziomu bezrobocia (wyjątek stanowi rok 2020 roku kiedy to zanotowano wzrost poziomu bezrobocia). Jest to zapewne wynik rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy jak i poprawiającej się sytuacji w kraju. Rok 2021 przyniósł dalszą poprawę sytuacji zarówno na krajowym, wojewódzkim, jak i lokalnym rynku pracy. Z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że zapoczątkowany jesienią 2008 roku trend wzrostowy bezrobocia rejestrowanego zakończył się w roku 2013. Od tego czasu widoczny jest już trend malejący. Stopa bezrobocia w kraju spadła z 13,4% (2013) do 5,4% (XII 2021), w województwie łódzkim z 14,1% (2013) do 5,6% (XII 2021), a w powiecie wieruszowskim z 10,9% (2013) do 4,4% (XII 2021). Powyższa tendencja jest potwierdzeniem ogólnej poprawy koniunktury w Polsce, tj. wzrostu liczby pracujących, wzrostu PKB, a także efektem wprowadzonych zmian w zakresie aktywnej polityki rynku pracy. Ożywienie gospodarcze sprzyjało wzrostowi konsumpcji, a dobra pogoda jesienią – pracom budowlanym oraz drogowym. Przyczyną spadku bezrobocia są również czynniki demograficzne. Na rynek pracy weszły roczniki niżu demograficznego. Znalazło to odzwierciedlenie między innymi w rejestrowanym bezrobociu osób do 30 roku życia. Jak wcześniej wspomniano w roku 2020 zanotowano odwrócenie pozytywnej tendencji. Stopa bezrobocia wzrosła zarówno w powiecie wieruszowskim (4,9%), województwie łódzkim (6,3%) i kraju (6,2%). Było to z pewnością spowodowane wybuchem pandemii COVID-19 i wprowadzanymi obostrzeniami (kolejne lockdowny, zamykanie poszczególnych branż, niewystarczająca pomoc państwa).



Wykres 6 Wskaźnik bezrobocia w Gminie Galewice na tle powiatu wierszowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Jak wynika ze sprawozdania Powiatowego Urzędu Pracy w Wieruszowie (2020), aktualną sytuację na rynku pracy w Gminie należy uznać za pozytywną, a przede wszystkim w miarę stabilną. Na koniec 2020 roku w Gminie Galewice pozostawało zarejestrowanych 143 bezrobotnych. Wśród bezrobotnych większą liczebnie grupą byli mężczyźni (79) – 55% ogółu zarejestrowanych osób. W porównaniu do danych z końca 2015 r., liczba osób bezrobotnych uległa wyraźnemu zmniejszeniu. Spadek liczby bezrobotnych w liczbach bezwzględnych wyniósł aż 57 co stanowi spadek na poziomie 28%. Poprawiająca się sytuacja na rynku pracy niestety została wstrzymana przez wybuch pandemii COVID-19. Przypuszcza się, że sytuacja przedsiębiorców znacznie się pogorszy (już uwidaczniają się efekty zamykania poszczególnych branż). Jednakże trudno jest na chwilę obecną przewidzieć dokładne skutki spowodowane zamrożeniem gospodarki.

Tabela 13 Ewidencja osób bezrobotnych w Gminie Galewice

Bezrobotni zarejestrowani w Gminie Galewice	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób bezrobotnych ogółem	168	126	146	132	143	135
W tym kobiety	77	58	62	58	64	55
Do 25 roku życia	30	23	22	24	30	18
Do 30 roku życia	53	46	52	45	50	41
Długotrwale bezrobotni	77	45	44	55	63	64
Powyżej 50 roku życia	60	40	40	43	38	45

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Mimo poprawiającej się, na przestrzeni lat, sytuacji na rynku pracy w Gminie Galewice, szczegółowe dane dotyczące bezrobocia wykazują, iż od kilku lat najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. W grudniu 2021 roku stanowili oni ponad 47% ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie.

## **2.2 INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO**

### **2.2.1 INFRASTRUKTURA DROGOWA**

Przez teren Gminy Galewice przebiegają dogodne szlaki komunikacyjne tj. drogi powiatowe i drogi gminne. Na dzień 31 grudnia 2021 r. długość dróg gminnych publicznych w Gminie wynosiła 119,69 km o łącznej powierzchni 718,14 tyś. m<sup>2</sup>, w tym:

- klasa Z (zbiorcza) - 4,75 km (28,5 tyś. m<sup>2</sup>),
- klasa L (lokalna) - 114,94 km (689,64 tyś. m<sup>2</sup>).

Długość dróg o nawierzchni bitumicznej wynosi 80,926 km, co stanowi 67,61% wszystkich dróg gminnych publicznych w tym:

- klasa Z - 4,75 km,
- klasa L - 76,176 km.

Na terenie Gminy Galewice istnieje 4.678 mb. ścieżki rowerowej w miejscowości Kolonia Osiek znajdującej się w pasie drogowym drogi gminnej nr 118324 E relacji Osiek – Węglewice.

Drogi gminne stanowią uzupełnienie sieci dróg układu podstawowego. Ułatwiają one połączenie między sąsiednimi Gminami, sołectwami a także dojazd do pól, łąk, pastwisk i okolicznych lasów. Ważny czynnik poprawiający zewnętrzną dostępność komunikacyjną Gminy stanowi droga ekspresowa S8, która znajduje się w odległości ok. 4 km od Gminy. Natomiast w odległości ok. 10 km znajduje się bocznicą kolejowa. Drogi gminne są w dobrym stanie technicznym, natomiast większość dróg powiatowych wymaga naprawy lub przebudowy.

Na dzień 31 grudnia 2020 r długość dróg powiatowych na terenie Gminy Galewice wynosiła 59,159 km.





Rysunek 7 Sieć dróg powiatowych na terenie Gminy Galewice  
Źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Wieruszowie

W Gminie systematycznie wymienia się oświetlenie uliczne na inteligentne systemy sterowania. Inteligentne systemy oświetlenia ulicznego potrafią dostosowywać natężenie światła do aktualnych warunków, potrzeb użytkowników i norm. Sprzężone z czujnikami ruchu czy czujnikami pogodowymi, inteligentne oświetlenie uliczne na podstawie algorytmów ustala poziom wymaganego natężenia oświetlenia. Dzięki temu użytkownicy dróg zawsze otrzymują odpowiednio dużo światła, co ma bezpośrednie przełożenie na bezpieczeństwo. Co więcej, dzięki możliwości ograniczenia poziomu oświetlenia na mało uczęszczanych drogach, system może przyczynić się do redukcji rachunków za energię elektryczną nawet o połowę.

## 2.2.2 OCHRONA PRZED SKUTKAMI SKRAJNYCH ZJAWISK HYDROLOGICZNYCH

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne ustalono, że obszar Gminy Galewice znajduje się:

- Częściowo na obszarze szczegółowego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- Częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- Częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,

- Nieznacznie na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano trasę wału,
- Nieznacznie na obszarze obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Rada Gminy w Galewicach dnia 19 stycznia 2022 r. podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na podpisanie listu intencyjnego dotyczącego podjęcia współpracy w zakresie realizacji inwestycji: „Budowa zbiornika retencyjnego Okoń” pomiędzy gminą Galewice a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie.

List intencyjny stanowi podstawę do podpisania umowy współpracy w sprawie realizacji przedsięwzięcia w zakresie realizacji inwestycji: „Budowa zbiornika retencyjnego Okoń”. Mając na uwadze potrzebę zwiększenia zdolności retencyjnej oraz przeciwdziałanie skutkom suszy w regionie wodnym Warty, a szczególnie w zlewni rzeki Struga Węglewska i na obszarze Gminy Galewice zagrożonej suszą atmosferyczną w stopniu znaczącym oraz suszą rolniczą w stopniu bardzo znaczącym zasadne jest podjęcie działań dążących do powstania zbiornika retencyjnego „Okoń” na cieku Struga Węglewska. Budowa zbiornika retencyjnego i zatrzymanie wody ma kluczowe znaczenie w kontekście zmniejszenia skutków skrajnych zjawisk hydrologicznych zachodzących na skutek zmian klimatycznych i pustynnienia regionu. Wobec nasilających się zmian klimatu jest to najskuteczniejsze rozwiązanie, aby zapewnić właściwą ilość wody niezbędnej dla ludzi, gospodarki i środowiska.

### **2.2.3 URZĄDZENIA SIECIOWE**

Cały teren Gminy jest objęty siecią wodociągową, dzięki której są zaopatrywani w wodę wszyscy zainteresowani odbiorcy. Zaopatrzenie ludności w wodę pochodzi z ujęć wód podziemnych (w piętrze czwartorzędowym, trzeciorzędowym i jurajskim). Gmina czerpie wodę z 8 ujęć wodnych znajdujących się w 5 miejscowościach tj.: Galewice – 2 ujęcia, Osiek – 2 ujęcia, Węglewice – 1 ujęcie, Ostrówek – 2 ujęcia i Niwiska – 1 ujęcie. Systematycznie wzrasta liczba przyłączy wodociągowych co wpływa na zwiększenie liczby ludności korzystającej z sieci. Sieć zbudowana jest głównie z rur PCV za wyjątkiem miejscowości Osiek i Galewice, które budowano z rur azbestowych i te wymagają wymiany w pierwszej kolejności.

Sieć wodociągowa obejmuje cały obszar Gminy i jest połączona tak, aby w razie awarii dostarczyć wodę do każdej miejscowości.

Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie w 2020 roku wynosiła 146 km bez przyłączy. Liczba przyłączy wynosiła 1.905 sztuk. Pobór wody przez gospodarstwa domowe w 2020 roku kształtował się na poziomie 230 dam<sup>3</sup>. **Woda dostarczana mieszkańcom do spożycia spełnia wszelkie wymogi sanitarne i ogólnie oceniana jest, jako dobra.** Średnie roczne zużycie wody na jednego mieszkańca w 2020 roku wynosiło 37,8 m<sup>3</sup> i jest to więcej niż średnio w Polsce (33,9 m<sup>3</sup>) ale podobnie jak województwie łódzkim (37,8 m<sup>3</sup>) i powiecie wieruszowskim (38,4 m<sup>3</sup>). Na przestrzeni ostatnich lat wartość ta utrzymuje się na stałym poziomie z niewielkimi wahaniami.

Tabela 14 Charakterystyka sieci wodociągowej w Gminie Galewice

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	142,7	143,8	144,4	145,4	146,2	146,2
Liczba przyłączy prowadząca do budynków mieszkalnych [szt.]	1 790	1 802	1 820	1 861	1 900	1 905
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam <sup>3</sup> ]	212,2	221,4	210,8	217,5	236,9	230,6
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	6 241	6 237	6 193	6 173	6 109	6 090
Zużycie wody w gosp. domowych na 1 mieszkańca [m <sup>3</sup> ]	34,0	35,5	33,9	35,0	38,6	37,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na terenie Gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków pierwsza o wydajności Qd-400 m<sup>3</sup>/d, którą zlokalizowano w Galewicach i druga o wydajności 2x175 m<sup>3</sup>/d zlokalizowana w Węglewicach. Na terenach nieskanalizowanych ścieki komunalne odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków lub gromadzone są w zbiornikach na nieczystości ciekłe, a następnie odbierane przez podmioty świadczące usługi asenizacyjne i transportowane do oczyszczalni ścieków. Biorąc pod uwagę wysoki stopień zwodociągowania Gminy i brak dostatecznie rozbudowanej sieci kanalizacyjnej czy systemu przydomowych oczyszczalni ścieków należy zauważyć niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy. Niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna w porównaniu do rozbudowanej sieci wodociągowej powoduje, że do ziemi wprowadzane są ścieki nieczyszczone, pochodzące z często nieszczelnych szamb. W związku z tym istnieje pilna potrzeba rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Gminy.

Tabela 15 Sieć kanalizacyjna w Gminie Galewice

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	38,8	38,9	39,2	39,2	44,7	48,4
Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych [szt.]	543	549	553	686	873	928
Ścieki bytowe odprowadzone siecią [dam <sup>3</sup> ]	64,1	67,1	64,0	63,1	78,5	105,7
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	2 078	2 091	2 085	2 375	2 700	2 785

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Zgodnie z danymi GUS, na terenie Gminy (2020 rok) znajduje się 1.050 szamb i 80 przydomowych oczyszczalni ścieków.

W 2020 r. w m. Osiek i Kolonia Osiek Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi rozpoczął budowę sieci gazowej. Sieć gazowa zostanie wybudowana na odcinku od m. Cieszęcin przez m. Kolonia Osiek i Osiek do m. Węglewice. Do sieci gazowej chęć podłączenia wyraziło 35 mieszkańców Osieka oraz 5 mieszkańców Kolonii Osiek i 2 mieszkańców m. Węglewice. Łącznie zostanie wykonanych 42 szt. przyłączy gazowych. W 2020 roku PSG rozpoczęła prace projektowe w zakresie budowy sieci gazowej w m. Galewice i Osowa. Planowany przebieg trasy sieci gazowej od m. Kowalówka przez m. Osowa w kierunku m. Galewice.

Dla budownictwa wielorodzinnego oraz obiektów użyteczności publicznej ciepło dostarczane jest z lokalnych kotłowni, natomiast pozostali odbiorcy korzystają z indywidualnych źródeł ciepła, w których nośnikiem energii są paliwa stałe i gaz.

Zaopatrzeniem mieszkańców Gminy w energię elektryczną zajmują się Zakład Energetyczny „ENERGA” z siedzibą w Gdańsku. W Gminie Galewice nie występują linie wysokich napięć, a co za tym idzie brak również stacji elektroenergetycznych 110/15kV. Zasilanie w energię elektryczną zabezpieczają Główne Punkty Zasilania zlokalizowane poza granicami Gminy skąd energia dostarczana jest liniami średniego napięcia 15 kV. W 2020 r. Gmina przekazała Spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe 100 tys. złotych celem objęcia kolejnych 100 udziałów.

Gmina Galewice nie posiada zorganizowanego składowiska odpadów. Od 2007 roku wprowadzono selektywny system gromadzenia odpadów a zbiórką odpadów komunalnych zajmuje się wyspecjalizowana w tym zakresie firma. Odbiorem odpadów komunalnych zajmuje się firma EKO - REGION Sp. z o. o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęto 5.010 osób. W 2020 r. łącznie odebrano 1.445,70 Mg odpadów komunalnych, z czego 914,54 Mg to niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz 531,16 Mg to odpady zebrane selektywnie.

Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów przy ulicy Przemysłowej w Galewicach. PSZOK stwarza warunki do wykorzystania ekonomicznego i ekologicznego potencjału odpadów. Stanowi nowoczesne elementy gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Pomimo działań podejmowanych w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Galewice wciąż kwestią wymagająca wzmożonej uwagi jest problem powstawania dzikich wysypisk. Pojawiają się one na terenie całej Gminy, szczególnie w miejscach niezagospodarowanych, zakrzaczonych i rzadko uczęszczanych. Wykryte i zlokalizowane dzikie wysypiska są likwidowane na bieżąco, ale na ich miejsce wciąż pojawiają się nowe. Problemem są także inne nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami, jak na przykład spalanie odpadów komunalnych i pozbywanie się ich w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

#### **2.2.4 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO**

Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić ze względu na pochodzenie na dwie grupy:

- pochodzenia naturalnego (pożary lasów, erupcje wulkaniczne),
- pochodzenia antropogenicznego (związanego z działalnością człowieka).

Antropogeniczne źródła emisji zanieczyszczeń to:

- emisja punktowa - emisja z sektora przemysłowego,
- emisja liniowa - emisja ze środków transportu i komunikacji,
- emisja powierzchniowa – emisja z sektora komunalno-bytowego,
- emisja napływowa.

Do emisji punktowej zaliczamy emisję zanieczyszczeń gazowo-pyłowych z zakładów przemysłowych. Największy udział w całkowitej emisji zanieczyszczeń pyłowych ma emisja pyłów powstałych ze spalania paliw i procesów technologicznych. W przypadku gazów największą emisją charakteryzuje się dwutlenek węgla. Znaczny udział w emisji zanieczyszczeń mają także zanieczyszczenia komunikacyjne, takie jak: tlenki węgla, azotu i siarki, sadze oraz węglowodory. Zanieczyszczenia ze źródeł liniowych powodują także zapylenie wtórne poprzez ścieranie się nawierzchni dróg i opon pojazdów. Problem emisji liniowej jest problemem narastającym, zwłaszcza w miastach i centrach gmin, gdyż pomimo corocznych inwestycji w modernizację dróg i układów komunikacyjnych obserwuje się narastającą liczbę samochodów i innych pojazdów. Obecność spalin jest najbardziej odczuwalna w okresie letnim gdyż oprócz toksycznych spalin tworzy się bardzo szkodliwa dla zdrowia przypowierzchniowa warstwa ozonu pochodzenia fotochemicznego. Źródłami zanieczyszczeń na terenie Gminy Galewice są rozproszone emisje z sektora komunalno-bytowego m.in. kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, które emitują do powietrza

zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania węgla, gazu ziemnego i paliw płynnych. Z uwagi iż piece indywidualne praktycznie nie posiadają urządzeń ochrony powietrza oraz że spalanie zachodzi w niższych temperaturach, są one źródłem emisji bardzo szkodliwych substancji tj. dioksyny. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje dużą zmienność sezonową, związaną z okresem grzewczym. Emisja napływowa związana jest z ruchem mas powietrznych. Biorąc pod uwagę, iż na terenach sąsiednich województw realizuje się programy ochrony powietrza nakierowane na redukcję emisji z sektora przemysłowego oraz komunalno-bytowego tzw. niskiej emisji przewiduje się zmniejszenie emisji napływowej.

Gmina Galewice znajduje się w strefie łódzkiej, dla której zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska prowadzi się ocenę jakości powietrza. Realizuje się ją z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych: ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia, jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Tabela 16 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – 2021 rok

Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
SO <sub>2</sub>	NO <sub>2</sub>	C <sub>6</sub> H <sub>6</sub>	CO	O <sub>3</sub>	PM10	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM <sub>2,5</sub>
A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej Oceny Jakości Powietrza w Województwie Łódzkim za 2021 rok

Interpretując wyniki klasyfikacji, w szczególności wskazujące na potrzebę opracowania programów ochrony powietrza, należy pamiętać, że wynik taki nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim w 2021 r. stwierdzono potrzebę realizacji programów ochrony powietrza w obu strefach oceny jakości powietrza

w województwie ze względu na kryteria ochrony zdrowia: pył zawieszony PM10 (24h), pył zawieszony PM2,5 (rok – faza II), benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 (rok). W 2021 r. notowane na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie (oprócz 1 stanowiska w miejscowości Parzniewice) przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 nie były już tak znaczne jak w latach ubiegłych. Ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 Aglomerację Łódzką i strefę łódzką zakwalifikowano do klasy C.

W porównaniu z wynikami „Rocznej oceny jakości powietrza w woj. łódzkim za rok 2020” obszary przekroczeń pyłu zawieszzonego PM10 i pyłu zawieszzonego PM2,5 (faza II) uległy zwiększeniu.

Na podstawie uzyskanych wyników pomiarów stężenia pyłu zawieszzonego PM10, pyłu zawieszzonego PM2,5 i benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 stwierdzono konieczność realizacji programu ochrony powietrza na terenie strefy Aglomeracja Łódzka oraz w większości gmin strefy łódzkiej.

### **2.2.5 POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA**

Działalność związana z ochroną środowiska oraz zmniejszeniem negatywnego wpływu działalności człowieka na przyrodę oraz klimat stanowi ważny aspekt funkcjonowania Gminy Galewice. Na obszarze JST następuje stała rozbudowa sieci kanalizacyjnej. Podejmowane są działania zmierzające do rewitalizacji cieków wodnych. Mieszkańcy Gminy mają także możliwość uzyskania dotacji celowej na wymianę źródła ogrzewania w ramach programu „Czyste Powietrze”. Dotacje na ten cel udzielane z budżetu Gminy Galewice. Mieszkańcy są informowani o konieczności wymiany starych źródeł ogrzewania. Gmina Galewice duży nacisk położyła także na rozwój edukacji oraz świadomości ekologicznej wśród jej mieszkańców.

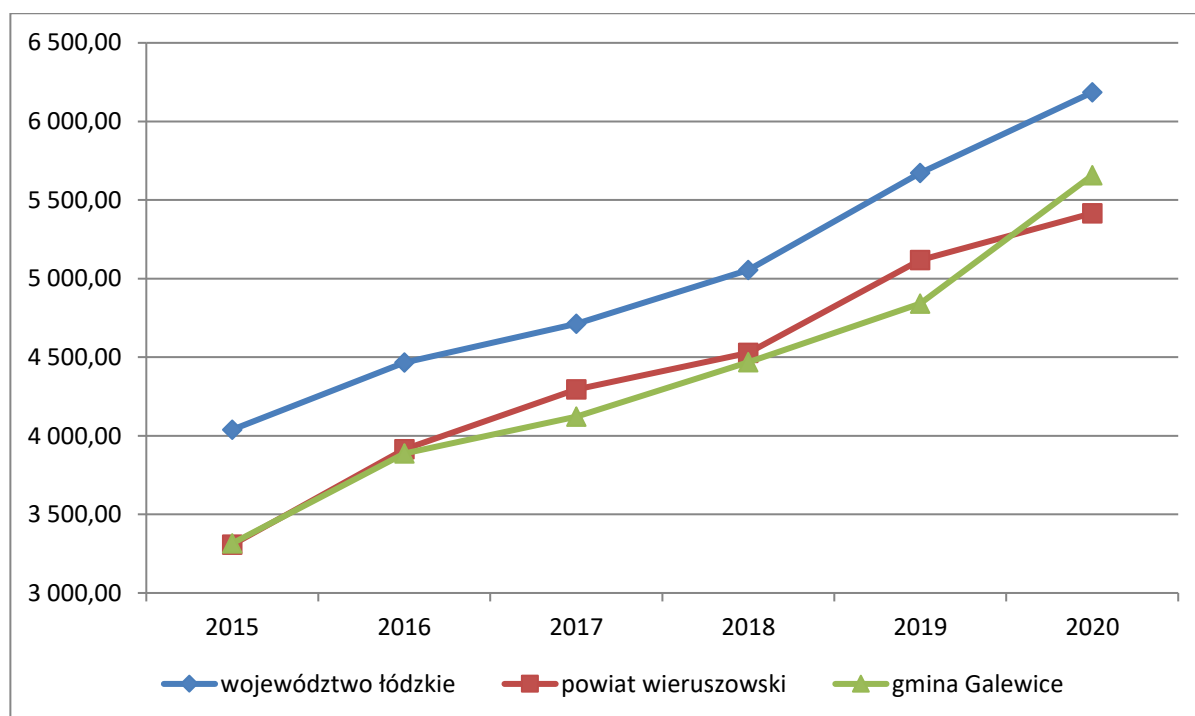
Obecnie Gmina posiada 4 farmy fotowoltaiczne na dwóch SUW w miejscowości Osiek, Ostrówek i dwóch oczyszczalniach w miejscowości Galewice i Węglewice.

## 2.3 STAN FINANSÓW SAMORZĄDOWYCH

### 2.3.1 WYKONANIE BUDŻETU

W latach 2015-2020 dochody budżetu Gminy Galewice ulegały corocznemu zwiększeniu. W 2015 roku wyniosły one nieco ponad 20,5 mln zł, by w roku 2020 po raz pierwszy przekroczyć barierę 30 mln zł.

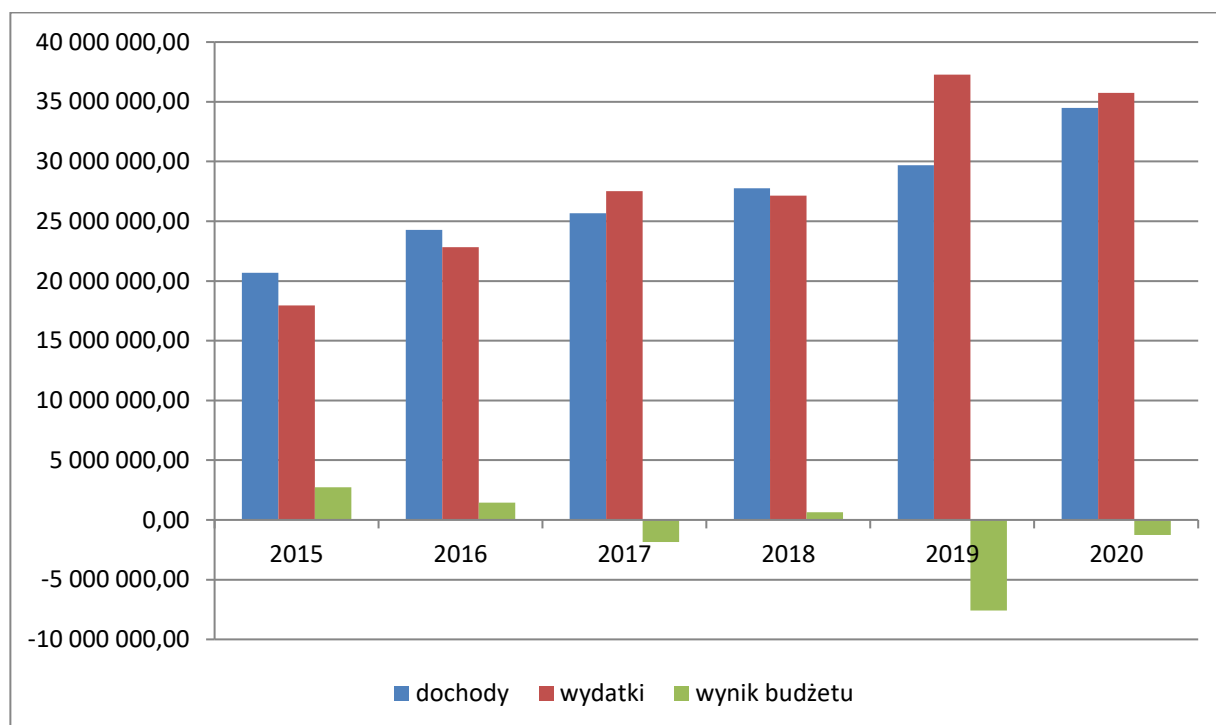
Wraz z nominalnym wzrostem dochodów budżetu Gminy Galewice w analizowanych latach stale rósł wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca. W 2015 roku było to 3.315,67 zł, a w 2020 roku – 5.656,85 zł. W ujęciu nominalnym wzrost ten wyniósł więc 70,6%. Analiza wykresu poniżej pokazuje, że wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Galewice był niższy od średniej wyznaczonej dla gmin województwa łódzkiego (6.184,58 zł) oraz nieznacznie wyższy niż średnia wyznaczona dla gmin powiatu wierszowskiego (5.415,84 zł).



Wykres 7 Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Galewice na tle porównywanych jednostek  
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wraz ze wzrostem dochodów budżetu Gminy Galewice ciągu ostatnich 5 lat rosły też jego wydatki. Na wykresie poniżej można zauważyć, że ostatnie dwa lata w Gminie Galewice zostały zamknięte deficytem budżetowym (ostatnia nadwyżka wystąpiła w 2018 roku). Jednocześnie można zauważyć, dynamika wzrostu wydatków jest wyższa niż dynamika wzrostu dochodów budżetu Gminy.





Wykres 8 Wykonanie budżetu Gminy Galewice w latach 2015-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Niezmiernie istotną kategorią dla prawidłowego funkcjonowania Gminy jest tzw. nadwyżka operacyjna (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi), która na koniec 2020 roku została osiągnięta na poziomie 3.242.407,50 zł. Osiągnięcie odpowiedniego poziomu tej nadwyżki w analizowanym roku budżetowym oraz w latach kolejnych jest podstawowym warunkiem nie tylko spełnienia wymogów ustawowych lecz także osiągnięcia możliwości realizowania zadań o charakterze inwestycyjnym (ze środków własnych i możliwych wówczas do zaciągnięcia zobowiązań długoterminowych). Osiągnięty wynik zapewnia stabilizację tej kategorii danych budżetowych.

### 2.3.2 STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów Gmina posiada kompetencje do uchwalania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

W 2020 roku można zaobserwować zwiększony poziom (w odniesieniu do 2019 r.) środków pochodzących z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej przy obniżeniu poziomu dotacji celowych na dofinansowanie bieżących zadań własnych Gminy. Dotacje na realizację zadań zleconych na ogół nie wpływają na ogólną sytuację finansową Gminy ze względu na ich typowo redystrybucyjny charakter. Zanotowane obniżenie poziomu dotacji na realizację zadań własnych przy utrzymywaniu się takiej tendencji w dłuższej perspektywie czasowej może powodować ograniczenie możliwości generowania wolnych środków na inne dziedziny budżetowe. Ważną kategorią realizowanych wpływów budżetowych są dochody własne. Jest to kategoria, która decyduje o możliwości wygenerowania odpowiedniego poziomu dochodów gwarantujących sfinansowanie podstawowych zadań Gminy. Wykonanie dochodów własnych w 2020 roku należy ocenić pozytywnie gdyż obserwuje się wzrost ich wysokości na przestrzeni ostatnich okresów sprawozdawczych. Stabilizacja tej kategorii dochodów w dłuższej perspektywie stanowi istotny element właściwego prognozowania budżetu.

Analizując strukturę planowanych w 2020 roku wydatków zauważyć można zmiany udziału w wydatkach ogółem w rozdziałach, które mają najwyższy wpływ w realizacji budżetu. W 2020 roku (w porównaniu do 2019 roku) wzrósł udział wydatków przede wszystkim: działu transport i łączność (o 6,73 pp.), działu oświata i wychowanie (o 4,96 pp.), działu rodzina (o 4,13 pp.). Jednocześnie obniżeniu uległ udział wydatków działu gospodarka komunalna i ochrona środowiska (o 18,44 pp.). Udział planowanych wydatków w pozostałych działach był zbliżony na przestrzeni ostatnich dwóch okresów sprawozdawczych.

Stopień realizacji planowanych wydatków w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej jest bardzo zróżnicowany zarówno w wykonaniu bieżącego roku jak i w zestawieniu analogicznych okresów sprawozdawczych. Wpływa na to ma różny poziom planowanych wydatków inwestycyjnych w poszczególnych działach oraz zmiany kierunków części wydatków bieżących odpowiednio do aktualnych potrzeb realizacji podstawowych zadań Gminy.

Istotnym rodzajem wydatków w funkcjonowaniu każdego samorządu są wydatki inwestycyjne realizujące potrzeby lokalnej społeczności. Analizując strukturę budżetową w tym kontekście obserwujemy, że udział planowanych wydatków majątkowych w 2020 w odniesieniu do wydatków budżetu ogółem kształtował się na poziomie 21,4% i stanowi wskaźnik niższy od zakładanego w 2019 roku (30,2%).

Stan zobowiązań Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na 31 grudnia 2020 r. wynosił 15.480.432,06 zł.

Rada Gminy w Galewicach przyjęła uchwałę Nr IV/24/19 w dniu 28 stycznia 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie środków stanowiących fundusz sołecki w budżecie Gminy. Środki z funduszu mają zostać przeznaczone na realizację przedsięwzięć, które będąc zadaniami własnymi Gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców sołectwa oraz są zgodne ze strategią rozwoju Gminy.

### 3. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

#### 3.1 DEMOGRAFIA

W Gminie Galewice od kilkunastu lat zachodzą intensywne procesy demograficzne. Mają one istotny wpływ na rozwój przestrzenny, społeczny i gospodarczy. Spadek liczby ludności bardzo znacząco oddziałuje na kwestie związane z zarządzaniem publicznym, wskazując władzom samorządu Gminy Galewice nowe wyzwania rozwojowe.

##### 3.1.1 ZMIANY ZALUDNIENIA<sup>4</sup>

Według danych GUS (stan na 31.12.2021 r.) Gminę Galewice zamieszkiwało 6.055 osób, w tym: 3.021 kobiet oraz 3.034 mężczyzn. W ciągu 5 lat w stosunku do 2016 r., populacja Gminy zmniejszyła się o 188 osób. W związku z systematycznym spadkiem liczby ludności, gęstość zaludnienia w Gminie Galewice zmalała w badanym okresie z 46 do 45 osób na km<sup>2</sup>.

Tabela 17 Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Gminie Galewice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Dynamika 2016-2021 (2016=100%)
Ogółem	6 243	6 199	6 179	6 115	6 096	6 055	96,99
Mężczyźni	3 110	3 119	3 114	3 084	3 068	3 034	97,56
Kobiety	3 133	3 080	3 065	3 031	3 028	3 021	96,43
Gęstość zaludnienia [os/km <sup>2</sup> ]	46	46	46	45	45	45	

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

##### 3.1.2 URODZENIA, ZGONY I PRZYROST NATURALNY

Liczba urodzeń w Gminie Galewice od 2016 roku utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W 2021 roku urodziło się o 29 dzieci mniej niż w 2018 roku. Liczba zgonów w latach 2015-2019

<sup>4</sup> Dane GUS dotyczą osób zameldowanych w Gminie. Gminy posiadają także własne dane dotyczące liczby mieszkańców według „deklaracji śmieciowych”. Z uwagi na konieczność zachowania zasady porównywalności, w analizach dynamiki i struktury ludności w Gminie Galewice przyjęto oficjalne dane GUS.

pozostawała na podobnym poziomie (z niewielkimi wahaniami). Niestety rok 2020 przyniósł znaczny wzrost liczby zgonów. Spowodowane jest to z pewnością pandemią COVID-19. Przewaga zgonów nad urodzeniami oznacza ujemny przyrost naturalny (-5,27 na 1000 osób). Takie uwarunkowania z demograficznego punktu widzenia są bardzo niekorzystne.

Tabela 18 Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w Gminie Galewice w latach 2015-2021

Wskaźniki	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Urodzenia żywe	74	72	77	49	65	48
Zgony	72	76	65	67	92	80
Przyrost naturalny	2	-4	12	-18	-27	-32
Współczynnik przyrostu naturalnego (na 1 000 os.)	0,32	-0,65	1,94	-2,94	-4,43	-5,27

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

### 3.1.3 MIGRACJE

Kolejnym znaczącym bodźcem, wpływającym na liczbę ludności są migracje ludności. Gmina Galewice jest obszarem, w którym liczba emigrantów jest znacznie większa niż liczba imigrantów. W 2021 roku na terenie Gminy zameldowały się 52 osoby, w tym 26 z miast i 26 ze wsi. W tym samym roku wymeldowało się ogółem 66 osób. W badanym okresie saldo migracji było niezmiennie ujemne (wyjątek rok 2018), w 2021 roku wynosiło -14. Przyrost rzeczywisty (suma przyrostu naturalnego i salda migracji) w 2021 r. był także ujemny i wynosił -46 osób. Stwierdzić należy, że spadek zaludnienia Gminy wytwarzają w 30% migracje i 70% przyrost naturalny.

Tabela 19 Migracje w Gminie Galewice w latach 2016-2021

Wskaźniki	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zameldowania ogółem	47	21	59	61	36	52
Zameldowania z miast	16	7	25	30	16	26
Zameldowania ze wsi	29	14	34	31	20	26
Wymeldowania ogółem	51	57	51	76	54	66
Wymeldowania do miast	24	25	13	29	16	20
Wymeldowania na wieś	27	32	38	47	38	46
Saldo migracji	-4	-36	8	-15	-18	-14
Przyrost rzeczywisty	-2	-40	20	-33	-45	-46

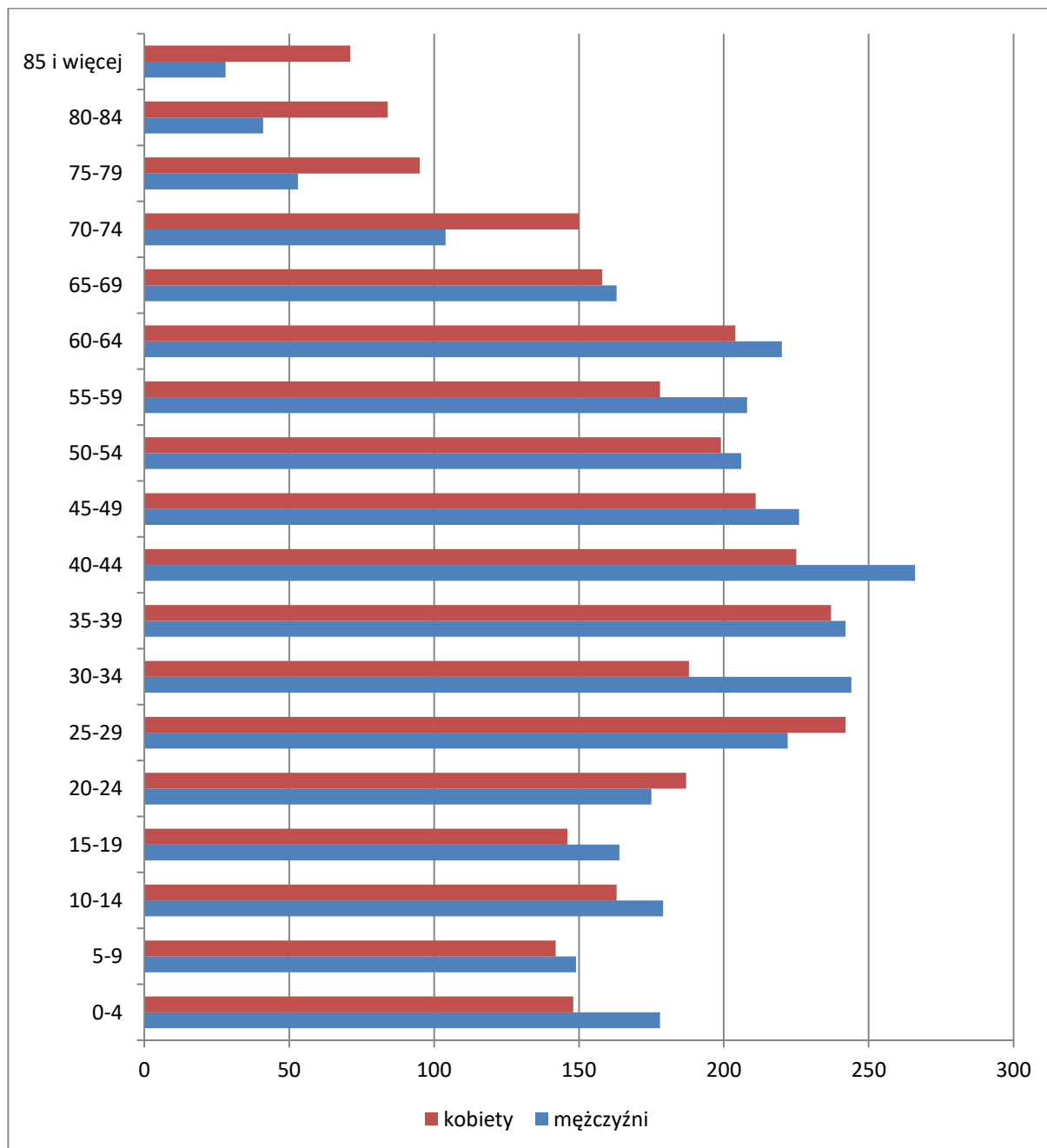
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

### 3.1.4 STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI

Z obecnego stanu rozwoju demograficznego w Gminie Galewice wywnioskować można, że potęgować się będzie starzenie się społeczeństwa. W latach 2010-2020 w wiek emerytalny weszli mieszkańcy urodzeni w powojennym wyżu demograficznym z lat 50. W Gminie podwyższa się długość oczekiwanego trwania życia. W chwili obecnej, mieszkańiec województwa łódzkiego średnio dożywa 75 lat (kobiety – 79,6 lata, mężczyźni – 71,7 lat).

Jeśli spojrzeć na strukturę płci w Gminie Galewice to nieznacznie przeważają mężczyźni. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn (wskaźnik feminizacji) w 2021 r. wynosiła 100 i była niższa niż w województwie łódzkim (110) i powiecie wierszowskim (102). W 2021 r. w Gminie urodziło się więcej dziewczynek niż chłopców (o 14). W grupach wiekowych do 69 lat przeważają mężczyźni. W starszych grupach wiekowych, widoczna jest znaczna przewaga kobiet nad mężczyznami.

Z wykresu poniżej można wywnioskować, że w Gminie Galewice dość duży udział w populacji stanowią dzieci i młodzież. Jest to sytuacja pożądana, ponieważ zapewnia względną zastępowalność pokoleń. Z uwagi na wydłużanie się przeciętnego trwania życia należy spodziewać się w najbliższych latach, stałego wzrostu liczby osób starszych. W latach 2016-2021 liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje. Ma to z pewnością związek z niską liczbą urodzeń. Liczba osób w wieku produkcyjnym także spada. Z kolei grupa osób w wieku poprodukcyjnym systematycznie powiększa się. Te informacje oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie licznie zasilana przez grono osób znajdujących się aktualnie w wieku produkcyjnym, świadczy o tym, że prognozy demograficzne dla Gminy Galewice wyglądają mało korzystnie. Jest to sytuacja identyczna z sytuacją kraju. Z pewnością powyższe tendencje będą wymagały przystosowania usług społecznych do potrzeb seniorów.



Wykres 9 Struktura ludności wg płci i wieku w Gminie Galewice w 2021 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Liczba ludności w Gminie w wieku przedprodukcyjnym, w latach 2016-2021, spadła o 63 osoby czyli o ponad 5%. Od 2016 roku grono mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 223 osoby – czyli o ponad 5%. Inaczej sytuacja wygląda z liczbą mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. W tym przypadku zanotowano wzrost o 98 osób (ponad 9%). Wskaźnik obciążenia demograficznego ludności (liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w Gminie Galewice wzrósł z 27,3 (2016 r.) do 31,5 (2021 r.).

Tabela 20 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Galewice w latach 2016-2021

Ludność w wieku	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przedprodukcyjnym	1 187	1 185	1 171	1 134	1 148	1 124
Produkcyjnym	3 973	3 928	3 908	3 851	3 797	3 750
Poprodukcyjnym	1 083	1 086	1 100	1 130	1 151	1 181

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Z powyższej analizy wywnioskować można, że sytuacja pod względem skali i dynamiki procesów demograficznych w Gminie Galewice jest zbliżona do sytuacji w województwie łódzkim, a także w całym kraju. W ostatnich 6 latach w Gminie następuje spadek liczby ludności, ma miejsce ujemny przyrost naturalny i ujemny wskaźnik salda migracji. Względnie młodej populacji Gminy wtóruje bardzo szybki proces starzenia się społeczności.

### 3.1.5 PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Przygotowana w 2017 r. przez Główny Urząd Statystyczny „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030” sygnalizuje, że w najbliższych latach na terenie Gminy Galewice zachodzić będą wzmożone procesy demograficzne, które doprowadzać miały do wzrostu liczby ludności. Niestety na chwilę obecną przewidywania GUS okazują się błędne. Zamiast wzrostu liczby mieszkańców następuje jej spadek. Na chwilę obecną wydaje się mało prawdopodobne aby prognoza GUS miała się w pełni urzeczywistnić.

Tabela 21 Liczba ludności ogółem oraz w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Galewice w 2021 r. i 2030 r. (prognoza)

Ludność w wieku	2020 (stan rzeczywisty)	2021 (wg prognozy GUS)	2030 (wg prognozy GUS)
Przedprodukcyjnym	1 124	1 217	1 186
Produkcyjnym	3 750	3 854	3 752
Poprodukcyjnym	1 181	1 207	1 380
Razem	6 055	6 278	6 318

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Według prognozy GUS na obszarze Gminy Galewice oczekiwać należy:

- Zwiększenia liczby ludności ale:
  - Spadku liczby ludności w Gminie w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym;
  - Wzrostu udziału w populacji osób w wieku poprodukcyjnym.

Pozwala to na wysunięcie wniosku, że najślabzszymi stronami demografii Gminy obecnie są m.in.:

- Niski poziom urodzeń;
- Zmniejszający się udział ludności w wieku produkcyjnym,
- Ujemny przyrost naturalny;
- Ujemne saldo migracji.

Bardzo niepożądanym pod względem demograficznym zjawiskiem, mogącym nasilić i uwidocznic się w najbliższych latach w Gminie Galewice, jest przyrost liczby ludzi starszych w ogólnej populacji Gminy – starzenie się społeczeństwa.

## **3.2 KAPITAŁ SPOŁECZNY**

### **3.2.1 EDUKACJA**

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za utrzymanie i rozwój bazy materialnej szkół i placówek wychowania przedszkolnego. Odpowiedzialność ta dotyczy wymiaru ekonomicznego oraz rozciąga się również na sferę zobowiązań wobec społeczności Gminy w zakresie tworzenia systemu edukacyjnego, który stworzy młodzieży szanse osobistego rozwoju, a środowisku zapewni cywilizacyjny awans. Gmina Galewice dąży do tworzenia takich warunków funkcjonowania szkół i placówek wychowania przedszkolnego, które zapewniają powszechność, celowość oraz wysoką jakość systemu edukacyjnego. Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych z roku na rok podlega modernizacji. Działania te powodują, że baza lokalowa spełnia określone standardy i normy użytkowe. Czynnikiem warunkującym stopień natężenia prac remontowych w głównej mierze są finanse Gminy Galewice. Ponadto Gmina czyni starania o pozyskiwanie środków zewnętrznych biorąc udział w różnego rodzaju programach rządowych oraz projektach unijnych. Obiekty oświatowe, ich wyposażenie (pracownie komputerowe, sale gimnastyczne), a także odpowiednie kwalifikacje nauczycieli są przedmiotem dokładnej analizy władz Gminy. Wyraźnie widać także podejmowane działania wychowawcze, ukierunkowane na kształtowanie pożądaných społecznie postaw i właściwy rozwój osobowości młodego pokolenia. System edukacji w Gminie powinien być oparty na próbie budowania ładu w środowisku lokalnym poprzez dialog rodziców, nauczycieli i władze Gminy, podejmowanie prawidłowych decyzji dotyczących bazy materialnej, służącej kształceniu, opiece i wychowaniu oraz racjonalnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

W 2022 r. w Gminie Galewice funkcjonowało 5 placówek oświatowych – 4 szkoły podstawowe oraz gminne przedszkole. Na terenie Gminy funkcjonowały również 3 punkty przedszkolne. Infrastruktura i baza dydaktyczna szkół podstawowych na terenie Gminy, dla których samorząd jest podmiotem tworzącym, jest systematycznie modernizowana. Szkoły są dobrze wyposażone (sale komputerowe, językowe), a uczniowie mogą korzystać z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Wszystkie placówki oświatowe prowadzone przez gminę Galewice w roku



2022 zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki. Każda placówka oświatowa miała zapewnioną obsługę administracyjno-finansowo-księgową.

W 2020 r. organ prowadzący dokonał reorganizacji placówek na terenie Gminy Galewice. Przede wszystkim ze względów demograficznych zlikwidowano z dniem 31 sierpnia 2020 r. Szkołę Podstawową w Biadaszkach oraz przekształcono Szkołę Podstawową w Ostrówku poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie Szkoły Filialnej w Biadaszkach (którą obecnie zlikwidowano). Z dniem 1 września 2020 r. przeniesiono siedzibę Gminnego Przedszkola z budynku przy ulicy Parkowej 23, który był w złym stanie technicznym, do budynku przy ulicy Marii Konopnickiej 20 w Galewicach. Z dniem 1 września 2020 r. utworzono Zespół Szkolno-Przedszkolny w Galewicach, w skład którego weszły: Szkoła Podstawowa w Galewicach oraz Gminne Przedszkole w Galewicach. W roku szkolnym 2021/2022 w Gminie Galewice funkcjonują:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Galewicach;
- Szkoła Podstawowa w Niwiskach;
- Szkoła Podstawowa w Osieku;
- Szkoła Podstawowa w Ostrówku;

W ramach zadań z zakresu wychowania przedszkolnego funkcjonują oddziały przedszkolne i punkty przedszkolne:

- Gminne Przedszkole w Galewicach wchodzące w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Galewicach;
- Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Niwiskach;
- Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Osieku;
- Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Ostrówku;
- Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Niwiskach;
- Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Osieku;
- Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Ostrówku.

Opiekę dla dzieci do lat 3 dla wszystkich dzieci z terenu Gminy Galewice realizuje Klub Malucha „Bajkowy Kącik” w Galewicach.

Każda placówka szkolna posiada pracownie komputerowe, ze stałym łączem do Internetu, wyposażone w programy multimedialne i użytkowe, które wykorzystywane są w czasie zajęć dydaktycznych. W większości szkoły prowadzą własne strony internetowe.

W Gminie funkcjonuje wymagane prawem oświatowym dowożenie uczniów do placówek oświatowych, które realizowane jest przez dwa busy dostosowane do przewozu osób niepełnosprawnych oraz autobus gminny. Rodzice uczniów dojeżdżający do szkoły własnym środkiem transportu, których droga do domu przekraczała ustalone prawem oświatowym kilometry, otrzymują zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej.

### **3.2.2 KULTURA I SPORT**

Na terenie Gminy Galewice działa Gminny Ośrodek Kultury w Galewicach, który realizuje zadania związane z upowszechnianiem kultury na jej wielu płaszczyznach. Został on utworzony Uchwałą Rady Gminy w 1984 roku. W 2020 r. wraz z podległymi placówkami:

- Wiejski Dom Kultury w Osieku
- Biblioteka Publiczna Gminy Galewice filiami w Osieku, Ostrówku i Węglewicach
- Świetlice wiejskie w Osowej, Ostrówku i Węglewicach.

W siedzibie GOK i poza nią prowadzone są systematyczne zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Zajęcia obejmują aktywność w zakresie nowoczesnych form gimnastyki, sztuk plastycznych, działań o charakterze rękodzielniczym, muzyki i innych.

GOK poprzez Bibliotekę Publiczną realizuje także zadania związane z gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem zbiorów bibliotecznych. GOK angażuje się także w przedsięwzięcia kulturalne powstające we współpracy z innymi podmiotami. GOK prowadzi także koła zainteresowań:

Bardzo istotnym zadaniem w działalności ośrodka kultury jest edukacja artystyczna, którą prowadzi poprzez uczestnictwo w systematycznych zajęciach, warsztatach, spotkaniach, konkursach, przeglądach, itp.

- raz w tygodniu odbywają się zajęcia koła szachowego (nieodpłatnie) w GOK i SP z terenu Gminy,
- zajęcia taneczne dla dzieci z terenu Gminy w GOK Galewice i WDK Osiek (odpłatne),
- zajęcia plastyczne - ceramiczne raz w tygodniu GOK Galewice,
- zajęcia gminnego chóru „Biała Góra” – świetlica Węglewice (nieodpłatne ),
- zajęcia biegów na orientację sportową w Galewicach (nieodpłatnie),
- zajęcia z robotyki/płatne u instruktora, GOK pobiera opłatę za wynajem salki,
- zajęcia zumbi, jogi, relaksacyjne dla Pań i Panów płatne u instruktorów.

Ponadto Gminnym Ośrodkiem Kultury współpracuje z Kołem Pszczelarskim, Kołem Emeryta i Rencisty.

Młodzież i dzieci przebywające w placówkach mogą korzystać z Internetu, usług kserograficznych, gier planszowych i stołowych, tenis stołowy, piłkarzyki, gier telewizyjnych typu X-BOX, interaktywnych KINEX, Fifa 2020, projekcji filmów na dużym ekranie.

Sport stanowi jeden z kluczowych elementów życia społecznego. Promuje odpowiednie zachowania, kształtuje charakter i tożsamość, poprawia ogólną kondycję ciała oraz uczucie szacunku dla innych, przestrzegania określonych zasad, pielęgnuje poczucie solidarności i umiejętność współpracy. Wartości edukacyjne sportu przejawiają się w niewymuszony, naturalny sposób, przybierając postać zabawy. Regularne uprawianie sportu jest sposobem zapobiegania anomalii społecznym takim jak przemoc, przestępczość i narkomania. Poprzez wyraźne oddziaływanie sportu na stosunki międzyludzkie uznaje się, że jego wpływ na życie człowieka wykracza daleko ponad zajęcia czysto sportowe. Wszelkie obiekty sportowe służą jako miejsca spotkań, które integrują ludzi przez co zarazem wzmacniają więzi społeczne. Wychowanie fizyczne oraz promowanie sportu powinno podlegać nieustannemu rozwojowi na wszystkich etapach edukacji, w formach atrakcyjnych dla wszystkich grup wiekowych lokalnego społeczeństwa.

Stale rozwijana, szeroka baza sportowo-rekreacyjna pozwala mieszkańcom aktywnie spędzać czas wolny. Od kilku lat wzrasta także zainteresowanie mieszkańców kulturą i fizyczną i aktywnymi formami spędzania czasu wolnego. Na uwagę zasługuje dyscyplina nordic walking, biegi na orientację, sekcja piłki siatkowej, tenis ziemny, działalność Uczniowskiego Klubu Sportowego Galewice, czy Klubu Sportowego Osiek (sekcja piłki nożnej) . Corocznie na terenie Gminy odbywa się wiele imprez sportowo-rekreacyjnych. Są to m.in. turnieje, zawody, które Gmina organizuje oraz dofinansowuje. Na uwagę zasługuje organizowany wakacyjny festyn sportowo-rekreacyjny, który słynie z rywalizacji sportowców podczas biegu ulicami Galewic, zawodów wędkarskich, turnieju piłki siatkowej oraz turnieju piłki nożnej. Oprócz tego organizowane są corocznie także: Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów, Cross MTB Galewice, Turniej Sołectw, Turniej Piłkarski, Bieg Szaleńca. Ze względu na potencjał Gminy i rozwój dyscypliny sportowej „biegi na orientację” Gmina organizowała także Mistrzostwa Gminy Galewice w Biegach na Orientację oraz była współorganizatorem Międzynarodowych Mistrzostw Polski w Radioorientacji Sportowej.

Wszystkie wyżej wymienione działania sportowe i kulturalne mają znaczenie również dla integracji społeczeństwa lokalnego, wspierają promocję Gminy, współkreują rozwój w duchu zdrowia fizycznego i w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.

### **3.2.3 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE**

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, reguluje ustawa o samorządzie gminnym, która traktuje powyższe jako zadania własne Gminy.

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Swój wkład w poprawę efektywności działania ww. służb mają władze Gminy, które wspierają jednostki OSP:

- OSP Galewice
- OSP Ostrówek,
- OSP Biadaszki,
- OSP Węglewice,
- OSP Osiek,
- OSP Kaski,
- OSP Spóle,
- OSP Niwiska,
- OSP Osowa,
- OSP Rybka,
- OSP Brzózki.

Trzy z nich, OSP Galewice, OSP Ostrówek i OSP Węglewice, to jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), które wyposażone są w specjalistyczny sprzęt umożliwiający podjęcie działań w zakresie ratowniczo-gaśniczym oraz ratownictwa technicznego i medycznego. Wszystkie wymienione OSP podlegają pod Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Wieruszowie, która raz w roku przeprowadza kontrolę gotowości bojowo-operacyjnej i przeglądy sprzętu silnikowego.

Teren Gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest objęty działaniem Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego KRSG. Celem zapewnienia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej co roku w budżecie Gminy zapewnia się środki finansowe z przeznaczeniem na utrzymanie jednostek OSP i utrzymanie ich gotowości bojowej, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. Jednostki należące do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego dotowane są dodatkowo z budżetu państwa.

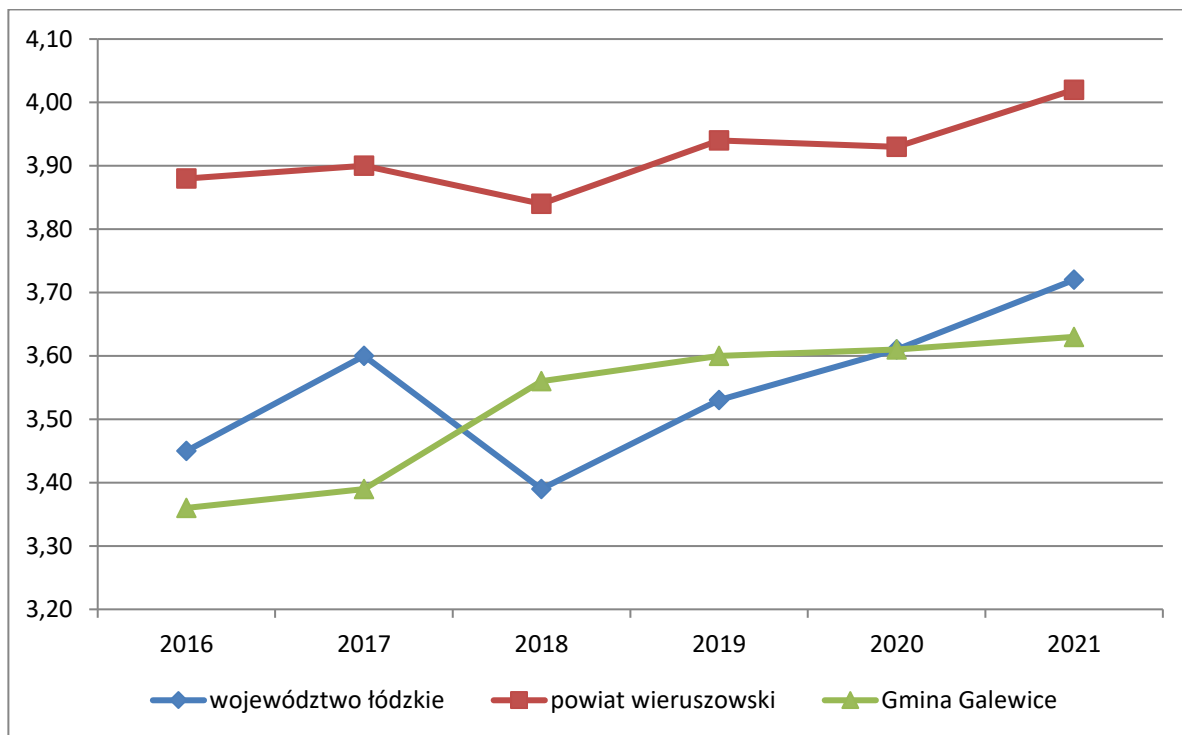
Teren Gminy Galewice znajduje się w obrębie Komendy Powiatowej Policji w Wieruszowie. W Gminie Galewice od kilku lat nie ma Posterunku Policji, został jedynie punkt przyjęć interesantów w każdy piątek w godzinach 10.00 do 11.00, aby doinformować mieszkańców w sprawach zgłoszeń bądź uzyskania informacji. Takie rozwiązanie nie zaspakaja potrzeb mieszkańców Gminy.

Wskaźnik wykrywalności ogólnej przestępstw na terenie Gminy Galewice ukształtował się na poziomie 71,2 %, natomiast na terenie powiatu wyniósł 82,9 %.

### **3.2.4 OTOCZENIE WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE**

Według stanu na rok 2021 na terenie Gminy Galewice działają 22 organizacje pozarządowe, stowarzyszenia oraz fundacje. Są to organizacje o charakterze sportowym, oświatowym, kulturalnym, religijnym, społecznym, historycznym lub innym. Do ich głównych zadań należy wsparcie działań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, kultury, sztuki, oświaty, promocji zdrowego trybu życia czy dziedzictwa narodowego. W ramach realizacji tych zadań organizacje te zajmują się prowadzeniem placówek profilaktyczno-środowiskowych, prowadzeniem terapii i poradnictwa na rzecz osób uzależnionych, organizacją warsztatów, pikników kulturalnych, konkursów, wydarzeń sportowych i spotkań twórczych, itp.

Wykres poniżej przedstawia liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 1 tys. mieszkańców w Gminie Galewice (3,63 w 2021 roku) oraz powiecie wieruszowskim i województwie łódzkim. Na jego podstawie można zauważyć, że w ostatnich latach liczba ta systematycznie wzrasta. Jednocześnie jest to wynik zbliżony do wyników analizowanych jednostek. Średnia wyznaczona dla powiatu wieruszowskiego w ostatnim badanym roku to 4,02, a dla województwa łódzkiego – 3,72.



Wykres 10 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Galewice na tle porównywanych jednostek

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Oprócz OSP w Gminie działają także: Koła Gospodyń Wiejskich w Jeziornej, Bidadzskach, Foluszczykach i Kolonii Osiek, Stowarzyszenie Rozwoju Węglewic „Biała Góra”, Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Osowa „Pod Kostrzewą”, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Arkadia” w Osieku, Klub Sportowy GALEWICE w Galewicach, Klub Sportowy „Osiek”. Organizacje te zajmują się m.in. szeroko rozumianą działalnością kulturalną, edukacyjną, upowszechnieniem sportu i rekreacji oraz aktywnego wypoczynku.

### 3.3 OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Opiekę medyczną zapewniają Niepubliczne Ośrodki Zdrowia w Galewicach i w Osieku oraz zatrudnieni tam lekarze i pielęgniarki. Zaopatrzenie w leki świadczy apteka w Galewicach i w Osieku. Najbliższą placówką szpitalną jest Powiatowe Centrum Medyczne Spółka z o.o. NZOZ Szpitala Powiatowego w Wieruszowie. Mimo tego, że na terenie Gminy zapewniona jest podstawowa opieka zdrowotna (lekarz rodzinny), mieszkańcy mają utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych i służb ratownictwa.

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie

w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną na terenie Gminy Galewice działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Galewicach. Ośrodek realizuje zadania wynikające głównie z ustawy o pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, m.in. koordynuje rozwiązanie problemów społecznych na terenie Gminy.

Oferta GOPS skierowana jest do mieszkańców, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej.

W wykonywaniu zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi Gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi Gminy, służbą zdrowia, policją, sądami, prokuraturą, kuratorami sądowymi, społecznymi, przedstawicielami oświaty, stowarzyszeniami i fundacjami znajdującymi się na terenie Gminy oraz instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną.

Tabela 22 Wykaz gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	133	130	118	123	119	96
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej	414	414	339	318	304	237

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Katalog powodów umożliwiających korzystanie z pomocy społecznej został określony w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej.

Na dzień 31.12.2020 r. w Gminie Galewice zamieszkiwało 6.096 osób . W roku 2020 pomocą społeczną objętych zostało 96 gospodarstw domowych. W rodzinach tych było 237 osób, co stanowi 4% ogółu ludności Gminy Galewice.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Galewicach w związku ze swoją misją niesienia skutecznej pomocy mieszkańcom Gminy Galewice w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych duży nacisk kładzie na realizację środowiskowej pracy socjalnej tj. na pracę z lokalną społecznością poprzez stałą i ścisłą współpracę z instytucjami z terenu Gminy, organizacjami pozarządowymi, identyfikowanie potrzeb i określanie kierunków rozwoju wybranych zagadnień polityki społecznej.

## ZAŁĄCZNIK NR 2: WZÓR ANKIETY

### ANKIETA na potrzeby sporządzenia „Strategii Rozwoju Gminy Galewice”

Szanowni Państwo, dla Gminy Galewice zostanie opracowana „Strategia Rozwoju Gminy Galewice”. Jeśli chcą Państwo mieć wpływ na działania rozwojowe naszej Gminy, to prosimy o wypełnienie niniejszej ankiety. Dziękujemy!

- 1. Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.**

SPOŁECZEŃSTWO						
Jak Pani/Pan ocenia:	Nie dotyczy/nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz Gminy?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Dostęp do żłobków / klubów malucha?						
Jakość opieki żłobkowej na terenie Gminy?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (DPS, Klub Seniora)						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
GOSPODARKA						
Jak Pani/Pan ocenia:	Nie dotyczy/nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru Gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie Gminy?						
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy?						
Dostępność usług na terenie Gminy?						
Konkurencyjność Gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						
ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ						
Jak Pani/Pan ocenia:	Nie dotyczy/nie mam zdania	1	2	3	4	5
Estetykę Gminy?						
Jakość powietrza w Gminie?						
Ofertę Gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Czystość terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce)?						
Czystość lasów?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie Gminy?						
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA						
Jak Pani/Pan ocenia:	Nie dotyczy/nie mam zdania	1	2	3	4	5
Stan dróg w Gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						



Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w Gminie?						
<b>TURYSTYKA I REKREACJA</b>						
Jak Pani/Pan ocenia:	Nie dotyczy/nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną Gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w Gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne Gminy, mające na celu upowszechnianie turystyki i rekreacji?						
<b>EDUKACJA I KULTURA</b>						
Jak Pani/Pan ocenia:	Nie dotyczy/nie mam zdania	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w Gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie Gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w Gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie Gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie Gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie Gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w Gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w Gminie? (godziny i dni otwarcia itp.)						
Działalność świetlic wiejskich?						

**2. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w Gminie w ciągu najbliższych lat:**

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- poprawa funkcjonowania transportu publicznego na terenie Gminy
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej

- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości / ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja Gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (jakie?).....

**3. Na zakończenie prosimy o wskazanie Pani/Pana refleksji, uwag, spostrzeżeń, rekomendacji, pomysłów, propozycji projektów, które uważa Pan/Pani za ważne w kontekście opracowywanej „Strategii Rozwoju Gminy Galewice”**

.....  
 .....  
 .....  
 .....

**4. Metryczka**

a) W jakim przedziale wiekowym się Pani/Pan znajduje?

- do 24 lat
- 25-35 lat
- 36-50 lat
- 51-70 lat
- powyżej 70 lat

b) Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

c) Sołectwo:

- Biadaszki

- Brzózki
- Dąbie
- Foluszczyki
- Galewice
- Galewice A
- Gąszcze
- Jeziorna
- Kaski
- Kaźmirów
- Kolonia Osiek
- Kużaj
- Niwiska
- Osiek
- Osowa
- Ostrówek
- Pędziwiatry
- Przybyłów
- Rybka
- Spóle
- Węglewice
- Żelazo

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY!

### ZAŁĄCZNIK NR 3: TABELA EWALUACYJNA

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	PLANOWANY TERMIN WYKONANIA	FAKTYCZNY TERMIN WYKONANIA	REALIZACJA (TAK/NIE)
1.1. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej	Rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,				
	Aktywna współpraca z powiatem wieruszowskim w celu rozbudowy i modernizacji dróg powiatowych, w tym przylegających chodników, ścieżek rowerowych i infrastruktury towarzyszącej,				
	Podniesienie standardu dróg dojazdowych do pól, np. poprzez utwardzanie nawierzchni,				
	Rozbudowa szlaków pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą np. przystankami, odpowiednim oznakowaniem,				
	Uruchomienie transportu celowanego, m.in. dla seniorów, pozwalającego dojechać z miejsca zamieszkania np. do ośrodka zdrowia czy jednostek administracyjnych.				
1.2. Zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy	Wspieranie budownictwa mieszkaniowego m.in. poprzez zapewnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, uczestnictwo w programach rządowych,				
	Rekultywacja terenów wokół istniejących zbiorników wodnych wraz z koncepcją alternatywnego użytkowania terenu,				
	Działania związane z zapobieganiem powodziom				
	Zagospodarowanie (opracowanie koncepcji) terenu. na cele np. ośrodka zdrowia, budownictwa				

	mieszkaniowego lub innych usług				
	Rewitalizacja najbardziej zaniedbanych, zniszczonych miejsc w Gminie (np. budynków reprezentatywnych, placów, zabytków),				
	Bieżąca aktualizacja dokumentów z zakresu planowania przestrzennego, w tym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.				
1.3. Zapewnienie wysokiej jakości	Rozbudowa i remont sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej (wraz z hydroforniami) w kolejnych miejscowościach Gminy				
	Remonty i modernizacje oczyszczalni ścieków				
	Stworzenie programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, wspierającego mieszkańców niemających możliwości podłączenia się do sieci kanalizacyjnej,				
	Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej				
	Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawnej segregacji odpadów i odpowiedniego gospodarowania odpadami,				
	Dalsze systematyczne wymiany oświetlenia ulicznego na inteligentne systemy;				
	Wspieranie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, m.in. poprzez kontynuację programu dopłat do wymiany pieców,				
	Współpraca z NFOŚiGW w zakresie programu Czyste powietrze, w tym stworzenie punktu obsługi dla mieszkańca				
	Promocja i wsparcie				

	procesu wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (w tym pompy ciepła, energia słoneczna, wiatrowa),				
	Odpowiednie utrzymanie systemów melioracyjnych jezior i pozostałych cieków wodnych, we współpracy z Wodami Polskimi,				
	Współpraca w sprawie realizacji przedsięwzięcia w zakresie realizacji inwestycji: „Budowa zbiornika retencyjnego Okoń” z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie				
	Zwiększenie retencji wodnej na obszarze Gminy,				
	Zwiększenie kontroli nad zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych,				
	Promocja i wsparcie nowych nasadzeń drzew, w szczególności miododajnych w celu zwiększenia bioróżnorodności.				
2.1. Rozwój gospodarczy oparty na zasobach Gminy	Pozyskanie nowych terenów z przeznaczeniem na inwestycje,				
	Pozyskanie nowych inwestorów skłonnych lokalizować przedsięwzięcia na terenie Gminy,				
	Stworzenie spójnego systemu ulg podatkowych i zachęt inwestycyjnych,				
	Wsparcie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, w szczególności z wykorzystaniem istniejącego potencjału rolniczego (rodzinne przetwórnice, rolniczy handel detaliczny), w tym stworzenie przestrzeni pod sprzedaż produktów lokalnych,				
	Realizacja inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,				
	Aktywizacja zawodowa osób rezygnujących z prowadzenia działalności				

	rolniczej, m.in. poprzez pomoc w nabywaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych.				
2.2. Ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego	Wsparcie inwestycji związanych z renowacją obiektów zabytkowych na terenie Gminy,				
	Tworzenie zachęt do odnowy zabytków będących w posiadaniu właścicieli prywatnych,				
	Utworzenie izby pamięci/wystawy prezentującej historię i dziedzictwo lokalne Gminy,				
	Organizacja imprez cyklicznych dla mieszkańców (kulturalnych, sportowych połączonych ze zwiedzaniem/odkrywaniem lokalnego dziedzictwa),				
	Wspieranie kultury lokalnej m.in. zespołów folklorystycznych, kół gospodyń wiejskich,				
	Wsparcie dla lokalnych wytwórców oraz znalezienie produktu lokalnego.				
2.3. Rozwój turystyczny i promocja Gminy	Poprawa stanu istniejącej bazy noclegowej, w tym agroturystyk, we współpracy z podmiotami prywatnymi,.				
	Utworzenie punktu informacji turystycznej,				
	Promocja Gminy poza jej granicami m.in. poprzez utworzenie folderu reklamowego, wykorzystanie istniejących wydawnictw,				
	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie pozyskiwania turystów (np. geocatching)				
	Promocja ekstensywnej turystyki, niezakłócającej środowiska na obszarach leśnych i chronionych, we współpracy z Lasami Państwowymi oraz jednostkami ościennymi				
3.1. Zapewnienie	Przebudowa, rozbudowa i modernizacja budynków				

wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji	szkół w celu dostosowania do aktualnych potrzeb,				
	Dostosowanie godzin funkcjonowania przedszkoli do potrzeb mieszkańców,				
	Stale doposażanie placówek oświatowych w pomoce naukowe i technologie sprzyjające nauce,				
	Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi, w zakresie korelacji pomiędzy potrzebami na lokalnym rynku pracy a wykształceniem młodzieży				
	Aktywne włączanie dzieci i młodzieży w zajęcia z zakresu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego				
	Organizacja letniego i zimowego wycieczki dla dzieci i młodzieży np. w formie półkolonii.				
3.2. Rozwój oferty rekreacyjnej, kulturalnej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego	Stworzenie bazy aktywizacji i opieki nad seniorami: Klubu Seniora, domu dziennej opieki, Rady Seniorów jako organu współpracującego z Wójtem i Radą Gminy				
	Popularyzacja kultury fizycznej i zdrowego trybu życia, m.in. poprzez rozbudowę i modernizację bazy sportowej				
	Rozwój bazy rekreacyjnej				
	Wyznaczenie nowych oraz aktualizacja istniejących szlaków spacerowo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą				
	Systematyczne doposażanie i modernizacja placów zabaw Gminnego Ośrodka Kultury				
	Dalsza organizacja i rozwój zawodów sportowych o randze lokalnej i ponadlokalnej,				
	Utworzenie nowych siłowni zewnętrznych, miniparku sensorycznego, ścianki wspinaczkowej i lodowiska				
3.3.	Poprawa dostępności do				



Zapewnienie bezpieczeństwa i rozwój oferty prozdrowotnej	obiektów gminnych dla osób ze szczególnymi potrzebami m.in. poprzez zniesienie barier architektonicznych,				
	Zwiększenie dostępności mieszkańców do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, m.in. przy wykorzystaniu transportu celowanego,				
	Działania profilaktyczne związane z ochroną zdrowia - programy zdrowotne realizowane we współpracy i samodzielnie przez gminę,				
	Rozwój monitoringu gminnego				
	Stworzenie świetlicy socjoterapeutycznej,				
	Zapewnienie dostępności do stałej opieki psychologicznej,				
	Wspieranie rodzin w funkcjonowaniu (np. badanie rozwoju dzieci, pomoc asystenta rodziny)				
	Działania na rzecz problemów związanych ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i narkomanii, uzależnień behawioralnych,				
	Współpraca z instytucjami zapobiegającymi bezrobociu, ubóstwu i bezdomności				
	Rozwój zaplecza komunalno-socjalnego na terenie Gminy				
Systematyczne doposażanie i modernizacja przychodni lekarskich i OSP					

# ZAŁĄCZNIK NR 4: OPINIA RDOŚ DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE”

Łódź, 30 maja 2022 r.



WOOS.411.167.2022.AJa.2

Pan Piotr Kołodziej  
Wójt Gminy Galewice

W odpowiedzi na wniosek z 19 kwietnia 2022 r. znak: RIIRG.5.IG.2022 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi 9 maja 2022 r.) dotyczący uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice”, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 53 ust. 2 pkt 2 oraz art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) z uwagą na odmowę uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu, uzgadnia zakres prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 51 oraz art. 52 cytowanej ustawy.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko winna identyfikować, analizować i ocenić oddziaływania generowane zapisami projektu dokumentu na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz obejmować analizę możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza dla zidentyfikowanych części wód.

Ponadto powinna zawierać analizę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na klimat, zmiany klimatu, odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem kłesek żywiolowych, jak i analizę oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu. Powyższa analiza winna również uwzględnić wpływ projektu dokumentu na różnorodność biologiczną i inne elementy środowiska.

Regionalny Dyrektor  
Ochrony Środowiska w Łodzi

Arkadiusz Małec  
*(podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym)*

*(Jako zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego)*  
Strona: 1  
T. Adresat: (wPUAF)  
Sprawę prowadzi Arkadiusz Jankowski, tel. (42) 665 09 78

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi  
95-113 Łódź, ul. Traugotta 25, tel.: +48 (42) 665-03-70, fax: +48 (42) 665-03-71, adres elektronicznej skrzynki podawczej: ePUAF: /100598700@skrytka.gop  
Adresatami danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi. Podane dane przetwarzane są w celu wyrażenia opinii o oddziaływaniu na środowisko. Każdej osobie fizycznej, której dane dotyczą, przysługują następujące prawa: do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych w zakresie wyrażonym w przepisach, a także skarga do organu nadzorczego. Więcej informacji dotyczących ochrony danych osobowych dostępnych jest w sekcji: <https://www.gov.pl/strona/infocentrum/chronienie-danych-osobowych>

- aktywna współpraca z powiatem wienuszkowskim w celu rozbudowy i modernizacji dróg powiatowych, w tym przylegających chodników, ścieżek rowerowych i infrastruktury towarzyszącej,
  - podniesienie standardu dróg dojazdowych do pól, np. poprzez utwardzenie nawierzchni,
  - wspieranie budownictwa mieszkaniowego m.in. poprzez zapewnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, uczestnictwo w programach rządowych,
  - rekultywacja terenów wokół istniejących zbiorników wodnych wraz z koncepcją alternatywnego użytkowania terenu,
  - działania związane z zapobieganiem powodzi,
  - zagospodarowanie (opracowanie koncepcji) terenu na cele np. ośrodka zdrowia, budownictwa mieszkaniowego lub innych usług,
  - rozbudowa i remont sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej (wraz z hydroforniami) w kolejnych miejscowościach Gminy,
  - remonty i modernizacje oczyszczalni ścieków,
  - współpraca w sprawie realizacji przedsięwzięcia w zakresie realizacji inwestycji: „Budowa zbiornika retencyjnego Ochoń z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskiej,
  - zwiększenie retencji wodnej na obszarze Gminy,
  - pozyskanie nowych terenów z przeznaczeniem na inwestycje,
  - poprawa stanu istniejącej bazy noclegowej, w tym agroturystyk, we współpracy z podmiotami prywatnymi,
- w uzasadnieniu do wniosku o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie zawarto m.in. informacji dotyczących skali przedsięwzięcia i wielkości zajmowanego terenu, sposobu ich realizacji, podstawowych parametrów projektowanych obiektów budowlanych oraz lokalizacji.

W oparciu o przedstawione materiały Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi oraz mając powyższe na uwadze, odmówił uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice”, ponieważ nie można było jednoznacznie określić wpływu ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko.

Regionalny Dyrektor  
Ochrony Środowiska w Łodzi

Arkadiusz Małec  
*(podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym)*

*(Jako zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego)*  
Strona: 1  
T. Adresat: (wPUAF)  
Sprawę prowadzi Arkadiusz Jankowski, tel. (42) 665 09 78

Łódź, 30 maja 2022 r.



WOOS.411.167.2022.AJa

Pan Piotr Kołodziej  
Wójt Gminy Galewice

W odpowiedzi na wniosek z 19 kwietnia 2022 r. znak: RIIRG.5.IG.2022 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi 9 maja 2022 r.) dotyczący uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice”, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi na podstawie art. 48 oraz art. 57, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), zwanej dalej ustawą o od **odmawia uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu.**

## UZASADNIENIE

Wójt Gminy Galewice pismem z 19 kwietnia 2022 r. znak: RIIRG.5.IG.2022 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi 9 maja 2022 r.) wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice”.

Procedura uzgodnienia odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wszczytna jest na wniosek podmiotu sporządzającego odpowiednio projekt lub zmianę dokumentu strategicznego. Wniosek winien być sformułowany na piśmie i zawierać informację na temat uwarunkowań wymienionych w art. 49 ustawy o oś. Uwarunkowanie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uporządkowano w trzy grupy, odnoszące się do:

- 1) rodzaju podejmowanych działań,
- 2) rodzaju i skali oddziaływania na środowisko,
- 3) cech obszaru objętego oddziaływaniem.

Tylko łączne spełnienie przesłanek określonych w art. 48 ustawy o oś, po analizie uwarunkowań wymienionych z art. 49 ustawy o oś daje podstawę do uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W przypadku następujących kierunków działań przewidzianych do realizacji w projektowanym dokumencie, które to mogą wyznaczyć ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi  
95-113 Łódź, ul. Traugotta 25, tel.: +48 (42) 665-03-70, fax: +48 (42) 665-03-71, adres elektronicznej skrzynki podawczej: ePUAF: /100598700@skrytka.gop  
Adresatami danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi. Podane dane przetwarzane są w celu wyrażenia opinii o oddziaływaniu na środowisko. Każdej osobie fizycznej, której dane dotyczą, przysługują następujące prawa: do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych w zakresie wyrażonym w przepisach, a także skarga do organu nadzorczego. Więcej informacji dotyczących ochrony danych osobowych dostępnych jest w sekcji: <https://www.gov.pl/strona/infocentrum/chronienie-danych-osobowych>

# ZAŁĄCZNIK NR 5: OPINIA SANEPID DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE”



Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny  
ul. Wodna 40, 90-046 Łódź  
telefon: 42 25-36-210, fax: 42 25-36-219  
www.gov.pl/web/wsse-lodz e-mail: sekretariat@pis.lodz.pl

LP.WIS.NSOZNS.9022.259.2022.PD

Łódź, dnia.....  
2022-05-27

Wójt Gminy Galewice  
ul. Wieluńska 5  
98-405 Galewice

Na podstawie art. 3, art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, ze zm.), art. 58 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 48 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) – Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z wnioskiem Wójta Gminy Galewice z dnia 19.04.2022 r. (data wpływu do WSSE w Łodzi – 09.05.2022 r.) znak: RIIRG.4.IG.2022

## uzgadnia bez zastrzeżeń odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

dla projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030”.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 3 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy, przy czym realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, co ma zastosowanie w przedmiotowym przypadku.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z dokumentami wyższego rzędu na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym takimi jak m.in.: „Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2020. Trzecia Fala Nowoczesności.”; „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”;

-verte-

3

Oddziaływania te będą miały charakter przejściowy, krótkotrwały, miejscowy lub lokalny i będą w większości odwracalne lub możliwe do rewaloryzacji. Do ogólnych działań minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W przypadku prac termomodernizacyjnych, które mogą stanowić potencjalne zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, projekt niniejszego dokumentu zwraca szczególną uwagę na występowanie miejsc lęgowych jeryzków zwyczajnych oraz wróbla w obrębie modernizowanych obiektów – każdorazowo prace będą prowadzone z uwzględnieniem wyników analizy ornitologicznej i chiropterologicznej.

Z oceny oddziaływania wpływu planowanych zadań wynika, iż przedsięwzięcia planowane w „Strategii...” (poza okresem realizacji) będą mieć pozytywny wpływ na poszczególne komponenty środowiska lub nie będą mieć znaczącego wpływu. Działania dotyczące rewitalizacji poprawią stan budynków służącym mieszkańcom oraz krajobrazu, natomiast termomodernizacja wpłynie na poprawę stanu powietrza i klimatu. Ponadto przy okazji ww. prac zostanie uporządkowana kanalizacja deszczowa, co pozytywnie wpłynie na jakość wód, a po zakończeniu działań zaplanowano uzupełnienie zieleni w otoczeniu budynków. Inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej będą dotyczyły wyłącznie istniejących dróg i nie przewiduje się wyznaczania nowych traktów komunikacyjnych. Remontowane odcinki będą miały ok. 1 km długości, a budowane parkingi nie powinny przekroczyć powierzchni 0,5 ha. Działania będą połączone z uzupełnieniem zieleni w bezpośrednim sąsiedztwie planowanych zamierzeń, co przyczyni się do poprawy sytuacji zwierząt, roślin i stosunków wodnych. Dzięki utwardzeniu nawierzchni poprawi się bezpieczeństwo ludzi, zmniejszy się również hałas i erozja. Inwestycje rekreacyjno-sportowe będą polegały na odnowieniu i dodatkowym wyposażeniu już istniejących terenów zielonych i miejsc wypoczynku. Przewiduje się wzbogacenie różnorodności nowymi nasadzeniami, a także zainstalowanie mebli miejskich (ławek, koszy na śmieci). Działania poprawią stan krajobrazu obecnie częściowo zdegradowanego, a także wniosą nowe dobra materialne na teren Gminy. W przypadku przedsięwzięć związanych z systemem infrastruktury technicznej nie planuje się rozbudowywania sieci kanalizacyjnej na odcinkach dłuższych niż 1 km. Natomiast zadanie dotyczące retencji wodnej ma na celu wyłącznie rozpoznanie możliwości dalszych działań związanych z odbudową naturalnej retencji i nie wiąże się z żadnymi potencjalnymi działaniami budowlanymi czy remontowymi.

Wszystkie działania o charakterze inwestycyjnym przyczyniać się będą do zmniejszenia antropopresji oraz podniesienia bezpieczeństwa mieszkańców. Ponadto większość określonych zadań ma

„Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030”; „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”; „Agenda 2030”; „Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030”; „Strategia Rozwoju Powiatu Wieruszowskiego na lata 2021-2027”.

W ramach przedmiotowego dokumentu określono 3 cele w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym wraz z przypisanymi do nich celami operacyjnymi:

1. Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska:
  - poprawa infrastruktury komunikacyjnej,
  - zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy,
  - zapewnienie wysokiej jakości środowiska w Gminie.
2. Rozwój gospodarczy Gminy:
  - rozwój gospodarczy oparty na zasobach Gminy,
  - ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego,
  - rozwój turystyczny i promocja Gminy.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców:
  - zapewnienie wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji,
  - rozwój oferty rekreacyjnej, kulturalnej oraz aktywnego spędzania wolnego czasu,
  - zapewnienie bezpieczeństwa i rozwój oferty prozdrowotnej.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, którymi są:

- podniesienie standardu dróg dojazdowych do pól np. poprzez utwardzenie nawierzchni,
- rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- rozbudowa i remonty sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (wraz z hydroforami) w kolejnych miejscowościach Gminy,
- rewitalizacja najbardziej zaniedbanych, zniszczonych miejsc w gminie np. budynków reprezentatywnych, placów, zabytków,
- przebudowa, rozbudowa i modernizacja budynków szkół w celu dostosowania do aktualnych potrzeb wraz z termomodernizacją.

Działania zaplanowane w niniejszej „Strategii...” powinny przyczynić się do ograniczenia negatywnych skutków i pozwolić na rozwój gminy bez zbędnej interwencji w środowisko. Planowane działania mają niewielką skalę obszarową i odbywać się będą na terenach zurbanizowanych, poza obszarami cennymi przyrodniczo. Powierzchnia zabudowy żadnej z inwestycji nie przekroczy 350 m<sup>2</sup>, a także nie spowoduje istotnej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Prowadzenie ww. prac będzie wykonywane w sposób bezpieczny dla środowiska, uwzględniający lokalne potrzeby ptaków, nietoperzy i innych gatunków, a także w sposób minimalizujący presję na środowisko w trakcie budowy.

Realizacja zadań zaproponowanych w „Strategii...” nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Jednak może wystąpić prawdopodobieństwo potencjalnych negatywnych oddziaływań, które w głównej mierze będą dotyczyły etapu realizacji inwestycji.

charakter próśdrowiskowy: bezpośredni (np. zmniejszenie erozji dzięki poprawie szlaków komunikacyjnych, renaturyzacja cieków) lub pośredni (poprawa zarządzania energią, zmniejszenie emisji liniowej). Dodatkowo planowane są działania związane z podnoszeniem świadomości mieszkańców i przedsiębiorców w obszarze ekologii, ograniczające zużycie energii, zmniejszające zanieczyszczenie środowiska.

Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń dokumentu spowodowała ryzyko wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych, ani wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Biorąc pod uwagę powyższe, zdaniem Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego należało pozytywnie uzgodnić odstąpienie od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia rozwoju gminy Galewice na lata 2022-2030”.

ŁÓDZKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI  
INSPEKTOR SANITARNY  
dr n. med. Urszula Szuka-Polińska

### Otrzymuje z załącznikami:

1. Wójt Gminy Galewice  
ul. Wieluńska 5  
98-405 Galewice

zwrót dokumentacji: projekt „Strategii...” (1 egz.)

### Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieruszowie,  
2. aa.

# ZAŁĄCZNIK NR 6: OPINIA PAŃSTWOWEGO GOSPODARSTWA WODNEGO WODY POLSKIE DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE”



PO.RPP.603.202.2022.KP

Poznań, dnia 9 czerwca 2022 r.

Urząd Gminy w Galewiczach  
ul. Wieluńska 5  
98-405 Galewice

dotyczy: pisma znak: RIIRG.3.IG.2022 z dnia 19 kwietnia 2022 r. w sprawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030”.

Odpowiadając na ww. pismo, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu informuje co następuje.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.- dalej Prawo wodne) ustalono, że obszar gminy Galewice, znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- nieznacznie na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.
- nieznacznie na obszarze obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

W opracowaniu pn. Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030 należy zamieścić informację o występowaniu na przedmiotowym terenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Uprecyźnij informację, że na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3) lit. a) oraz b) Prawa wodnego, zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji mogących zanieczyszczyć wodę. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia, dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich (tj. dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich), zgodnie z art. 77 ust. 3 Prawa wodnego, może, w drodze decyzji, zwolnić od wymienionych wyżej zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Działania wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego określone są m. in. w art. 390 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.- dalej Prawo wodne). Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane m.in. na wykonanie nowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią [art. 390 ust. 1. pkt 1) lit. b)] do wydania, którego organem właściwym jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie  
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu  
ul. Chlebowa 4/8, 61-003 Poznań  
tel.: +48 (61) 85 67 750 | faks: +48 (61) 85 25 731 | e-mail: poznan@wody.gov.pl

www.wody.gov.pl

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią należy zachować w niezmiennym kształcie i zagospodarowaniu, nie należy wprowadzać nowej zabudowy. Ponadto należy podkreślić, iż każda nowa inwestycja na terenie zagrożonym powodzią, może powodować zmianę przepływu i podpiętrzenie wód powodziowych oraz zmniejszenie retencji wodnej.

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.) na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się – z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne – plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy, w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym przygotowują Wody Polskie w uzgodnieniu z właściwymi wojewodami oraz po zasięgnięciu opinii marszałków województw, które następnie przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej. Zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej co najmniej na rok przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy PZRP podaje do publicznej wiadomości ich projekt, w celu zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń. Pisemne uwagi do ustaleń zawartych w opublikowanych dokumentach, zainteresowani mogą składać w terminie 6 miesięcy. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym zostają przyjęte w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Podlegają one przeglądowi co 6 lat, a w razie potrzeby zostaje dokonana ich aktualizacja.

Aktualnie do przedmiotowego terenu odnosi się Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., opublikowany w dniu 1 grudnia 2016 r. (Dz. U. poz. 1930) – dostępny w całości pod adresem: [www.dziennikustaw.gov.pl/dz/du/2016/1930](http://www.dziennikustaw.gov.pl/dz/du/2016/1930). Obecnie trwają prace nad aktualizacją Planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Projekt aPZRP można znaleźć na stronie: Projekty aPZRP dla obszarów dorzeczy – Stop Powodzi! <https://stoppowodzi.pl/projekty-aPZRP/>

Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.), prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględni podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy ma zawierać analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie rozprzecznień i zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy przygotowują Wody Polskie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw zeglugi śródlądowej oraz wojewodami, uwzględniając podział kraju na obszary dorzeczy. Wody Polskie przekazują projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w przygotowywaniu oraz aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy, podaje do publicznej wiadomości, na zasadach I w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w celu zgłoszenia uwagi: 1) harmonogram i program prac związanych z przygotowaniem projektu planu przeciwdziałania skutkom

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie  
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu  
ul. Chlebowa 4/8, 61-003 Poznań  
tel.: +48 (61) 85 67 750 | faks: +48 (61) 85 25 731 | e-mail: poznan@wody.gov.pl

www.wody.gov.pl

suszy; 2) projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy co najmniej na rok przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy ten plan. W terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentów, o których mowa w ust. 3 cytowanej ustawy, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje i aktualizuje plan przeciwdziałania skutkom suszy, w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością przeciwdziałania skutkom suszy. Aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy dokonuje się nie rzadziej niż co 6 lat.

3 września 2021 roku Minister właściwy do gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz. U. z 2021 r., poz. 1615).

Obowiązujący Plan przeciwdziałania skutkom suszy dostępny jest na stronie <https://stopsuszy.pl/projekt-planu-przeciwdzialania-skutkom-suszy/>

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej należy promować i w pierwszej kolejności rozważać działania zakładające naturalne metody retencji i budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru, w sytuacji, gdy przeanalizowano wszystkie możliwe warianty, bardziej korzystne z środowiskowego punktu widzenia (zgodność z art. 68 ustawy – Prawo wodne). Planowanie nowych działań inwestycyjnych w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi być poprzedzone szeregiem analiz, a dotyczące ich warunki i procedury muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami środowiskowymi, jak też być adekwatne do potrzeb w zakresie kształtowania retencji.

Wszelkie działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Proponuje się, aby w ramach Celu operacyjnego 1.3 „Zapewnienie wysokiej jakości środowiska w Gminie” uwzględnić działania odnoszące się do konieczności zachowania naturalnej zdolności retencyjnej gruntów jako czynnika szczególnie istotnego w kontekście kształtowania stanu zasobów wodnych, przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacji do zmian klimatu.

Należy wskazać działania w zakresie rozwoju tzw. niebieskiej i zielonej infrastruktury w kontekście adaptacji do zmian klimatu oraz działań dot. promowania/wspierania rozwiązań w zakresie zwiększenia retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie prywatnych posesji przy budynkach mieszkalnych i na terenach prywatnych przedsiębiorstw.

- Przykłady rozwiązań do zastosowania:
- stosowanie powierzchni przepuszczalnych ze żwiru/pospółki, powierzchni ażurowych zamiast sztywnych powierzchni betonowych;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji lub spowalniający odpływ odprowadzanych wód (np. poprzez zbiorniki retencyjno-infiltracyjne; zastosowanie drenu lub skrzynek rozsączających itp.);
- sadzenie kwiatnych łąk zamiast trawników;
- zakładanie terenów zielonych w miastach;
- zakładanie zielonych dachów i zielonych ścian na budynkach;
- zakładanie ogrodów deszczowych zasilanych deszczówką w miastach i przy domach;
- zakładanie oczek wodnych w przestrzeniach miejskich i w przydomowych ogrodach.

W kontekście kształtowania stanu zasobów wodnych, przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacji do zmian klimatu, Strategia powinna również uwzględnić:

- wprowadzenie i egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zielonych i wycofanie drzew przy realizacji nowych inwestycji;

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie  
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu  
ul. Chlebowa 4/8, 61-003 Poznań  
tel.: +48 (61) 85 67 750 | faks: +48 (61) 85 25 731 | e-mail: poznan@wody.gov.pl

www.wody.gov.pl

- unikanie „betonowania” przestrzeni - stosowanie powierzchni przepuszczalnych, powierzchni ażurowych zamiast sztywnych powierzchni betonowych;
- uwzględnienie ww. aspektów w planowaniu przestrzennym oraz przy wydawaniu decyzji administracyjnych, w celu ochrony terenów zieleni przed presją zabudowy i „betonowania” nieruchomości.
- Uwzględnienie rozwiązań minimalizujących utratę naturalnej retencji lub spowalniających odpływ odprowadzanych wód i przywracające w możliwym zakresie naturalny, gromadzący charakter ich odpływu oraz nacisk na rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury, przyczyni się do zwiększenia odporności gminy na zagrożenia związane ze zmianami klimatu (susza, podtopienia, powodzie „błyskawiczne”).

W opiniowanym dokumencie „Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022 – 2030” w rozdziale dotyczącym środowiska przyrodniczego (str. 52, rozdział 1.3 Walezy przyrodnicze i kulturowe) brakuje informacji, które zawierałyby ustalenia aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967) zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy Prawo Wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.).

Na terenie Gminy Galewice położone są częściowo obszary zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Struga Zamość (PLRW600017184314), Dopych spod Dąbia (PLRW600017184318), Struga Węglewska (PLRW600017184329), Struga Kraszewicka (PLRW600023184369), Łutycja (PLRW600017184389), Prosa od Brzeźnicy do Strugi Kraszewickiej (PLRW600019184359) oraz jednolita część wód podziemnych PLGW600081.

Zgodnie z obowiązującym Planem jednolite części wód powierzchniowych Struga Zamość, Dopych spod Dąbia i Struga Węglewska są w stanie złym, zakwalifikowane jako zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu i z tego względu ustalono dla nich odstępstwo czasowe od osiągnięcia celu środowiskowego z uwagi na brak możliwości technicznych (wszystkie trzy jednolite) oraz dysproporcjonalne koszty (Struga Zamość, Dopych spod Dąbia). Pozostałe trzy jednolite (Struga Kraszewicka, Łutycja i Prosa od Brzeźnicy do Strugi Kraszewickiej) są w stanie dobrym, nie są zagrożone i nie posiadają derogacji. Według ustaleń przedmiotowego dokumentu jednolita część wód podziemnych o kodzie PLGW600081 obszarowo związana z Gminą Galewice jest w stanie dobrym, zarówno pod względem stanu chemicznego jak i ilościowego w związku z czym nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego oraz nie posiada derogacji.

Na terenie gminy Galewice nie występują jeziora będące jednolitymi częściami wód powierzchniowych. Ponadto informuje się, że w okresie od 14.04.2021 do 14.10.2021r. prowadzone były, zgodnie z art. 319 ust. 4 pkt 3 ustawy Prawo wodne, konsultacje społeczne II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy na lata 2022-2027, przez Ministra Infrastruktury. Projekt planów dostępny jest na stronie internetowej pod adresem <https://apgw.gov.pl/>. Z uwagi na położenie gminy Galewice w granicach regionu wodnego Warty, właściwym miejscowo jest projekt II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (<https://apgw.gov.pl/pl/konsultacje-projektu-planow/>).

Jednocześnie informuje, że w konsultowanym dokumencie nastąpiła zmiana w zaślepieniu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych, ich nazwach oraz w ich kodach; wg konsultowanego projektu II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry z terenem gminy Galewice związane są następujące [cwp rzeczne: Zamość (PLRW600010184314), Struga Zamość (PLRW600010184318), Struga Węglewska (PLRW600010184329), Struga Kraszewicka (PLRW600015184369), Łutycja (PLRW600010184389) i Prosa od Strugi Brzeźnicy do Strugi Kraszewickiej (PLRW60001184359)]. Jednolita część wód podziemnych PLGW600081 nie uległa zmianie.

Ponadto informuję, że na terenie gminy Galewice planowane są inwestycje:

1. „Budowa zbiornika retencyjnego „Okoni” – inwestycja ujęta w aktualnym Programie Planowanych Inwestycji, bez zapewnienia źródła finansowania.

Obecnie przygotowywany jest list intencyjny.

W strategii ujęto budowę zbiornika Okoni, wraz z informacją o przygotowaniu listu intencyjnego.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie  
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu  
ul. Chlebowa 4/8, 61-003 Poznań  
tel.: +48 (61) 85 67 750 | faks: +48 (61) 85 25 731 | e-mail: poznan@wody.gov.pl

www.wody.gov.pl

2\_„Odbudowa zastawek na rzece Struga Kraszewicka w km 17+411, 17+900, 18+550, 19+100, 20+800” – zadanie przewidziane do realizacji z PROW. Zakres inwestycji obejmuje wykonanie dokumentacji oraz roboty budowlane.

Z-ca Dyrektora  
Beata Musielska  
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje:  
1. Adresat (ePUAP)  
2. RPP aa

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie  
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu  
ul. Chlebowa 4/8, 61-003 Poznań  
tel.: +48 (61) 85 67 750 | faks: +48 (61) 85 25 731 | e-mail:  
poznan@wody.gov.pl

[www.wody.gov.pl](http://www.wody.gov.pl)

# ZAŁĄCZNIK NR 7: OPINIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE”



Zarząd Województwa Łódzkiego

Łódź, dnia 25.08.2022 r.

BPPW.ROT.426.33.2022

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 i 563) w związku z art. 10f ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 559, 1005 i 1079) oraz mając na uwadze Uchwałę NR XXXII/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2021 r. poz. 2686) Zarząd Województwa Łódzkiego wyraża opinię do projektu Strategii Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030 w zakresie sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (SRWŁ. 2030).

## Opinia

Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030 w zakresie ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, powinna odwoływać się przede wszystkim do zapisów 3. celu strategicznego „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń” i kierunków działań przyorządkowanych temu celowi, celu horyzontalnego. Efektownie i odpowiedzialnie zarządzane województwo, w zakresie kierunku d) prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego, zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych (1. Zielone i aktywne Łódźkie, 2. Kolej na Łódźkie i 3. Czyste Środowisko) oraz terytorialnego wymiaru strategii sformułowanego w rozdz. VII SRWŁ. 2030.

Ponadto, biorąc pod uwagę art. 10 e ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy powinna być spójna ze strategią rozwoju województwa oraz ze strategią rozwoju ponadlokalnego, obejmującego te gminy.

Po zapoznaniu się z przedłożonym do zaopiniowania projektem Strategii stwierdza się, iż wskazane w nim cele i kierunki dotyczące kształtowania polityki przestrzennej są w przeważającej części zbieżne z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Postuluje się wprowadzenie następujących uzupełnień/korekt:

- W rozdz. 3.2. Cele strategiczne proponuje się uzupełnienie części kierunkowej o:
  - zagadnienia związane z promowaniem rozwiązań w zakresie zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych (nawiązanie do SRWŁ. 2030, kierunek 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszenie niedoborów wody),
  - działania związane z budową infrastruktury przeciwwązgroźeniowej, w tym m.in. budową i modernizacją obiektów hydroinżynierskich i innych urządzeń wodnych, ekologicznych zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz racjonalnym gospodarowaniem obszarami

Sprawę prowadzi:  
Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi  
90-051 Łódź, al. Płakudskiego 12, tel.: 42 630-67-59, fax: 72 440-102



- W rozdz. 3.3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej:
  - zaprezentowany model odwołuje się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, należy jednak zauważyć, że studium pochodzi z 2012 r., a zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (patrz poradnik metodyczny <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/strategia-rozwoju-krok-po-kroku-podrecznik-dla-gmin>) model ma stanowić **graniczne odzwierciedlenie treści strategii**, w tym przedstawiać obszary kluczowe dla rozwoju gminy (m.in. elementy struktury osadniczej, dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, schemat powiązań infrastrukturalnych), ogólne zasady gospodarowania konkretnymi strefami, schematyczne rozmieszczenie inwestycji. Przy jego tworzeniu można wykorzystać informacje zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W obecnej postaci rys. 2 dotyczący pokrycia terenu i użytkowania ziemi w gminie Galewice jest nieczytelny i nie spełnia ww. kryteriów,
  - ponadto, w ramach elementów dziedzictwa przyrodniczego postuluje się uzupełnienie modelu o istniejący Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Prosy, który jest strategicznym elementem systemu obszarów chronionych województwa.
- W rozdz. 3.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:
  - wnosi się o doprecyzowanie przedstawionych ustaleń i rekomendacji w odniesieniu do kluczowych jednostek funkcjonalno-przestrzennych wskazanych w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Galewice (po jego skorygowaniu). W rozdziale przedstawiono ogólne zasady kształtowania polityki przestrzennej gminy,
  - wnosi się o uzupełnienie zapisów związanych z kształtowaniem spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa (SOCh), którego strategicznym elementem w gminie Galewice jest istniejący Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Prosy;
  - wątpliwość budzi założenie dalszego prowadzenia polityki przestrzennej w oparciu o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uchwalone w roku 2012.

Ponadto wnosi się o wprowadzenie uzupełnień i korekt w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030, które nie odnoszą się w sposób bezpośredni do Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, lecz mają wpływ na jakość dokumentu przedłożonego do zaopiniowania Zarządowi Województwa Łódzkiego:

- należy dokonać korekty sformułowania na str. 13: „Na terenie Gminy występuje rezerwat przyrody, obszary chronionego krajobrazu (...)” na „obszar chronionego krajobrazu” oraz na str. 51. W gminie Galewice występuje tylko jeden obszar chronionego krajobrazu - Dolina Prosy (podstawa prawna: Uchwała Nr XXX/308/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z 29 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosy, Dz. U.W.Ł. z 20 grudnia 2016 r., poz. 5722);
- wnosi się o określenie wartości bazowych i docelowych wskaźników osiągnięcia działań określonych w strategii celów strategicznych oraz podania zakresu czasowego monitorowania efektów realizacji wskaźników (określenie roku bazowego i docelowego) zawartych na stronach 25-27, 29-30, 33-34. Ponadto wnosi się o zmianę nazw wskaźników zawierających słowo „zwiększenie” ze względu na to, że superują one efekt docelowy;

zagrożenia powodziowego z uwagi na występujące na obszarze gminy zagrożenie powodziowe, zwłaszcza od rzeki Prosy (nawiązanie do SRWŁ. 2030, kierunek 3.1.4. Ograniczenie zjawisk ekstremalnych);

- działania związane z kształtowaniem spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa (SOCh), którego strategicznym elementem w gminie Galewice jest istniejący Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Prosy;
- działania związane z utrzymywaniem istniejących form ochrony przyrody oraz ochroną, wzbogacaniem i odważaniem różnorodności biologicznej;
- zagadnienia związane z ustanowieniem formy ochrony obszarowej dla Węglewic (w ramach celu operacyjnego 2.2. Ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego), które są cennym układem przestrzennym charakterystycznym dla historii i tradycji osadniczej regionu i zostały wskazane do takich działań w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami na lata 2020-2023 (str. 91, cel 1., działanie 1.1. oraz str. 158 - [https://www.lodzkie.pl/files/WPCnZ\\_2020-2023.pdf](https://www.lodzkie.pl/files/WPCnZ_2020-2023.pdf)) – nawiązanie do SRWŁ. 2030, kierunek 3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego SRWŁ. 2030;
- elementy wskazane w SRWŁ. 2030 w ramach kierunku działań 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych i zwiększenie dostępności kolejowej województwa m.in. poprzez budowę i rozbudowę linii kolejowych stanowiących ciagi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego. Przez teren Gminy Galewice przebiega wybrany wariant inwestorski planowanej linii kolejowej Nr 86 Sieradz Północny – Kępno – Czernica – Włocław Główny wraz z przystankiem kolejowym w Galewicach;
- elementy ujęte w SRWŁ. 2030, w ramach kierunku działań 3.6.1. Rozwój przesyłowej i bezprzewodowej infrastruktury telekomunikacyjnej. Jako jeden z priorytetów rozwojowych Gminy na str. 16 wskazano „zwiększenie dostępu do Internetu”, jednak nie znalazło to przełożenia w części kierunkowej;
- zagadnienia związane z adaptacją do zmian klimatu, tak aby zaakcentować tę problematykę i zaproponować odpowiednie działania. Jest to zagadnienie istotne z punktu widzenia gminy Galewice, która znajduje się na obszarze o wysokim niedoborze wody, a tereny leśne i rolne są ekstremalnie i silnie zagrożone suszą rolniczą (wg Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy). Problematyka ta nie wybrzmiewa w strategii rozwoju gminy, a została silnie zaakcentowana w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, cel operacyjny 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska. W ramach proponowanych działań sugeruje się zwroć uwagę szczególnie na kierunki związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, z uwagi na rolniczy charakter gminy.

Ponadto w części strategicznej (Cel operacyjny 1.2. Zrównoważona polityka przestrzenna na obszarze Gminy) wśród kierunków działań jako przedmiot rewitalizacji określone zostały „najbardziej zaniedbane, zniszczone miejsca w Gminie (np. budynki reprezentatywne, ...)”, z kolei wśród wskaźników osiągnięcia działań wskazano: postępy w rewitalizacji obszarów przyrodniczych. W Strategii nie zdefiniowano terminów „budynki reprezentatywne” i „obszary przyrodnicze”. Należy uzupełnić dokument w tym zakresie, ewentualnie zastosować zamiennie terminy wynikające z ustawy o rewitalizacji – obszar zdegradowany, obszar rewitalizacji. Jednocześnie nie wprowadzono do Strategii należyte odwołanie do wspomnianej ustawy. W Strategii warto też wskazać potencjalne obszary rewitalizacji (zdegradowane, wymagające szerszej interwencji), nawet jeśli Gmina nie planuje w najbliższej przyszłości przygotować i uchwalić gminnego programu rewitalizacji.

2

- wnosi się o usunięcie ze str. 37 zapisów dotyczących Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, ze względu na to, że dokument już nie obowiązuje;
- wnosi się o używanie pełnej nazwy dokumentów strategicznych służących krajowemu i terytorialnemu rozwojowi, w szczególności: Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- rekomenduje się wykreślenie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji z rozdz. 3.7 na str. 43 zawierającego potencjalne źródła finansowania kierunków działań przewidzianych w strategii. Z założenia jest on dedykowany dla Obszaru Transformacji, który zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 oraz Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego obejmuje 35 gmin, ale nie gminę Galewice. Ponadto na chwilę obecną brak jest ostatecznych przesądzeń Komisji Europejskiej co do otrzymania przez Województwo Łódzkie wsparcia z tego funduszu;
- wnosi się o uzupełnienie informacji na str. 52 w zakresie obiektów z listy obiektów reprezentatywnych zawartych w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami na lata 2020-2023 (układ rursalistsyczny Węglewic), w strategii gminy zostały wymienione jedynie obiekty zabytkowe;
- ponadto wnosi się o korektę językową tekstu strategii.

Zmiany w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030 wynikające z uwzględnienia powyższych uwag nie wymagają ponownego przedłożenia do zaopiniowania przez Zarząd Województwa Łódzkiego.

## Uzasadnienie

W dniu 28 lipca 2022 r. do Zarządu Województwa Łódzkiego wpłynęło pismo Wójta Gminy Galewice z prośbą o wydanie opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej w Województwie Łódzkim.

Przepis art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 559, 1005 i 1079), zwanej dalej „ustawą” stanowi, iż projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Zgodnie z treścią art. 10f ust. 3 ustawy Zarząd województwa wydaje opinię, o której mowa w art. 10f ust. 2 ustawy, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy. W przypadku braku opinii we wskazanym terminie uznaje się, że strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

Zarząd Województwa Łódzkiego po przeanalizowaniu przedłożonych wraz z wnioskiem dokumentów, na podstawie powołanych wyżej przepisów, wydał niniejszą opinię.

z upoważnienia Zarządu Województwa Łódzkiego

Roman Sasin  
Dyrektor Biura Planowania Przestrzennego  
Województwa Łódzkiego w Łodzi

Zirytuje:

I. Wójt Gminy Galewice

3

4

# ZAŁĄCZNIK NR 8: OPINIA RDOŚ DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” I „PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO”

Łódź, 26 lipca 2022 r.



## REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁODZI

WOOŚ.410.237.2022.AJa

**Pan Piotr Kołodziej**  
Wójt Gminy Galewice

W odpowiedzi na wniosek z 11 lipca 2022 r. znak: RIIRG.6.IG.2022 oraz uzupełnienie z 14 lipca 2022 r. znak: RIIRG.8.IG.2022 dotyczących zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030”, nadesłanego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko; Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi działając na podstawie art. 54, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) zwanej dalej ustawą oś, opiniuje pozytywnie projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pragnie zauważyć, że Wójt Gminy Galewice przy piśmie z 11 lipca 2022 r. znak: RIIRG.6.IG.2022 oraz uzupełnieniu z 14 lipca 2022 r. znak: RIIRG.8.IG.2022 przekazał prognozę oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030” niezawierającą imienia, nazwiska i podpisu jej autora, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g ustawy oś.

**Regionalny Dyrektor**  
**Ochrony Środowiska w Łodzi**

*Arkadiusz Małec*  
*/podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*

/pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego/

**Ścisłym:**

1. Adresat

Sprawę prowadzi Arkadiusz Janiak, tel. (42) 655 09 78

**Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi**

90-113 Łódź, ul. Traugotta 26, tel.: +48 (42) 665-03-70, fax: +48 (42) 665-03-71, adres elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP: /100598750/SkrzynkaESP  
Administratorzy danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi. Podstawą przetwarzania danych osobowych jest wypełnienie obowiązku ustawowego. Każdej osobie fizycznej, której dane dotyczą, przysługują uprawnienia: prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych w zakresie wyniszczenia z przepłań, a także skarga do organu nadzorczego. Więcej informacji dotyczących ochrony danych osobowych dostępnych jest w siedzibie organu oraz na stronie pod adresem <https://www.gov.pl/web/roce-iodo/RDOO>

# ZAŁĄCZNIK NR 9: OPINIA SANEPID DO PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY GALEWICE” I „PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO”



Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny  
ul. Wodna 40, 90-046 Łódź  
telefon: 42 25-36-210, fax: 42 25-36-219  
www.gov.pl/web/wsse-lodz e-mail: sekretariat.wsse.lodz@sanepid.gov.pl

LP.WIS.NSOZNS.9022.259.2022.PD

Łódź, dnia 18.09.2022

URZĄD GMINY W GALEWICACH

18.09.2022

Wniosek dnia 18.09.2022

nr 9044

Wójt Gminy Galewice  
ul. Wieluńska 5  
98-405 Galewice

Na podstawie art. 3 pkt 2, art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, ze zm.) oraz art. 58 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, ze zm.) – Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z wnioskiem Wójty Gminy Galewice z dnia 19.08.2022 r. (data wpływu do WSSE w Łodzi – 22.08.2022 r.) znak: RIIRG.11.JG.2022

opiniuje

pozytywnie projekt pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko” – pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Wójt Gminy Galewice wystąpił do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o zaopiniowanie projektu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030” – wniosek z dnia 19.08.2022 r. (data wpływu do WSSE w Łodzi – 22.08.2022 r.) znak: RIIRG.11.JG.2022. Do powyższego dokumentu załączono „Prognozę oddziaływania na środowisko” opracowaną w lipcu 2022 r.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z dokumentami wyższego rzędu na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym takim jak m.in.: „Diagnoza Strategia Rozwoju Kraju Polska 2020. Trzecia Fala Nowoczesności”, „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”, „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030”, „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, „Agenda 2030”, „Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030”, „Strategia Rozwoju Powiatu Wieruszowskiego na lata 2021-2027”.

Przedmiotowa „Strategia...” jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona nadrzędne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie najbliższych lat oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działań władz Gminy, a także umożliwia efektywne

gospodarowanie własnymi zasobami. Uwzględniając przyjęte założenia, misja Gminy Galewice brzmi następująco: „Misją Gminy Galewice jest stworzenie spokojnej, przyciągającej i bezpiecznej przestrzeni zamieszkania, zrównoważonego rozwoju, wspierania przedsiębiorczości, poprzez aktywną współpracę mieszkańców, instytucji samorządowych i innych grup społecznych”. Natomiast wizja Gminy to: „Gmina Galewice aktywnie czyni postępy, w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Ludność Gminy ma dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku oraz zapewnione czyste środowisko i poczucie bezpieczeństwa. Gospodarka Gminy, lokalny kapitał społeczny i coraz wyższy poziom usług społecznych gwarantują zrównoważony rozwój Gminy”.

W ramach przedmiotowego dokumentu określono trzy cele strategiczne w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym wraz z przypisanymi do nich celami operacyjnymi:

1. Rozwój infrastruktury, przestrzeni i środowiska:
  - poprawa infrastruktury komunikacyjnej,
  - zrównowazona polityka przestrzenna na obszarze Gminy,
  - zapewnienie wysokiej jakości środowiska w Gminie.
2. Rozwój gospodarki Gminy:
  - rozwój gospodarczy oparty na zasobach Gminy,
  - ochrona i promocja dziedzictwa lokalnego,
  - rozwój turystyczny i promocja Gminy.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców:
  - zapewnienie wysokiego poziomu opieki nad dziećmi i edukacji,
  - rozwój oferty rekreacyjnej, kulturalnej oraz aktywnego spędzania wolnego czasu,
  - zapewnienie bezpieczeństwa i rozwój oferty prozdrowotnej.

Powyższe cele operacyjne stanowią podstawę do realizacji konkretnych działań, które mogą wyznaczać ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.) tj.:

- rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- podniesienie standardu dróg dojazdowych do pół np. poprzez utwardzenie nawierzchni,
- aktywna współpraca z powiatem wieruszowskim w celu rozbudowy i modernizacji dróg powiatowych, w tym przylegających chodników, ścieżek rowerowych i infrastruktury towarzyszącej,
- wspieranie budownictwa mieszkaniowego m.in. poprzez zapewnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, uczestnictwo w programach rządowych,
- rekultywacja terenów wokół istniejących zbiorników wodnych wraz z koncepcją alternatywnego użytkowania terenu,
- działania związane z zapobieganiem powodzi,

- zagospodarowanie (opracowanie koncepcji) terenu na cele np. ośrodka zdrowia, budownictwa mieszkaniowego lub innych usług,
- rozbudowa i remonty sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej (wraz z hydroforami) w kolejnych miejscowościach Gminy,
- remonty i modernizacje oczyszczalni ścieków,
- współpraca w sprawie realizacji przedsięwzięcia w zakresie realizacji inwestycji: „Budowa zbiornika retencyjnego Okoń” z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Polskie,
- zwiększenie retencji wodnej na obszarze Gminy,
- pozyskanie nowych terenów z przeznaczeniem na inwestycje,
- poprawa stanu istniejącej bazy noclegowej, w tym agroturystyki, we współpracy z podmiotami prywatnymi.

Realizacja zadań zaproponowanych w „Strategii...” nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, przyczyni się do ogólnej poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych mieszkańców gminy Galewice oraz w znaczeniu długofalowym będzie mieć pozytywny wpływ na poszczególne komponenty środowiska, w szczególności poprawę jakości wód oraz powietrza. Prawdopodobieństwo wystąpienia potencjalnych negatywnych oddziaływań będzie dotyczyło w głównej mierze etapu realizacji inwestycji, jednak będą one miały charakter przejściowy.

W „Prognozie oddziaływania na środowisko...” zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, m.in. takie jak:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt;
- maskowanie elementów dyszarmijnych dla krajobrazu;
- w trakcie realizacji inwestycji w zakresie turystyki – prawidłowe wyznaczenie lokalizacji planowanego przedsięwzięcia, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a także zgodnie z walorami przyrodniczymi, w tym objętymi ochroną prawną;
- przy realizacji zadań dot. budowy i przebudowy odwodnień dróg – planowanie zakresu prac, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych;
- przy realizacji infrastruktury transportu drogowego – w celu ograniczenia źródła emisji hałasu i spalin należy uwzględnić w projekcie możliwości budowy ekranów akustycznych, nasadzeń wzdłuż drogi.

4  
Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń niniejszego dokumentu spowodowała ryzyko wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych, ani wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

W ocenie Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego realizacja zamierzeń projektu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Galewice na lata 2022-2030” wpłynie pozytywnie na stan środowiska, a tym samym zdrowie ludzi, co potwierdziła załączona „Prognoza oddziaływania na środowisko” stanowiąca integralną część opiniowanego projektu.

ŁÓDZKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI  
INSPEKTOR SANITARNY  
dr n. med. Urszula Spruce-Palińska

Otrzymuje:

Wójt Gminy Galewice  
ul. Wieluńska 5  
98-405 Galewice

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieruszowie,
2. aa.



## 5. SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW

Tabela 1 Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych.....	15
Tabela 2 Analiza SWOT .....	19
Tabela 3 Cele strategiczne i operacyjne .....	22
Tabela 4 Cel strategiczny 1 .....	25
Tabela 5 Cel strategiczny 2 .....	29
Tabela 6 Cel strategiczny 3 .....	33
Tabela 7 Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Galewice ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 .....	38
Tabela 8 Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2020 .....	49
Tabela 9 Struktura obiektów noclegowych w Gminie Galewice w 2021 r.....	57
Tabela 10 Podmioty gospodarcze w Gminie Galewice w latach 2016-2021.....	58
Tabela 11 Podmioty gospodarcze w Gminie Galewice w poszczególnych sekcjach polskiej klasyfikacji działalności (PKD) w sektorze prywatnym w latach 2016-2021 .....	58
Tabela 12 Podmioty gospodarcze w Gminie Galewice według wielkości w latach 2016-2021 .	59
Tabela 13 Ewidencja osób bezrobotnych w Gminie Galewice .....	63
Tabela 14 Charakterystyka sieci wodociągowej w Gminie Galewice .....	67
Tabela 15 Sieć kanalizacyjna w Gminie Galewice.....	67
Tabela 16 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – 2021 rok.....	70
Tabela 17 Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Gminie Galewice w latach 2016-2021 .....	75
Tabela 18 Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w Gminie Galewice w latach 2015-2021 .....	76
Tabela 19 Migracje w Gminie Galewice w latach 2016-2021.....	76
Tabela 20 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Galewice w latach 2016-2021 .....	79
Tabela 21 Liczba ludności ogółem oraz w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Galewice w 2021 r. i 2030 r. (prognoza) .....	79
Tabela 22 Wykaz gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej.....	87
Rysunek 1 Gmina Galewice .....	13
Rysunek 2 Pokrycie terenu i użytkowanie ziemi w Gminie Galewice .....	35

Rysunek 3 Obszary strategicznej interwencji w województwie łódzkim .....	40
Rysunek 4 Gmina Galewice na mapie powiatu wieruszowskiego.....	46
Rysunek 5 Mapa Gminy Galewice .....	47
Rysunek 6 Szlaki turystyczne na terenie Gminy Galewice .....	56
Rysunek 7 Sieć dróg powiatowych na terenie Gminy Galewice.....	65
Wykres 1 Zmiany liczby ludności w Gminie Galewice w latach 2016-2021 .....	7
Wykres 2 Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych .....	15
Wykres 3 Główne priorytety rozwoju Gminy Galewice według ankietowanych .....	16
Wykres 4 Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Galewice na tle powiatu i województwa .....	60
Wykres 5 Liczba osób pracujących w Gminie Galewice w latach 2015-2020 .....	61
Wykres 6 Wskaźnik bezrobocia w Gminie Galewice na tle powiatu wieruszowskiego .....	63
Wykres 7 Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Galewice na tle porównywanych jednostek .....	72
Wykres 8 Wykonanie budżetu Gminy Galewice w latach 2015-2020.....	73
Wykres 9 Struktura ludności wg płci i wieku w Gminie Galewice w 2021 r.....	78
Wykres 10 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Galewice na tle porównywanych jednostek.....	86